

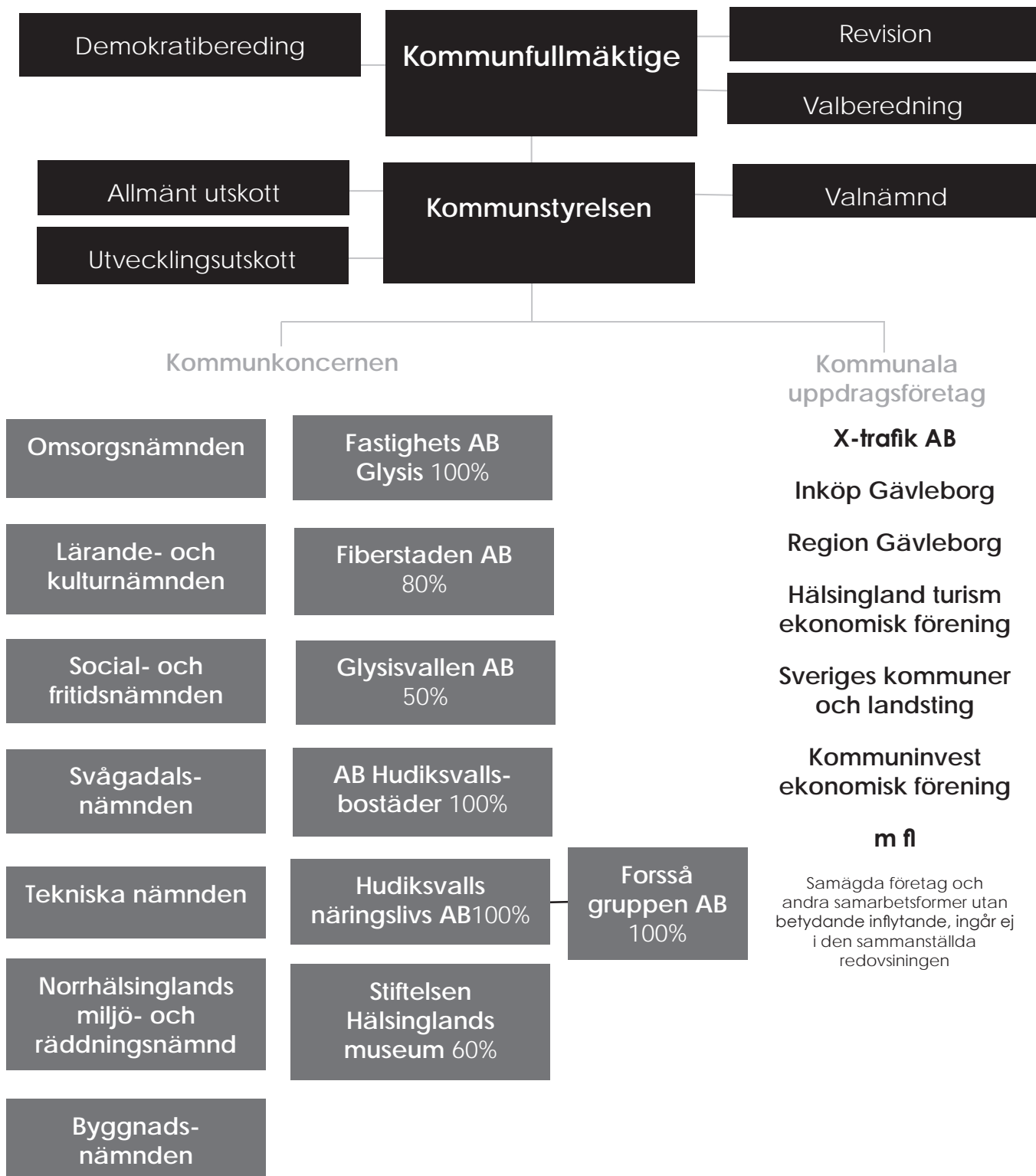
'13

Årsredovisning

Hudiksvalls kommun

Kommunens samlade verksamhet

Innehåll

Förvaltningsberättelse	4
Allmänt	4
Verksamhet	8
Ekonomi	10
Personal	18
Folkhälsa	21
Miljö	23
Årsredogörelse – nämnder	25
Kommunstyrelse	25
Lärande- och kulturnämnd	28
Omsorgsnämnd	37
Social- och fritidsnämnd	41
Byggnadsnämnd	44
Norrhälsinge miljö- och räddningsnämnd	46
Teknisk nämnd	50
Svågadalsnämnd	54
Årsredogörelse – de kommunala företagen	57
Fastighets AB Gylis	57
Fiberstaden AB	58
Forsså gruppen AB	59
Gylisvallen AB	60
AB Hudiksvallsbostäder	61
Hudiksvalls Näringslivs AB	62
Stiftelsen Hälsinglands museum	64
Räkenskaper	66
Resultaträkning, kassaflödesanalys, balansräkning	66
Noter	68
Driftredovisning, nämnder och verksamheter	76
Investeringsredovisning	79
Affärsmässig verksamhet – vatten och avlopp samt renhållning	80
Redovisningsprinciper	82
Kvantiteter	84
Revision	85
Revisionsberättelse	86

Förvaltningsberättelse Allmänt

Ekonomisk utveckling

Den svenska ekonomin utvecklades fortsatt svagt under hösten 2013. Sveriges kommuner och landsting (SKL) förutspådde en BNP-tillväxt på 0,9 procent, vilket var i paritet med finansdepartementets decemberprognos som visade på en ökning med 1,0%. Det fortsatt svaga läget på arbetsmarknaden med en arbetslöshet på ca 8 procent i riket har hållit tillbaka pris- och löneutvecklingen.

Den svaga internationella utvecklingen påverkar tydligt ett exportberoende land som Sverige. Varuexporten sjönk under året och tillväxten kan främst förklaras av den privata konsumtionen.

Det ekonomiska läget väntas bli bättre 2014. SKL förutspår en BNP-tillväxt på 2,7 procent, vilket förklaras av en ökad inhemsk efterfrågan både i investeringar och privat konsumtion. Däremot spår SKL en mindre ökning av exporten samtidigt som arbetslösheten sjunker endast i begränsad omfattning.

Kommunens resultat blev 83,1 mkr och kommunkoncernens 86,8 mkr för 2013. Jämfört med 2012 var det en förändring med +26,2 mkr för kommunen och 23,6 mkr för kommunkoncernen. De fem senaste årens resultatutveckling för kommunen respektive kommunkoncernen framgår av nedanstående tabell.

År	2013	2012	2011	2010	2009
Årets resultat, kommunen, Mkr	83,1	56,9	43,9	21,7	34,4
Årets resultat, koncernen, Mkr	86,8	63,2	50,8	25,8	36,9

Befolkningsutveckling

Hudiksvalls kommuns befolkningsutveckling har under den senaste femårsperioden varit närmast stabil, se tabell. Folkmängden 2013 uppgick till 36 829 vilket är en ökning med 8 invånare jämfört med 2012. Under året föddes 363 barn samtidigt som 422 personer i kommunen avled vilket ger ett födelse-netto på -59. 1 486 flyttade in till kommunen och 1 419 valde att flytta från den, vilket ger ett flyttnings-netto på +67 personer.

Befolkningsutvecklingen för 2013 var relativt gynnsam i länet. Gävle ökade med mer än 1 000 personer och både Sandviken och Söderhamn hade en tydlig ökning.

År	2013	2012	2011	2010	2009
Folk mängd per 31 dec	36 829	36 821	36 784	36 849	36 848
Jämfört med året innan	+8	+37	-65	+1	-57

Det positiva flyttnettot är viktigt för kommunen. Det ger förutsättningar för att fler personer kan gå in på arbetsmarknaden och möta näringslivets behov. Det kan även öka efterfrågan och därmed nyproduktionen av bostäder. Kommunen står inför flera stora utvecklingsprojekt för bostäder och verksamheter bland annat i Hudiksvalls inre hamn vilket underlättas av en ökad inflyttning.

På sikt är den demografiska utvecklingen en stor utmaning för Hudiksvall, liksom för många av landets övriga kommuner. Den medför av allt att döma en ökad andel äldre som på sikt behöver ta del av samhällsresurserna. Samtidigt minskar andelen människor i yrkesverksam ålder, vilka i stor utsträckning finansierar välfärden.

En utbyggd infrastruktur kan skapa bättre förutsättningar för utveckling. Särskilt lyfter kommunen upp arbetet med att förbättra restider och kapacitet på järnvägen där en dubbelspårsutbyggnad kan skapa radikalt ändrade möjligheter för pendling till och från studier, arbete och sociala aktiviteter. Kommunen har även tillsammans med kollektivtrafikmyndigheten i länet påbörjat ett arbete med att förstärka busstrafiken i staden och mellan flera av kommunens tätorter.

Näringslivs- och arbetsmarknadsutveckling

Hudiksvalls kommun har ett positivt inpendlings-netto. Det innebär att fler har sitt arbete och sin försörjning i Hudiksvalls kommun men är bosatt i en annan kommun än tvärtom. Detta är ett mått på att Hudiksvall fyller en viktig funktion i den omgivande regionen som en nod för sysselsättning. Hudiksvalls kommun har tydliga arbetsmarknadsrelationer med Nordanstigs kommun där utbytet är som starkast. Men även Ljusdal, Söderhamn, Gävle, Sundsvall och Stockholmsområdet är viktiga relationer för utbytet på arbetsmarknaden. Återigen kan dubbelspår på Ostkustbanan nämnas som en viktig insats för ökad arbetspendling. Här ska vi inte heller glömma att väg 84 och en stark bussförbindelse mot Ljusdal kan fördjupa samverkan, och på sikt bana väg för en gemensam arbetsmarknadsregion i norra Hälsingland.

Dessa förutsättningar påverkas dock negativt av de senaste årens neddragningar och varsel som särskilt drabbat tillverkningsindustrin. Årets i särklass största nyhet på arbetsmarknadsområdet kom när

Förvaltningsberättelse Allmänt

telekomföretaget Ericsson i maj meddelade att man stänger sin fabrik i Hudiksvall. På fabriken arbetade ungefär 320 personer, samtidigt som en rad underleverantörer riskerade att drabbas. Kommunen bestämde sig omedelbart för att ta krafttag för att undvika de negativa följderna som Ericssons avveckling kunde medföra. Tillsammans med en rad aktörer med Region Gävleborg, länsstyrelsen, Ericsson och Arbetsförmedlingen i spetsen skapade kommunen en projektorganisation – Framtidspaket Hudik – med målsättningen att bevara arbetstillfällena, öka innovationskraften och stödja de anställda i omställningsarbetet.

Senare på hösten meddelade Ericsson att bolaget slutit avtal med Hexatronic som tar över fiber- och sjökabelproduktion i Hudiksvall. Åttiofem tidigare Ericssonanställda kunde gå över till Hexatronic.

Kommunen var aktivt med i bildandet av Destination Glada Hudik som utvecklar och marknadsför Hudiksvalls kommun, det vill säga det geografiska området, som en attraktiv destination. Kommunen utarbetade en handelsstrategi med målet att Hudiksvall ska vara Hälsinglands ledande handelscentrum. Kommunen har påbörjat ett aktivt arbete med åtgärder för att förenkla myndighetsutövningen och förbättra servicen för företag. Inom Kommun och näringsliv i samverkan (KNS) har parterna tagit fram en första version av en gemensam affärsplan för målområdet ”Ett blomstrande näringsliv”. Kommunens näringslivsbolag har under året påbörjat ett förändrings- och utvecklingsarbete som bl.a. resulterat i en ny webbplats, nytt nyhetsbrev för företagare, nya tjänster och utökad samverkan och aktiviteter inom bl.a. nyföretagarfrågor och etableringsarbete.

År (per december)	2013	2012	2011	2010	2009
Öppet arbetslösa	954	934	948	854	1 171
Öppet arbetslösa, 18-24 år	177	170	187	220	220

Antalet öppet arbetslösa uppgick till 954 personer i december 2013. Utöver det fanns 890 personer registrerade som sökande i program med aktivitetsstöd. Inom gruppen 18-24 år var 177 personer öppet arbetslösa under samma period. I länet var 7 600 personer öppet arbetslösa i december 2013. Andelen öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd var lägre i Hudiksvalls kommun jämfört med

genomsnittet i länet per december 2013. Däremot låg Hudiksvalls kommun, liksom hela Gävleborgs län, på en högre andel öppen arbetslöshet och sökande i program med aktivitetsstöd jämfört med genomsnittet i riket. Bland gruppen unga i åldern 18-24 år var 25%, dvs. var fjärde person, öppet arbetslösa eller i program med aktivitetsstöd. Utvecklingen av den öppna arbetslösheten de senaste fem åren i kommunen, redovisad i antal personer och per december, framgår av ovanstående tabell.

Politisk styrning

Hudiksvalls kommun styrs av en majoritet bestående av Centerpartiet, Moderaterna, Folkpartiet, Kristdemokraterna och Miljöpartiet. Därutöver är Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna representerade i kommunfullmäktige där det finns sammanlagt 51 platser (mandat). Nedanstående tabell visar den samlade mandatfördelningen i kommunfullmäktige för de två majoritetskonstellationer som varit aktuella under den senaste femårsperioden samt för Sverigedemokraterna.

År (per september)	2013	2012	2011	2010	2009
C, M, FP, KD, MP	26	26	26	25	25
S, V	23	23	23	26	26
SD	2	2	2	0	0

VAL

Den 14 september 2014 är det val till kommunfullmäktige, riksdag och landstingsfullmäktige. Vid valet till kommunfullmäktige 2010 deltog 79,4% av de röstberättigade invånarna.

Förvaltningsberättelse Verksamhet

Glada Hudik - språnget

Kommunens visionsarbete bedrivs under namnet "Glada Hudik - språnget". Arbetet har tagit bra fart under 2013 och börjar få genomslag i planering, inriktning, ord i styrdokument och framför allt i verksamheternas arbete med förhållningsätt och värderingar.

Visionsarbetet har inneburit att arbetet med utveckling av kommunens platsvarumärke, Glada Hudik, har tagit fart. Begreppet står sig starkt. Det innefattar ett förhållningsätt som beskrivs med orden glädje, gästfrihet, okonstlad, nytänkande, handlingskraft, framtidstro och omtanke.

För att kunna nå visionen har tre övergripande mål antagits "Samhällstjänster av högsta kvalitet", "Blomstrande näringsliv" och "Attraktiv och hållbar livsmiljö". För att konkretisera dessa och ta fram tillhörande mätbara indikatorer har den av fullmäktige utsedda parlamentariska kvalitetsberedningen under året arbetat med kvalitetsparametrar och nyckeltal utifrån ett medborgarperspektiv. Ett arbete för att utveckla åtagandebeskrivningarna utifrån de centrala begreppen pågår. En bättre koppling mellan åtagande och medel eftersträvas. En tydligare koppling till utveckling och måluppfyllelse eftersträvas genom bra nyckeltal och indikatorer för uppföljning.

Det styrsystem som tillämpas i nämndernas verksamhet för att uppnå målen bygger på att varje nämnd åtar sig att prestera en viss kvalitet och kvantitet till en viss nettokostnad.

Kvalitet

Nämndernas uppföljning var liksom tidigare främst inriktad på kvantiteter och ekonomi. Uppföljningen av det kvalitativa innehållet har förbättrats men slutsatserna bygger fortfarande delvis på nämndernas bedömningar. En sammanställning av uppföljningen visar att 92% av åtagandena klarats "Till stor del" eller "Helt". Uppföljningen pekar på att vi sammanfattningsvis har god kvalitet i verksamheten.

Nämndernas bedömning av hur åtagandet har uppfyllts

Nämnd	Hur har vi klarat åtagandet			
	Inte alls	I liten omfattning	Till stor del	Helt
Byggnadsnämnd			3	3
Kommunstyrelse			5	5
Lärande- och kulturnämnd		1	2	6
Norrhälsinge miljö- och räddningsnämnd			3	6
Omsorgsnämnd			9	2
Social- och fritidsnämnd			1	3
Svägdalsnämnd		2	1	4
Teknisk nämnd	1	1	6	3
2013	2%	6%	40%	52%
2012		10%	64%	26%
2011		3%	61%	36%
2010	0%	8%	60%	32%
2009	2%	5%	57%	36%

Målen återfinns under respektive nämnds årsredogörelse på sidorna 25-54.

Utveckling av kommunens kvalitetsarbete sker bl a genom att kommunen tillsammans med ca 220 av landets övriga kommuner ingår i KKKIK (Kommunernas kvalitet i korthet), ett samverkansprojekt drivet av SKL (Sveriges kommuner och landsting). En särskild rapport från 2013 års utfall kommer att presenteras i samband med kommunens planeringsdagar. Under 2007, 2008, 2012 och 2013 deltog Hudiksvall kommun i undersökningen. Det innebär att kommunen kan göra jämförelser både med andra kommuner och med sig själv över tid. Ett 40-tal mått ingår i mätningen som gjorts utifrån fem områden: tillgänglighet, trygghet, delaktighet och information, kostnadseffektivitet och kommunen som samhällsutvecklare.

Som exempel på mått kan nämnas väntetider för plats på förskolan, hur trygga känner sig medborgarna i kommunen, hur god är kommunens webbinformation till medborgarna samt andelen ungdomar som inte kommit tillbaka till socialtjänsten inom ett år efter avslutad insats/utredning. Undersökningens syfte har varit att ta fram mått utifrån vanliga frågeställningar som de förtroendevalda får från medborgarna. Måtten kan sedan användas i dialogen med medborgarna om hur effektivt skattemedlen används och vilka kvalitativa resultat det leder till. Men de kan även användas som en del i styrningen och verksamhetsutvecklingen.

Av de 33 mått som Hudiksvall redovisar är resultatet bra i ett mått. Bra resultat innebär att Hudiksvall ligger i gruppen bland de fem kommuner som har bäst resultat. Måttet är, hur lång är handläggningstiden i snitt (dagar) för att få ekonomiskt bistånd vid nybesök. Detta mått ligger under området "din kommuns

Förvaltningsberättelse Verksamhet

tillgänglighet” och kommunen ligger på delad tredje plats. I 16 mått, 48% av fallen, ligger kommunen över medel. De flesta av dessa mått finns under området ”din kommuns kostnadseffektivitet”. Sexton resultat, eller 48%, är under medel. Exempel på ett sådant mått är, hur effektiv är kommunens hantering och återvinning av hushållsavfall. Måttet finns under området ”din kommun som samhällsutvecklare”.

Insikt 2013, är en servicemätning av kommunernas myndighetsutövning som genomförs av Sveriges kommuner och landsting, i samarbete med Stockholm Business Alliance och Business Region Göteborg. Mätningen genomförs vartannat år inom området företagsklimat. Syftet med undersökningen är att genomföra en kvalitetsmätning av den kommunala servicen och myndighetsutövningen gentemot företagare.

I 2013 års undersökning deltog Hudiksvalls kommun tillsammans med 189 andra kommuner. Företag som haft ett ärende med kommunen inom ett eller flera av myndighetsområdena brandtillsyn, bygglov, markupplåtelse, miljö- och hälsoskydd och serveringstillstånd har fått möjlighet att svara på en enkät med frågor. Frågorna avser sex serviceområden, information, tillgänglighet, bemötande, kompetens, rättsäkerhet och effektivitet. Dessa områden betygsätts och det görs även en helhetsbedömning till grund för måttet ”Nöjd-Kund-Index”(NKI).

Hudiksvalls kommuns NKI är 71. Medelvärde för samtliga deltagande kommuner är 67. Det bästa NKI-resultatet för en kommun är 81 och det sämsta är 51. Företagarna i Hudiksvalls kommun ger varierade betyg till de fem myndighetsområdena. Högst NKI får Brandtillsyn med 82 och lägst NKI tilldelas Markupplåtelse med 65. NKI-värde på 65 ses ändå som ett godkänt resultat.

Intern kontroll

En väl fungerande verksamhet, fortlöpande uppföljning och aktiva åtgärder i den dagliga verksamheten är viktiga förutsättningar för en effektiv styrning. Arbetet med den interna kontrollen har fortsatt i enlighet med kommunfullmäktiges reglemente. Målet med den interna kontrollen är att uppnå ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet, tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten samt efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter och riktlinjer med mera. Kort och gott: ”ha ordning och reda i verksamheten”. Varje nämnd har gjort en risk-

och väsentlighetsbedömning och upprättat interna kontrollplaner som följts upp. Kontrollarbetet har resulterat i ett ständigt pågående förbättringsarbete. Modellen ger bra prioriteringsunderlag i arbetet med att säkerställa en bra och ändamålsenlig verksamhet.

Kvantitet

I ekonomistyrningen och budgetfördelningen väger kommunen i hur omfattningen av verksamheterna förändras både kvalitativt och kvantitativt. För de stora prioriterade områdena vård, omsorg och utbildning tillämpar kommunen en budgetfördelningsmodell som tar stor hänsyn till kvantitetsförändringar t.ex antal elever och antal hemtjänsttimmar.

Modellen med fördelningsnycklar omfattar flera verksamhetsområden. Det gäller både fördelning mellan olika verksamhetsområden och mellan arbetsenheter inom samma verksamhetsområde.

I samband med delårsbokslutet vid halvåret görs en strukturerad uppföljning av kvantitetsförändringarna som vägs in i arbetet med den kommande budgetperioden. De närmaste åren visar utvecklingen på fortsatt vikande elevantal inom främst gymnasiet, samtidigt som behovet av insatser inom vård och omsorg bedöms öka. Att förändra budgettilldelningen mellan verksamheter till de som växer är ett kontinuerligt och mödosamt omstruktureringsarbete.

För några verksamheter blev de faktiska kvantiteterna 2013 mindre än åtagandena - för andra större. Summerat på nämnds nivå innebär den kvantitativa fördelningen att Lärande- och kulturnämnden som hanterat en stor elevminskning inom gymnasieskolan klarat den till största delen. För Omsorgsförvaltningen fanns det i den ökade beräknade kvantitetsutvecklingen en nivå som inte nåddes. I årsbokslutet har berörda verksamheter inte fått några avdrag/tillskott till budgeten om kvantiteterna under 2013 har förändrats jämfört med åtagandena. Om man använder samma modell och a-priser som vid budgettilldelningen skulle kvantitetsförändringarna under året motsvara minskade budgetanslag med nästan 10 miljoner kronor.

Förvaltningsberättelse Verksamhet

Teoretiskt budgetbehov p.g.a.
kvantitetsförändringar (miljoner kronor)

Verksamhet	Lärande- och kultur	Omsorgs- förvaltning	Summa
Förskola	-0,9		-0,9
Grundskola	3,9		3,9
Obligatorisk särskola	-1,6		-1,6
Gymnasieskola	-2,0		-2,0
Gymnasiesärskola	0,2		0,2
Äldreomsorg		-1,4	-1,4
Funktionshindrade/Socialpsykiatri	-1,3	-6,7	-8,0
Summa	-1,6	-8,1	-9,7

På sid 84 redovisas kvantitetsutvecklingen,
utfall 2012 - prognos 2017.

Kostnad (netto)

Budgeten ger stora möjligheter men sätter också gränser. Kommunen har det yttersta ansvaret för sin ekonomi och för att göra väl avvägda prioriteringar. De budgetmedel som fördelas till nämndernas verksamheter kan användas på flera sätt. Verksamheterna är mycket olika och sätter in olika resurser (t ex personal, lokaler, material, tjänster, bidrag) för att nå sina åtaganden och har därför varierande kostnadsstruktur. Här är det angeläget att resursvalet fortlöpande prövas och styrs. Sätten att nå åtagandena varierar

beroende bland annat på vad pengarna används till, hur resurserna används, hur verksamheten bedrivs och hur man lyckas utveckla tillgångar som t ex kompetens, engagemang och förändringsvilja.

Det finns inga klara samband mellan pengar och kvalitet/kvantitet men kostnadsutvecklingen visar ändå resursinsatsen för att nå de kvantitativa och kvalitativa målen. Här finns stora möjligheter att följa utvecklingen över tid och göra jämförelser med andra kommuner. Det ger incitament till att utbyta erfarenheter och dra lärdom av andra vilket verksamheterna kan ha stor nytta av. De uppföljningar som hittills gjorts visar på ett antal förbättringsområden och kommunen har stor nytta av att bygga in jämförelser som en stående del i verksamhetsstyrningen.

Det positiva resultatet 2013 är glädjande. Av de åtta nämnderna har fem nämnder positiva budgetavvikelser.

Anledningarna till det ekonomiska resultatet för respektive nämnd och verksamhet framgår av nämndernas redovisningar sida 76 och avsnittet om ekonomi sida 10.

Förvaltningsberättelse Verksamhet

Budgetavvikelser per verksamhet och nämnd, miljoner kronor

Verksamhet	Netto-									
	budget	1 819,5	5,8	91,9	813,6	32,1	617,6	169,4	11,7	77,4
	1 819,5	Bokslut	BYN	KLF	LOK	NMR	OMS	SOF	SVÅ	TEF
Pedagogisk verksamhet	728,9	14,4			16,2		-2,1		0,3	
Förskola	184,3	5,3			6,9		-2,1		0,4	
Grundskola	349,1	5,2			5,3				-0,1	
Obligatorisk särskola	24,3	-0,5			-0,5					
Gymnasieskola	125,3	1,3			1,3					
Gymnasiesärskola	23,4	-1,1			-1,1					
Vuxenutbildning	22,5	4,3			4,3					
Vård och omsorg	787,9	1,6		0,1	0,0		2,0	-2,2	-0,8	2,5
Äldreomsorg	430,9	-1,9					-3,6		-0,8	2,5
Funktionshindrade inkl. socialpsykiatri	229,3	5,7		0,1			5,6			
Individ/familjeomsorg	127,7	-2,2		0,0				-2,2		
Övrigt	302,7	2,1	0,1	-4,8	0,6	1,1	-0,5	2,7	0,1	2,7
Fritid och kultur	77,3	1,4		0,6				0,9	0,0	-0,1
Infrastruktur, skydd mm	117,6	-3,5		0,2		1,0		0,0	0,0	-4,8
Arbetsmarknadsåtgärder	29,4	1,0			-0,3			1,8		-0,5
Affärsverksamhet	3,8	7,5			0,5					7,1
Politisk verksamhet	24,0	0,3	0,1	-0,4	0,4	0,1	-0,2	0,0	0,0	0,3
Centrala stödfunktioner	55,1	-5,3		-5,2			-0,3		0,0	0,1
Verksamhetslokaler	-4,5	0,7								0,7
		18,1	0,1	-4,7	16,8	1,1	-0,6	0,6	-0,5	5,3

Förkortningar:

BYN	Byggnadsnämnd
KLF	Kommunstyrelse
LOK	Lärande- och kulturnämnd
NMR	Norrhälsinglands miljö- och räddningsnämnd
OMS	Omsorgsnämnd
SOF	Social- och fritidsnämnd
SVÅ	Svågadalsnämnd
TEF	Teknisk nämnd

Förvaltningsberättelse Ekonomi

Ekonomisk översikt

- Årets resultat är drygt +83 mkr, vilket överstiger det budgeterade resultatet med +66 mkr
- En stor del av resultatet är en återbetalning från arbetsmarknadsförsäkringen, AFA, på nästan +35 mkr
- Skatter och skatteutjämning högre än budgeterat
- Positivt finansnetto baserat på hög likviditet
- Kommunens investeringar 45 mkr lägre än budgeterat
- Finansmarknad - låg räntenivå och stigande aktiekurser
- Kommunens finansiella mål - infriade
- Nämnder - 5 av 8 klarade verksamheten inom budget, små avvikelser förutom Lärande- och kulturnämnden
- Nämnder - sammanlagd budgetavvikelse +18 mkr
- Resultatet inklusive koncernbolagens resultat blir nästan +87 mkr

Samhällsekonomiska förutsättningar

Svensk ekonomi är stabil i jämförelse med en stor del av vår nära omvärld. Statsfinansiell oro och låg tillväxt påverkar oss och vår omvärld. De grundläggande strukturella problem som ger en svag tillväxt påverkar även den kommunala ekonomin. De effekter som påverkar är inkomst- och kostnadsutveckling, ränteläge och flera faktorer. Det som långsiktigt har störst betydelse är hur den lokala arbetsmarknaden förändras och om det medför befolkningsförändringar. Under 2013 skedde en del tunga förändringar på vår lokala arbetsmarknad, men befolkningen minskade inte. Ur det perspektivet var 2013 ett år då kommunens ekonomiska förutsättningar inte kortsiktigt påverkats av förändringarna på arbetsmarknaden.

Under flera år har försiktiga prognoser bedömt att tillväxten ska ta större fart. De flesta aktuella prognoser visar dock på att förväntningarna skjuts sakta framåt i tid.

Procentuell förändring (SKL februari 2014)

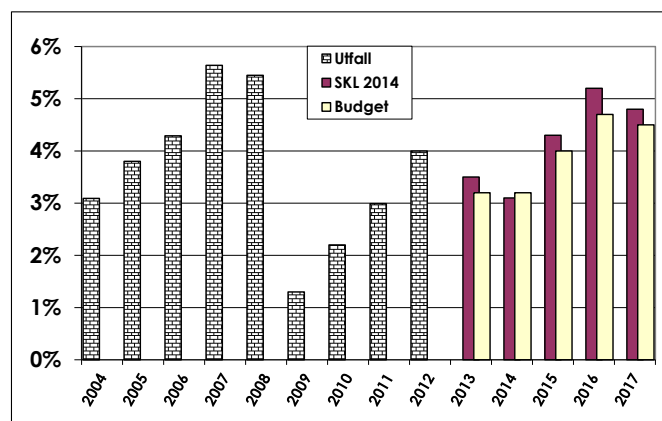
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
BNP, fasta priser	2,9%	1,3%	0,9%	2,6%	3,6%	3,5%	2,8%
Sysselsättning, timmar	2,0%	0,7%	0,4%	0,8%	1,4%	1,5%	0,8%
Öppen arbetslöshet, nivå	7,8%	8,0%	8,0%	7,7%	7,3%	6,8%	6,6%
Timlön *)	2,5%	3,0%	2,5%	2,8%	3,1%	3,4%	3,7%
KPI, årsgenomsnitt	3,0%	0,9%	-0,1%	0,7%	2,4%	2,9%	2,9%

*) Konjunkturlönestatistiken

Tillväxten mätt i BNP har sakta krupit nedåt 2011=2,9%, 2012=1,3% och för 2013=0,9%. Bedömningen för de kommande åren är att tillväxten ska ta fart. Det är positivt för samhällsekonomin om tillväxten tar fart. Flera av kommunens framtidsbedömningar bygger på dessa försiktigt positiva prognoser.

Den samhällsekonomiska bild som framgår av tabellen ovan, ligger även till grund för SKL:s prognos över skattunderlagsutvecklingen. Här har sysselsättningsutvecklingen och löneökningstakten störst betydelse eftersom skatteunderlaget till stor del består av löneinkomster.

Skatteunderlaget, procentuell förändring, SKL februari 2014

Prognoserna för skatteunderlagsutvecklingen 2013 blev successivt bättre under året. Förbättringen har kunnat avläsas, men att skatterna och utjämningsystemet tillsammans gav 14 mkr mer än budget var ändå på en oväntat hög nivå.

Räntor

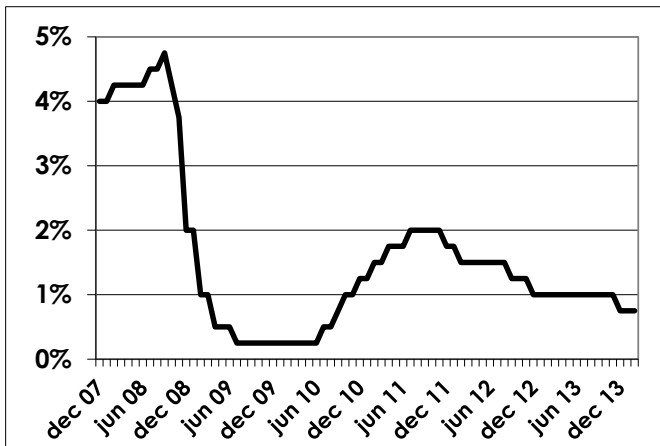
Räntor påverkar ekonomin på olika sätt, för kommunen påverkas bl.a. finansnettot. Ränteläget har under hela året varit lågt. Förändringar i räntenivån slår inte igenom direkt på kommunens ekonomi eftersom en del av upplåningen och placeringarna görs i längre tidsintervaller med bundna villkor. Kommunen har ett positivt finansnetto eftersom de finansiella tillgångarna är större än låneskulden. En höjning av räntan skulle därför påverka kommunens ekonomi i positiv riktning.

En annan räntebas som påverkat kommunen är sänkningen av RIPS-räntan. RIPS-räntan är den kalkylränta som tillämpas vid beräkning av kommunernas och landstingens pensionsskuld. Pensionsskulden är nuvärdet av framtida utfästa pensionsutbetalningar.

Förvaltningsberättelse Ekonomi

Eftersom utbetalningar sker långt fram i tiden ska skulden nuvärdesberäknas. En nuvärdesberäknad skuld blir högre ju lägre räntan är och vice versa. (Om man exempelvis ska betala ut 100 kronor om ett år, så räcker det att sätta av 95 kronor om räntan är 5%. Om räntan däremot är 2% behöver man sätta av 98 kr, ju lägre ränta desto högre skuld.)

Riksbankens reporänta (procent)

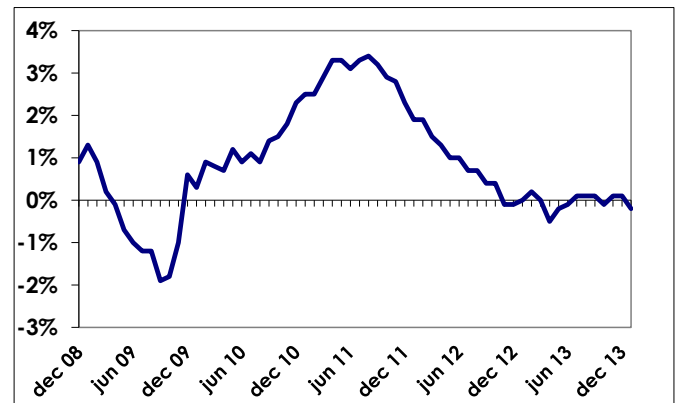

Priser

Konsumentprisindex (KPI) speglar inflationen. Inflationstakten, räknat som indexförändringen de senaste tolv månaderna, var -0,1%. I Sverige är det en kostnadsutveckling på ovanligt låg nivå. Det generella KPI är inte helt översättningsbart till den kommunala verksamheten. I fastställandet av KPI ingår exempelvis de mycket låga räntorna, prissänkningar inom elektronik och vitvaruområdet, etc. För kommunen slår andra delar igenom, högre utvecklingstakt för priser på entreprenadtjänster och andra tjänsteområden. Generellt har prisutvecklingen varit låg. För flera verksamheter har kostnadsutvecklingen landat i närheten av de antaganden (indexuppräknningar för tjänster och varor) som gjordes inför 2013 års verksamhet. I budget 2013 var uppräknningen nedjusterad till 0,5%. Men för några andra verksamheter, främst tekniska förvaltningen, har den låga kompensationen för kostnadsutveckling varit tuff.

Inflationen ser ut att bli fortsättningsvis låg. Det beror på en stark krona, lågt resursutnyttjande i ekonomin och att priserna på importvaror hålls nere. Riksbanken bedömer att dessa faktorer fortsätter att hålla tillbaka inflationen den närmaste tiden, men i mindre utsträckning från och med andra halvåret 2014. Det väntas medföra att inflationen successivt stiger.

Inflationstakten enligt SCBs beräkningar av KPI (procent)

Prisförändringar slår inte heller igenom direkt på de kommunala verksamheterna eftersom kommunen tecknar ramavtal på olika löptider för vissa varor och tjänster. Eftersom verksamheterna har olika kostnadsstruktur (personal, varor, tjänster, bidrag) är de dessutom olika känsliga för prisförändringar. Schablonmässigt påverkar dock en procents prisförändring kommunens årskostnad med 5 miljoner kronor.

Löner

De prioriterade områdena vård, omsorg och utbildning är mycket personalintensiva och där arbetar åtta av tio anställda. Kostnaden för personalen är den dominerande kostnadsposten för kommunen och förändringar påverkar i hög grad ekonomin. Sammantaget är kommunens personalkostnader drygt 1,4 miljarder kronor.

Förutom löneökningar påverkas personalkostnaderna av hur verksamheterna växer eller minskar vilket avspeglas i antal anställda, extra personal, övertid, sjukfrånvaro, avgångsvederlag mm. Dessutom förekommer vissa riktade personalförändringar som helt eller delvis är finansierade via statsbidrag.

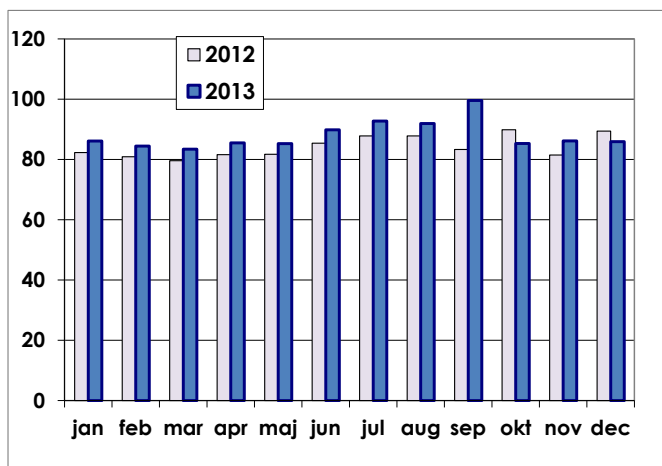
För merparten av de anställda har centrala avtal tecknats från och med april 2013. Löneökningarna varierar mellan de olika avtalsområdena. Den genomsnittliga löneökningen 2013 blev 3,0%. För budgeten 2013 hade de totala personalkostnaderna räknats upp med 2,5%.

Förutom löner betalar kommunen personalomkostnader (arbetsgivaravgifter, avtalsenliga avgifter, pensionsavsättningar) 38,46% på lönesumman. För personal yngre än 26 år och äldre än 65 år gäller reducerade procentsatser. Under 2013 har 6% av lönerna gått till yngre och 2% till äldre vilket motsvarar 14 miljoner kronor i lägre arbetsgivaravgifter.

Förvaltningsberättelse Ekonomi

Under 2013 har landets kommuner fått tillbaka en del av de avtalsenliga avgifter för arbetsskade-/sjukförsäkring som betalats in under 2005 och 2006 till AFA Försäkring. För Hudiksvalls kommun har det gett en engångsintäkt på 35 miljoner kronor som kraftigt förbättrat årets resultat.

Lönekostnader (exkl. personalomkostnader) per månad 2012 och 2013, miljoner kronor

Finansiella mål

Enligt kommunallagen ska kommunen fastställa finansiella mål som säkerställer att verksamheten bedrivs med god ekonomisk hushållning. Kraven innebär att varje generation ska finansiera sin kommunala service och inte överlämna den bördan till kommande generationer. Kommunen har det yttersta ansvaret för sin ekonomi och ett ansvar för att göra väl avvägda prioriteringar.

Kommunen har lagt fast fem finansiella mål som följs upp årligen. Målen är långsiktiga och fastställs för de 4 närmaste åren i planeringsperioden. Målen samverkar för att trygga god ekonomisk hushållning. Det osäkra ekonomiska läget i vår omvärld medför dock att tillfälliga revideringar måste accepteras inom ramen för den långsiktiga strategin. Målen omfattar skattesats, årets resultat, investeringar, finansiella tillgångar och upplåning. Samtliga mål har uppnåtts under 2013.

Skattesatsen har hållits oförändrad. Inför 2013 skedde dock en skatteväxling med Landstinget avseende ansvaret för hemsjukvården, vilket innebar en höjd skatt med 22 öre till 21,61 kronor.

Årets resultat har olika nivåer där målet varierar över perioden. Målet för 2013 överträffades med stor marginal. Inte enbart beroende av händelser av engångskaraktär.

Investeringarna har trots att de inte uppgått till den budgeterade nivån ändå hållit sig på den långsiktiga nivån om att klara drygt 100 miljoner kronor per år i genomsnittlig investeringsnivå.

Avkastningen och värdeökningen på de finansiella placeringarna har väsentligt överstigit inflationstakten varför målet om att skydda värdet på de finansiella tillgångarna uppnåtts.

Upplåning och omplacering av lån har skett inom av kommunfullmäktige beslutade ramar.

Årets resultat

Ett positivt resultat behövs för att finansiera investeringar och amorteringar och för att möta ökande pensionsutbetalningar och oförutsedda händelser.

Ett positivt årsresultat kan uppnås på flera sätt och måste alltid ställas mot vad som åstadkommit under året. Merparten av kommunens intäkter kommer från skatt och statsbidrag/utjämning som i årsperspektivet är tämligen givna och inte kopplade till kostnaderna för verksamheten. Det gäller därför för kommunen att bedriva den efterfrågade verksamheten med bra kvalitet på ett kostnadseffektivt sätt.

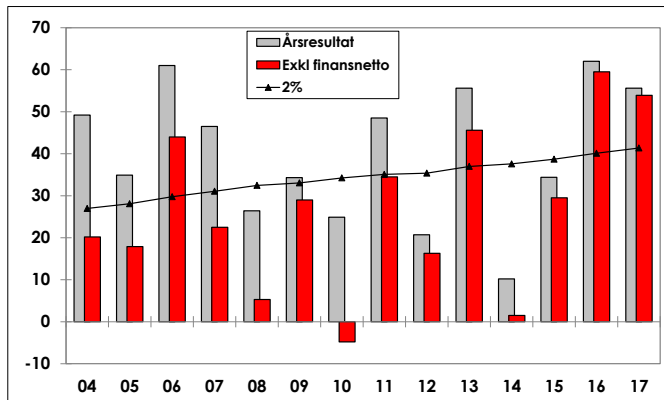
För att säkerställa god ekonomisk hushållning måste det ekonomiska resultatet uppnås samtidigt som man genomför utvecklingsinsatser och vidtar åtgärder för att förvalta och underhålla tillgångarna och undvika kapitalförstöring.

Det är väsentligt att kommunen har ett tillräckligt positivt årsresultat. Ett årsresultat som motsvarar minst 1% och helst 2% av summa skatteintäkter och statsbidrag/utjämning brukar anges som den resultatnivå som behövs för att trygga god ekonomisk hushållning. För Hudiksvalls kommun motsvarar 2% ungefär 36 miljoner kronor.

Kommunens resultat för 2013 är +83 miljoner kronor (2012: +57 mkr, 2011: +44 mkr). Årsresultatet är bättre än årsbudgeten som var +17 miljoner kronor. I årets resultat ingår VA/renhållningsverksamheten med drygt +7 miljoner kronor. Det är viktigt att notera att +35 miljoner kronor av årsresultatet beror på en engångsintäkt från AFA-försäkring (2012 återbetalades +36 miljoner kronor från AFA).

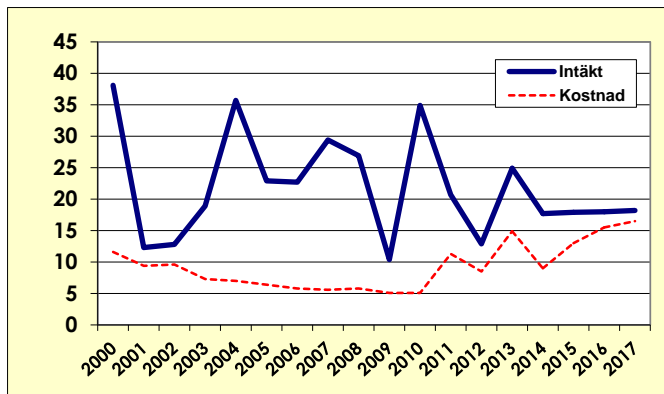
Förvaltningsberättelse Ekonomi

Årets resultat 2004-2017 exkl. jämförelsestörande poster, miljoner kronor

Det positiva finansnettot har bidragit till det goda resultatet. Det är angeläget för kommunen att ha ett starkt resultat före finansnetto. Grunden är att skatteintäkter och intäkterna i skatteutjämningsystemet ska räcka till verksamheternas kostnader, samt ge en god marginal för framtida investeringar, pensionsavsättningar och därutöver leva upp till ”god ekonomisk hushållning”. Det minskar beroendet av ett positivt finansnetto.

Finansnettot 2000-2017, miljoner kronor

Resultatsammandrag 2013 (miljoner kronor)

	Budget	Uffall	Avvik
Verksamheter			
Nämnder	-1 819,5	-1 801,4	18,1
Interna poster m m	106,2	104,3	-1,9
Oförutsett	1,4	0,0	-1,4
Pensioner*	-44,0	-12,3	31,7
Vinst/förlust	-0,2	1,6	1,8
Avskrivning	-69,0	-68,6	0,4
Nettokostnad	-1 825,1	-1 776,4	48,7
Skatt/statsbidrag			
Skatt	1 422,2	1 429,2	7,0
Statsbidrag/utjämning	413,3	420,3	7,0
Summa	1 835,5	1 849,5	14,0
Resultat före finansnetto	10,4	73,1	62,7
Finansnetto			
Finansiella intäkter	18,2	24,9	6,7
Finansiella kostnader	-11,7	-14,9	-3,2
Summa	6,5	10,0	3,5
Årets resultat	16,9	83,1	66,2

*Jämförelsestörande AFA -34,7

Det positiva resultatet 2013 är mycket glädjande. Det är bättre än budget och halvårsprognosen. Den största oväntade förbättringen sedan halvårsskiftet är resultatet av nämndernas verksamheter. Resultatet är mycket bättre än vad som förväntades vid årets början och som prognostiserats under året. Från tidiga analyser under året fanns en oro för att inte nå det budgeterade överskottet, men prognoserna har under året visat på förbättringar.

Av de 8 nämnderna har 5 klarat verksamheten inom budget. Det är små avvikelser, förutom Lärande- och kulturnämnden. Lärande och kulturnämndens verksamhet visar på ett överskott på 2%, drygt 16 miljoner kronor. Förvaltningen har utökat verksamheten vilket medfört ökade kostnader men intäkterna har varit ännu större. Intäkterna är svåra att prognostisera men helt klart är att verksamheterna har varit framgångsrika i att söka externa bidrag. Flera av bidragen är kopplade till kvantiteter som kan variera under kort tid och är därför väldigt svårbedömda. En annan faktor är att fler väljer den kommunala förskolan, grundskolan och gymnasiet.

Nettokostnader och budgetavvikelser per nämnd och verksamhetsområde framgår på sid 76 -78.

De andra avvikelserna finns således i skatter och utjämning, finansiering och poster av engångskaraktär.

Under året har tilläggsanslag utöver budget beviljats av kommunfullmäktige med netto 1,4 miljoner kronor.

Förvaltningsberättelse Ekonomi

Årets resultat och balanskravet

Kommunallagens balanskrav anger den nedre gränsen för årets resultat dvs att intäkterna måste överstiga kostnaderna så att kommunen inte förbrukar det egna kapitalet. Ett negativt resultat i ett bokslut måste vara återställt inom tre år genom motsvarande överskott. Vid avstämningen tas hänsyn till om resultatet ska korrigeras om det finns synnerliga skäl. Kommunen uppfyller lagens krav på balans för 2013 och några åtgärder med hänvisning till balanskravet behöver inte vidtas.

Balanskravsavstämning	
Årets resultat	+ 83,1
Avgår reavinster	- 18,4
Sänkning diskonteringsränta RIPS	+ 7,2
Resultat efter jämförelsestörande poster	+ 71,9

Kommunen avser med det goda resultatet som bakgrund fortsätta fylla på de ”resultatfonder” som inrättades vid förra bokslutet. Till detta planeras också att inrätta en ”Näringslivsfond”. Sammantaget innebär det att ökningen av eget kapital specificeras i olika delar.

Ökad avsättning Social investeringsfond	+ 10,0 Mkr
Ökad avsättning Miljöfond	+ 5,0 Mkr
Nyetableerad Näringslivsfond	+ 10,0 Mkr
Avsättning till eget kapital	+ 46,9 Mkr

Viss omarbetning av ändamålet för den Sociala investeringsfonden föreslås för att vidga fonden till att omfatta integrationsarbete. I samband med att kommunfullmäktige fastställer årsredovisningen avser kommunfullmäktige också att inrätta Näringslivsfonden. Regelsystem för den nyetableerade fonden fastställs under 2014.

Konjunktursvängningarna har aktualiserat behovet av en mer nyanserad tolkning av balanskravet, så att kommunerna ges möjlighet att utnyttja positiva resultat i sitt arbete för att åstadkomma god ekonomisk utveckling över tid. Riksdagen har beslutat att det sedan 2012 finns en kompletterande lagstiftningen om god ekonomisk hushållning som ger kommunerna möjlighet att göra reserveringar till en resultatutjämningsreserv. Det är inom ramen för det regelsystemet specifikationerna av eget kapital för ovanstående ”fonder” hanteras.

Investeringar

Det finansiella målet anger den investeringsnivå som kommunen kan finansiera utan en kraftig upplåning för den skattefinansierade verksamheten. Omfattningen på investeringar kan fördela sig ojämnt över åren. I de fall de faktiska investeringarna förskjuts mellan åren får anpassningar göras inom totalramen.

Under 2013 investerades för 133 miljoner kronor (2012; 161 mkr). Försäljning av materiella anläggningstillgångar uppgick till drygt 2,7 miljoner kronor.

Investeringar 2013 (miljoner kronor)

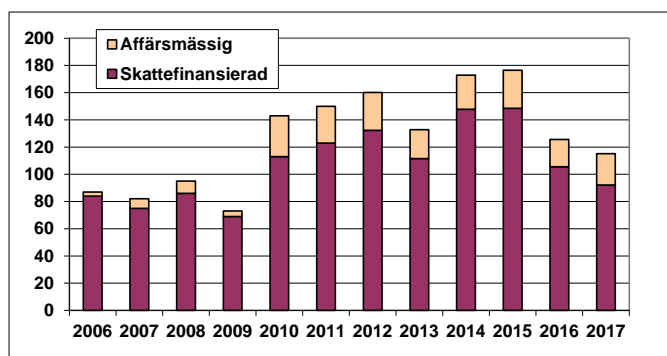
	2013		
	Budget	Bokslut	avvik
Förskola	20,2	4,5	15,7
Grundskola	30,1	28,2	1,9
Gymnasieskola	14,9	4,7	10,2
Äldreomsorg, funktionshindrade	10,1	9,2	0,9
Gator, GC-vägar m m	32,0	23,9	8,1
Parker, lekplatser	2,1	0,6	1,5
Div lokaler m m	11,9	6,7	5,2
Fritidsanläggningar	1,0	0,7	0,3
Inventarier, utrustning, fordon	15,4	10,5	4,9
IT-investeringar (Fiberstaden)	5,0	14,5	-9,5
Stadsdelsomvandling	0,1	0,0	0,1
Fastighetsförvärv, mark	0,0	0,6	-0,6
Internleasing	0,0	7,4	-7,4
Summa	142,8	111,5	31,3
VA	30,0	19,2	10,8
Renhållning	5,0	2,1	2,9
Summa	35,0	21,3	13,7
TOTALT	177,8	132,8	45,0

Investeringarna inom den skattefinansierade verksamheten, 112 miljoner kr, ligger 31 miljoner kr under budget.

Under året har investerats för 21 miljoner kronor i de affärsmässiga VA/renhållningsverksamheterna. Investeringarna ligger 14 miljoner kronor under årets budget. Finansieringen sker delvis med upplåning. Samtliga driftkostnader inom vatten och renhållning betalas av abonnenterna.

Förvaltningsberättelse Ekonomi

Investeringar 2006-2017, miljoner kronor

Investeringarna ligger i tid efter den plan som finns i budgeten. Det är olika frågor som oklara planfrågor, lokalplanering o.dyl. som gör att investeringstakten inte riktigt når den budgeterade nivån.

Finansiella placeringar

Kommunens två placeringsportföljer består av medel till kommande pensioner och de försäljningsmedel som kommunen fick vid energiverksförsäljningen 1996. Det långa perspektivet i placeringarna och riskspridningen på olika typer av finansiella tillgångar minskar kommunens beroende av tillfälliga aktiekursförändringar. Både pensionsmedel och försäljningsmedel placeras i räntefonder och aktiefonder. Under 2013 togs också beslut om att placera i så kallade "absolutavkastande fonder". Kommunen har en upphandlad extern depåtjänst för förvaltning av dessa medel.

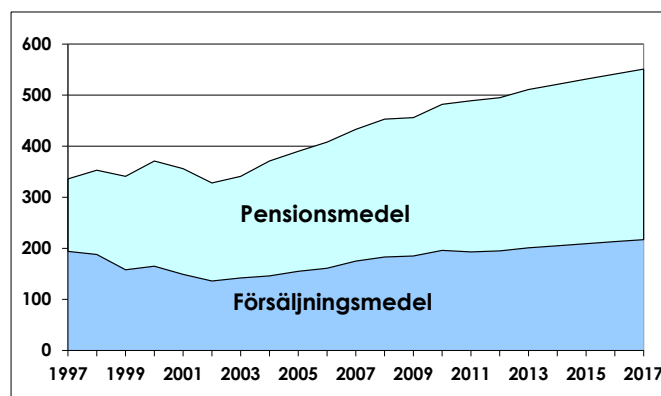
Placeringsportföljer 2013 (miljoner kronor)

Pensionsmedel	
Startbelopp	300
Tillskott	0
Uttag	0
Återinvesterad avkastning 20	10
Bokfört värde	310
(Marknadsvärde)	361
Försäljningsmedel	
Startbelopp	195
Tillskott	0
Uttag	0
Återinvesterad avkastning 20	6
Bokfört värde	201
(Marknadsvärde)	232
TOTALT	
Bokfört värde	511
(Marknadsvärde)	593

Användningen av medlen till pensionsutbetalningar respektive investeringar anpassas till pensionsprognoser och investeringsplaner. Under året har inga beslut tagits om att disponera tillgångarna.

De omplaceringar som gjordes under året har medfört realiserade värdeökningar. De vinster som uppstått, totalt 16 miljoner kronor, har återinvesterats i placeringar i överensstämmelse med det finansiella målet att inflationssäkra portföljerna.

Placeringsportföljer 1997-2017 (miljoner kronor)

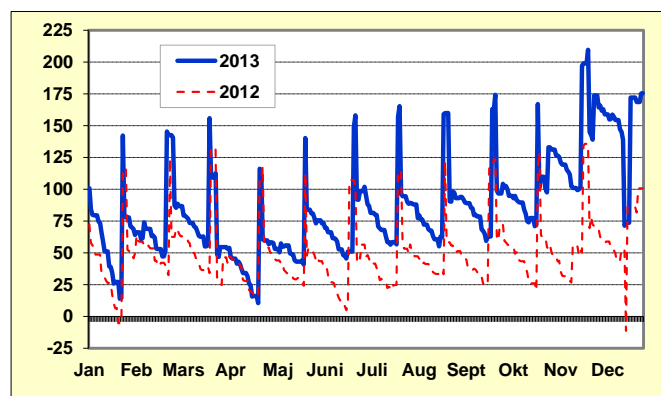

Likviditet

Likviditeten påverkas främst av verksamheternas resultatutveckling, skatteintäkter, statsbidrag/utjämningsbidrag, finansnetto samt investeringsverksamheten och upplåningen.

I kommunens finansiella mål ingår ingen precisering av storleken på likviditeten. Inriktningen är att de likvida medlen ska säkerställa en tillfredsställande drift- och investeringsverksamhet i överensstämmelse med beslutad budget. De finansiella målen samverkar i den riktningen.

Likviditet 2012-2013 (miljoner kronor)

De likvida medlen är i bokslutet 175 miljoner kronor vilken är en ökning från 101 miljoner kronor vid årets början.

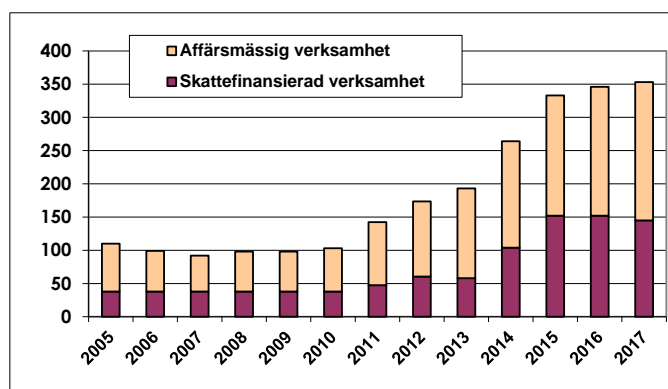
Förvaltningsberättelse Ekonomi

Låneskuld

Kommunens låneskuld är i bokslutet 193 miljoner kronor (2012; 173 miljoner kronor). Ökningen har skett inom den affärsmässiga verksamheten, där låneskulden ökat med 22 miljoner kronor till 135 miljoner kronor. Den skattefinansierade verksamheten har således minskat sin låneskuld med 2 miljoner kronor och uppgår till 58 miljoner kronor.

Kommunen lånar i första hand till investeringar i de affärsmässiga va- och renhållningsverksamheterna. Upplåningen styrs av verksamheternas resultatutveckling och finansieras helt av abonnenterna.

Låneskuld 2005-2017 (miljoner kronor)

Pensionsförpliktelser

Pensionsskulden ökade under året med 13 miljoner kronor till 97 miljoner kronor och omfattar lokalt beslutade särskilda ålderspensioner och pensioner på lönedelar över 7,5 basbelopp.

Kommunen har även ansvarsförbindelser som omfattar pensioner som intjänats före 1998. Under 2013 ökade ansvarsförbindelsen med stora tal främst beroende av den förändrade diskonteringsräntan. Nu uppgår ansvarsförbindelsen till 1 022 miljoner kronor. Enligt de prognoser som presenteras beräknas kommunens ansvarsförbindelser växa och nå sin kulmen en bit in på 2020-talet. Under de kommande 15 åren beräknas kommunsektorn få en kraftig ökning av de årliga pensionsutbetalningarna vilket måste beaktas i planeringen.

De medel som kommunen placerat till kommande pensioner motsvarar c:a 30% av kommunens totala pensionsförpliktelser. Andelen blir något lägre om man utgår från bokfört värde på placeringarna. Pensionsmedlen placeras enligt av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen fastställda anvisningar och regler. Portföljen är placerad i aktiefonder, absolut-avkastande fonder och räntefonder med en normal

tillgångsfördelning på 40% räntebärande, 20% direkt-avkastande och 40% aktier och får maximalt variera 10% upp eller ner. Resultatet mäts mot 3 olika index.

Soliditet

Soliditeten har under flera år förändrats mycket lite. Soliditeten ligger kvar på 68%. Soliditeten visar hur stor andel av tillgångarna som är finansierade av eget kapital. Tar man hänsyn även till bokförda ansvarsförbindelser (främst pensionsåtagandet) är soliditeten 22%.

Borgensåtaganden

Kommunens borgensåtaganden har ökat med 27 miljoner kronor till 728 miljoner kronor. Ökningen har skett i åtaganden för AB Hudiksvallsbostäder, övriga åtaganden minskar något. Borgensåtagandena avser i huvudsak de kommunala koncernföretagen.

Av åtagandet avser 78% de kommunala företagen. I takt med att kommunens företag amorterar ned sina låneskulder sjunker kommunens borgensåtagande. Det omvända inträffar om företagen omplaceras lån eller tar upp nya lån mot kommunal borgen i stället för mot pantbrev.

Det kommunala borgensåtagandet i bostadsrättsföreningar (5 st) som uppgår till 140 miljoner kronor (2012: 141 miljoner kronor) är baserade på äldre beslut och är åtaganden som bevakas.

Kommunkoncernen

I koncernen Hudiksvalls kommun ingår nämnder, sex aktiebolag och en stiftelse. Tre av företagen är helägda av Hudiksvalls kommun. Insidan av pärmen visar en översikt över kommunens samlade verksamhet. Inga förändringar av kommunkoncernens sammansättning har skett under året.

Kommunen har dubbelt intresse av sina koncernföretag - både som ägare och som köpare av flera av deras varor och tjänster. För några av koncernföretagen är andelen av intäkterna som kommer från kommunen betydande. Det är kommunens mål att uppnå största möjliga koncernnytta genom att företagen vårdar sitt uppdrag och är kostnadseffektiva.

De kommunala företagen fortsatte att verka på ett bra sätt inom sina områden. Flera av företagen är verksamma på marknaden för bostäder och lokaler och många insatser görs för att stimulera efterfrågan och upprätthålla en god utveckling. Företagens ekonomi gör det möjligt att genomföra fortlöpande angelägna underhållsinsatser och investeringsprogram.

Förvaltningsberättelse Ekonomi

Kommunen erhåller aktieutdelning från Fastighets AB Gylis och från AB Hudiksvallsbostäder. Sammantaget har det bidragit med 4,5 miljoner kronor. Uppgifter om väsentliga händelser i de kommunala företagen finns i avsnittet Årsredogörelse – de kommunala företagen på sid 57.

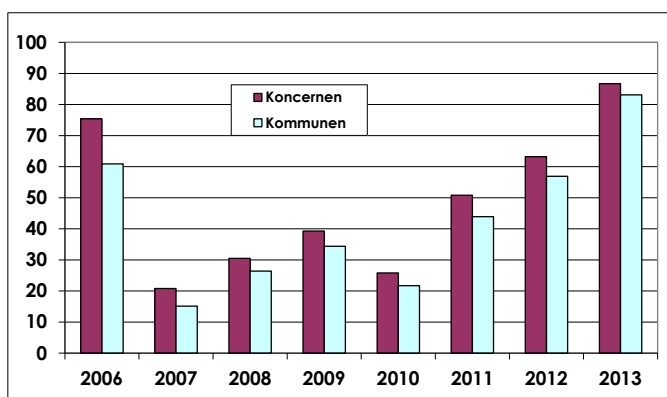
Årets koncernresultat

Koncernens resultat uppgår till 86,8 miljoner kronor, vilket är 23,5 miljoner bättre än föregående år. Det är kommunens eget resultat som står för förbättringen. Samtliga företag håller dock sina resultatnivåer, vilket innebär positiva ekonomiska resultat eller nära nollresultat, se tabell.

Företagens resultat efter skatt 2013 och 2012 (miljoner kronor)

	2013	2012
AB Hudiksvallsbostäder	6,4	6,2
Fastighets AB Gylis	3,9	3,2
Fiberstaden AB	0,1	0,1
Forsså Gruppen AB	-0,4	0,6
Gylisvallen AB	0,2	0,2
Hudiksvalls Näringslivs AB	0,1	0,5
Stiftelsen Hälsinglands Museum	0,3	0,0
	10,6	10,8

Resultatutveckling kommunkoncernen och kommunen 2006-2013 (miljoner kronor)

Investeringar

Under året investerade koncernen i materiella anläggningstillgångar med 169,8 miljoner kronor jämfört med 209,8 miljoner föregående år. Kommunens investeringar minskade med nästan 30 miljoner kronor, men även koncernföretagens investeringar var lägre. Såväl kommunen som några av koncernföretagen planerar större investeringar under de kommande åren, vilket kommer att medföra ett ökat fokus på finansiering och lånebehov.

Låneskuld

Koncernens samlade låneskuld uppgår till 805 miljoner kronor. Av detta står koncernföretagen för 579 miljoner kronor. Koncernens likvida medel var vid årets slut 206,9 miljoner kronor, en ökning sammantaget med 68,1 miljoner från föregående år. Kommunens likvida medel ökade med 75 miljoner kronor under året, vilket innebär att koncernföretagen marginellt minskade sin likviditet.

Soliditet

Koncernens soliditet uppgår till 54,1%, en ökning med 0,4 procentenheter från förra året. Om man räknar in pensionsskulden som redovisas som en ansvarsförbindelse blir soliditeten 21%. Soliditeten har länge legat på en jämn och hög nivå, vilket innebär att koncernen har ett bra långsiktigt finansiellt handlingsutrymme.

Medarbetare

Antalet årsarbetare i kommunkoncernen var 3 307. (2012: 3 242 och 2011: 3 288). Medeltalet anställda i de kommunala företagen var 140 (2012: 152), där AB Hudiksvallsbostäder är den största arbetsgivaren med 84 anställda.

Ekonomiskt engagemang inom kommunkoncernen (miljoner kronor)

Nedanstående tabell visar kostnader, intäkter, borgensåtaganden och utdelningar inom kommunkoncernen (utan justering för kommunens ägarandel). De kommunala företagens ekonomi och verksamhet framgår av den sammanställda redovisningen och av avsnittet

Enhet	Försäljning		Borgen		Utdelning	
	Köpare	Säljare	Givare	Mottagare	Givna	Mottagna
Hudiksvalls kommun	61,2	21,3	579,5			4,5
AB Hudiksvallsbostäder	13,5	19,9		537,4	0,5	
Fastighets AB Gylis	0,4	9,7		15,0	4,0	
Fiberstaden AB	6,5	12,6				
Gylisvallen AB	0,3	8,6		5,5		
Hudiksvalls Näringslivs AB	0,2	6,2				
Forsså Gruppen AB	0,1	0,0		21,6		
Stift. Hälsinglands Museum	0,3	4,2				

Årsredogörelse - de kommunala företagen. Mer detaljerad information finns i respektive företags årsredovisningar.

Vad gäller kommunens och koncernens ekonomiska resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkning med finansieringsanalys och noter jämte bilagor.

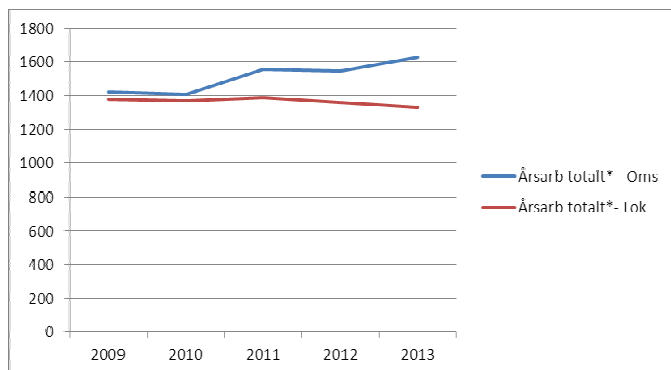
Förvaltningsberättelse Personal

Inför 2013 förväntades en fortsatt minskning av antal anställda, både som en följd av arbetsbrist inom lärande- och kulturförvaltningen och fortsatta budgetanpassningar inom samtliga förvaltningar. Den effekten har uteblivit.

Lärande- och kulturförvaltningen har under 2013 minskat antalet anställda med motsvarande 35 årsarbeten. Totalt har däremot Hudiksvalls kommun ökat med 76 årsarbeten. Det är främst omsorgsförvaltningen, men även social- och fritidsförvaltningen och tekniska förvaltningen som ökat.

Tekniska förvaltningens ökning beror främst på ett större antal transportuppdrag, ett projekt för märkning av avfallskärl och att vakanta tjänster återbesatts. Omsorgsförvaltningen tog i början av året över hemsjukvården från Landstinget Gävleborg, en ökning motsvarande cirka 20 anställda. Utöver det har man även anställt fler visstidsanställda på månadslön vilket har att göra med att man försökt anställa semestervikarier på månadslön och inte timmar. Anledningen till att timanställda har ökat har främst att göra med de ökade sjukskrivningarna inom omsorgsförvaltningen.

Förändringar av totala antalet årsarbeten inom Lärande och kultur och omsorgsförvaltningen

De senaste fem åren har omsorgsförvaltningen ökat antal årsarbeten från 1 224 till 1 390, vilket motsvarar 166 årsarbeten. Under samma tidsperiod har lärande- och kulturförvaltningen minskat med 65 årsarbeten. Ökningen inom omsorgsförvaltningen kan till viss del förklaras av att förvaltningen tagit över både Restaurang Pulsen och hemsjukvården från Landstinget Gävleborg. Grafen innehåller även visstidsanställda med timlön omräknat till årsarbeten.

Antal anställda 2009-2013

	2013-12-31	2012-12-31	2011-12-31	2010-12-31	2009-12-31
Tillsvidare	3 115	3 088	3 203	3 086	3 115
Visstid	317	271	228	215	187
Antal årsarbeten	3 166	3 090	3 135	3 015	3 016
Utförda timmar (av tim-avlönade)	510 938	489 087	488 138	444 464	443 648
omräknat i årsarbeten	301	288	287	261	261

Genom en verksamhetsövergång i början av året tog kommunledningsförvaltningen över turistbyrån och Mulle Meck och KomTek.

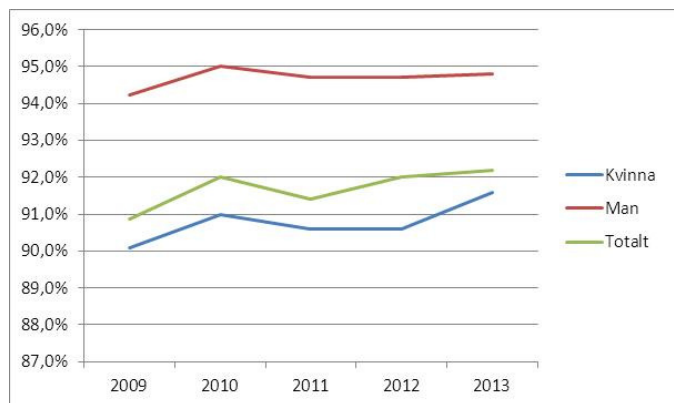
Både antalet månadsavlönade med visstidsanställning och visstidsanställda med timlön har ökat. Det är främst omsorgsförvaltningen som ökat antalet visstidsanställda på timlön, Enbart rekryteringsenhetens ökning motsvarar 93 årsarbeten i jämförelse med 2012. Det ska sättas i relation till den ökade frånvaron som enheten hanterat under 2013.

Omsorgsförvaltningen har under året ökat andelen visstidsanställda med månadslön i förhållande till tillsvidareanställda. Ökningen motsvarar 10 procent av det totala antalet anställda. Även lärande- och kulturförvaltningen och tekniska förvaltningen har ökat sin andel visstidsanställda månadsavlönade i förhållande till tillsvidareanställda.

Andel visstidsanställda

	2013-12-31	2012-12-31	2011-12-31	2010-12-31	2009-12-31
Tillsvidare	91%	92%	93%	93%	94%
Visstid	9%	8%	7%	7%	6%

Sysselsättningsgraden har ökat

Kommunen har under 2013 arbetat med införandet av önskad sysselsättningsgrad, som enligt politiskt beslut ska vara införd i hela kommunen senast 2016-12-31. Arbetsgrupper med uppdrag att arbeta med genomförandet har tillsatts inom samtliga förvaltningar. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden har ökat marginellt och ligger 2013 strax över 92 procent. Antal medarbetare som registrerats tillämpa önskad sysselsättningsgrad motsvarar 30 procent. Målet för

Förvaltningsberättelse Personal

2013 var att 75 procent skulle göra det. En av förklaringarna till att siffran är så pass låg är att lärande- och kulturförvaltningen har en utsträckt tidsplan och att flera arbetsplatser tillämpar det men ännu inte rapporterat in det i kommunens pa-system. Omsorgsförvaltningen är den förvaltning som har den lägsta genomsnittliga sysselsättningsgraden, 89,2 procent. Det är också den förvaltning som arbetat mest intensivt med införandet.

De tillsvidareanställda männen har i genomsnitt fyra procentenheter högre sysselsättningsgrad än kvinnorna. Det är en ökning med 0,6 procentenheter i jämförelse med 2012.

År 2012 var den genomsnittliga sysselsättningsgraden för Sveriges kommuner 89,6 procent.

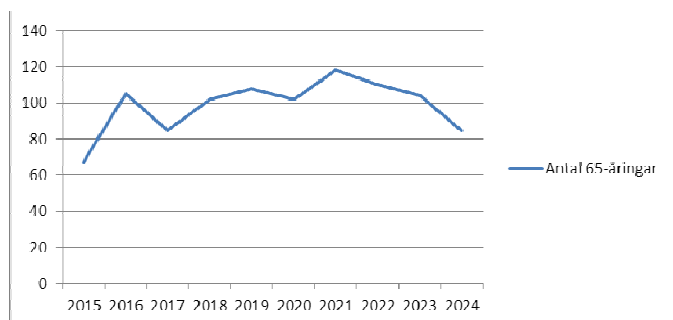
Medelåldern har ökat något

Medelåldern har under flera år legat strax under 48 år, men under 2013 ökade den till 48,4 år. Social- och fritidsförvaltningen har lägst medelålder, 45,3 år och tekniska förvaltningen har högst, 50,4 år.

	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Kvinna	48,1	47,8	47,7	47,7	47,3	47,2
Man	49,8	49,3	49,6	49,4	49,2	49,2
Totalt	48,4	48,0	48,0	48,0	47,6	47,6

Medelåldern för kommunanställda i Sverige låg 2012 på 46,1 år.

Pensionsavgångar 2015 - 2024

Under 2013 gick 100 medarbetare i pension, 15 av dessa var vårdbiträden och 9 stycken undersköterskor. 2012 gick 111 medarbetare i pension. De kommande tio åren kommer en tredjedel av kommunens anställda nå 65 år.

Kvinnors genomsnittliga lön ökar

Löneöversynen 2013 innebar en lönekostnadsökning på 3 procent. Kvinnors genomsnittliga lön i förhållande till männens har ökat med drygt en procentenhet i jämförelse med 2012 till 93,3%. Personalkostnads-

ökningen mellan 2012 och 2013 blev 4,9 procent. I personalkostnadsökningen ingår, förutom lönekostnadsökningen, ökade sjuklönekostnader, visstidsanställda på timmar och ett ökat antal anställda.

Frånvaro

Den totala frånvaron, exklusive sjukfrånvaron, har ökat med knappt 3 procent. Ökningen kan till stor del förklaras av att antal årsarbeten ökat. Trots det nya lokala kollektivavtalet som gör det möjligt att växla semesterdagstillägg till semesterledighet har inte semesteruttaget ökat med mer än 7,8 procentenheter i jämförelse med 2012.

2. Arbetsmiljö och hälsa

Hudiksvalls kommun har under ett antal år haft en sjukfrånvaro som legat mellan 5 till 6 procent, något över riksgenomsnittet.

2. 1 Sjukfrånvaron ökar

2013			2012		
Kön	Total sjukfrånvaro %	Långtids-sjukfrånvaro, andel av den totala sjukfrånvaron	Kön	Total sjukfrånvaro %	Långtids-sjukfrånvaro, andel av den totala sjukfrånvaron
Kvinna	7,3	51,5	Kvinna	6,2	49,0
Man	4,2	57,6	Man	3,6	52,9
Totalt	6,7	52,2	Totalt	5,7	49,5
Åldersintervall			Åldersintervall		
	Total sjukfrånvaro %	Långtids-sjukfrånvaro, andel av den totala sjukfrånvaron		Total sjukfrånvaro %	Långtids-sjukfrånvaro, andel av den totala sjukfrånvaron
<29	6,0	22,4	<29	4,1	7,1
30-49	5,9	48,6	30-49	5,4	48,2
50-65	7,7	58,4	50-65	6,2	53,7
66-	4,5	34,1	66-	6,7	65,8
Totalt	6,7	52,2	Totalt	5,7	49,5

Under 2013 har sjukfrånvaron ökat med 1,0 procentenhet till 6,7 procent. För 2012 var motsvarande siffra för Sveriges kommuner 5,3 procent. De största ökningarna finns inom omsorgsförvaltningen och lärande- och kulturförvaltningen som båda ökat med 1,3 procentenheter. Det är bara kommunledningsförvaltningen och tekniska förvaltningen som minskat sin sjukfrånvaro.

Även långtidssjukfrånvarons andel av den totala sjukfrånvaron har ökat och låg 2013 på 52,5 procent. Sveriges kommuner hade 2012 en långtidssjukfrånvaro på 42,4 procent.

Rehabilitering

I takt med att sjukfrånvaron ökat och att fler medarbetare varit sjukskrivna 180 dagar eller mer, har sjukpenningen dragits in för fler. Det har sin tur inneburit ett ökat antal utredningar och bedömning för att föra rehabiliteringsprocessen framåt.

Förvaltningsberättelse Personal

Ett arbete med att uppmärksamma den ökade psykiska ohälsan har påbörjats och arbetslivsinriktade aktiviteter för medarbetare med stressrelaterade symtom har genomförts. Korttidssjukfrånvaron följs kontinuerligt. De arbetsledare som har hög korttidssjukfrånvaro bland sina medarbetare har erbjudits vägledning och utbildning.

Arbets-skador och tillbud

Under året har 530 arbets-skador och tillbud registrerats i kommunens dokumentationsverktyg ”Lisa”. Det är ungefär samma antal som föregående år. De arbets-skador som medförde sjukfrånvaro var 50 stycken. Av dem var 21 fallskador och 6 skador med anledning av fysisk överbelastning. Antalet registrerade våld och hot händelser fortsätter att öka och är fortfarande den främsta orsaken till att en anmälan görs.

Att riskbedöma varje händelse som inträffat är en viktig del i det systematiska arbetsmiljöarbetet. De åtgärder som vidtas för att händelsen inte ska upprepas ska både kommuniceras på arbetsplatsen och dokumenteras i Lisa. Kravet på dokumentation har endast uppfyllts i 50 procent av de registrerade fallen.

Arbetsmiljöverkets inspektioner

Vid en inspektion från Arbetsmiljöverket uppmärksammades under året brister i hur riskbedömningar genomförs. Det ledde till att arbetsgivaren och de fackliga organisationerna genomförde en parts-gemensam utbildning riktad till samtliga förvaltningar.

Med anledning av sitt tillsynsprojekt om kvinnors arbetsmiljö har Arbetsmiljöverket också genomfört några inspektioner inom äldreomsorgen. Vid dessa tillfällen har den ergonomiska arbetsmiljö-situationen uppmärksammats.

Förvaltningsberättelse Folkhälsa

Årsberättelse folkhälsa och tillgänglighet

Målet för den nationella folkhälsopolitiken är att *genom hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser skapa samhälleliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen*. Det innebär att befolkningens hälsa inte bara bör vara så god som möjligt, den ska även vara jämnt fördelad mellan olika befolkningsgrupper. Generella skillnader i hälsa grupper emellan är ett växande problem både i Sverige och globalt. Befolkningens hälsa har i Sverige följts systematiskt sedan mitten av 1960-talet, och forskningen visar att det genomsnittliga hälsoläget i Sverige blir bättre, men att det så kallade "hälsogapet" ökar. Det betyder att en individs hälsoliv har en tydlig koppling till socioekonomiska faktorer såsom utbildning, arbete och ekonomisk status.

I enlighet med den nationella folkhälsopolitiken har kommunen därför ansvar för att i sitt lokala folkhälsoarbete särskilt ta hänsyn till grupper som generellt sett har större ohälsa än genomsnittet i befolkningen. Generella insatser som är riktade mot alla är betydelsefulla för folkhälsan, men dessa insatser måste utformas och anpassas så att de bättre motsvarar olika människors behov.¹

Rådet för folkhälsa och brottsförebyggande arbete

I Hudiksvalls kommun finns sedan 2007 ett råd för folkhälsa, drog- och brottsförebyggande arbete. Rådet ska vara en drivande kraft i kommunens förebyggande och hälsofrämjande arbete. Rådet ska också vara ett forum för opinion, kunskapsspridning och erfarenhetsutbyte.

Rådet har antagit prioriterade områden med utgångspunkt i den nationella folkhälsopolitiken och sammanträder efter teman i enlighet med dessa prioriterade områden. De prioriterade områdena är:

- delaktighet och inflytande i samhället
- barn och ungas uppväxtvillkor
- miljöer och produkter
- matvanor och livsmedel
- tobak, alkohol, narkotika, dopning och spel

Under 2013 har rådet haft sammanträden kring bland annat ungas inflytande och kring hälsofrämjande miljöer. Gästföreläsare har varit ungdomsforskare Lotta

Svensson som föreläst om ungas mobilitet och syn på sin hemort, och Camilla Svensson från Skogsstyrelsen som berättat om naturens hälsoeffekter.

Hur mår Hudiksvall?

En naturlig startpunkt för att sammanfatta hälsoläget i en befolkning är att se till dess medellivslängd. Ett mönster som framkommer är att både män och kvinnor i Hudiksvall lever kortare än genomsnittet i riket. Medellivslängden påverkas av många olika faktorer. En negativ påverkansfaktor som tydligt framkommer i epidemiologisk data för Hudiksvall är den höga dödligheten i hjärtkärlsjukdom i relativt ung ålder bland män.

Under 2013 har Centralförbundet för alkohol och narkotikaupplysning (CAN) drogvanundersökning genomförts på Bromangymnasiet och på Glada Hudikgymnasiet.² Undersökningen visar en positiv utveckling och en sjunkande trend bland unga både vad gäller tobaksbruk och alkoholkonsumtion. Framför allt bland ungdomar på högstadiet minskar bruket av både tobak och alkohol stadigt. Andelen dagligrökare och andelen som snusar är dock högre i Hudiksvall än i riket i genomsnitt. Vad gäller bruk av narkotikaklassade preparat är utvecklingen inte lika positiv. Andelen unga som uppger att de på något sätt kommit i kontakt med narkotika ökar, undersökningen visar också på en alltmer liberal attityd bland unga till framför allt cannabis. Trenden ses i hela landet.

Viktigt under 2013

Här lyfts ett axplock av de aktiviteter och verksamheter som gynnar folkhälsa och tillgänglighet som genomförts i kommunen under året.

Enkelt avhjälpna hinder

Under året har kommunen beslutat tillsätta 3 miljoner för att under 2014- 2015 åtgärda "enkelt avhjälpna hinder", det vill säga hinder för den fysiska tillgängligheten i kommunens lokaler och på offentliga platser.

Medborgardialoger tema tillgänglighet

Under december arrangerade kommunen den första i en serie medborgardialoger, där representanter från lokala handikapporganisationer och politiker möttes på Kulturhuset för att diskutera tillgänglighetsfrågor. Fokus för den första dialogen var *FN:s konvention om*

¹ Källa: Sveriges kommuner och landsting

² Enkäten är en totalundersökning som växlande besvaras av elever i årskurs 9 och gymnasiet årskurs 2.

Förvaltningsberättelse Folkhälsa

rättigheter för personer med funktionsnedsättning som antogs av Sverige 2007. Arbetet för att efterleva konventionens krav pågår på nationell, regional och lokal nivå.

Kultur för innanförskap och hälsa

Den 19 september arrangerade kommunens kultur-enhet ett välbesökt heldagsseminarium kring kultur-ens betydelse för hälsan och hur kulturen kan användas som en positiv kraft för att främja hälsa.

En gemensam ingång (ENIG) Hudiksvall

I augusti öppnade kommunens och Arbetsförmedlingens En-dörr-in-verksamhet för unga (16-25 år). Verksamheten är ett samarbete mellan kommunens arbetsmarknadsenhet, socialtjänst och Arbetsförmedlingen och syftar till att korta vägarna mellan olika myndighetsinstanser för unga arbetssökande. På en konferens i april fick politiker och tjänstemän möjlighet att diskutera kring hur myndigheter kan samverka för att få ”systemet att snurra runt ungdomarna, snarare än ungdomarna att snurra runt i systemet”.³

Kommunens sociala investeringsfond

I juni beslutade kommunfullmäktige om att inrätta en social investeringsfond. Syftet med fonden är att genom förebyggande och främjande insatser på ett tidigt stadium bryta utanförskap och negativa händelsespirlar. Under 2013 investerades 5 miljoner ur fonden till ENIG. Att se förebyggande och hälsofrämjande insatser ur ett investerings- snarare än ett kostnadsperspektiv är positivt, eftersom det tydliggör att satsningar på en förbättrad folkhälsa ur ett långsiktigt perspektiv inte bara ger hälsovinster för individen, utan även resulterar i ekonomiska vinster för samhället.

LUPP 2013

Under oktober och november genomförde samtliga högstadies- och gymnasieskolor i kommunen Ungdomsstyrelsens enkätundersökning Lokal uppföljning av ungdomspolitik – LUPP.⁴ Resultatet av LUPP ska ligga till grund för prioriteringar inom kommunens framtida barn- och ungdomspolitiska arbete.

Hållbar utveckling

Under året har planeringsavdelningen fått i uppdrag att ta fram ett kunskapsdokument eller en kommunal strategi för hållbar utveckling. Strategin, som ska kopplas till kommunens övergripande mål ”attraktiv och hållbar livsmiljö”, ska fungera som ett stöd till förvaltningar och nämnder för att underlätta för hållbara prioriteringar och hållbart beslutsfattande. En viktig del i strategin är att visa på hur de tre dimensionerna av hållbar utveckling (ekologisk, ekonomisk, social) är ömsesidigt beroende av varandra och att de därför bör vägas lika i planeringen. Arbetet med strategin kommer att pågå under 2014.

³ Citat från Håkan Printz, projektledare på Navigatorcentrum Östersund

⁴ Undersökningen är en totalundersökning och genomförs i årskurs 8 samt årskurs 2 på gymnasiet. Region Gävleborg genomför även enkäten i ett urval bland åldersgruppen 19-25 år.

Förvaltningsberättelse Miljö

Grön flagg

Sveriges ekokommuner följer upp hållbarhetsarbetet genom tolv gröna nyckeltal. Ett av dem är andel miljöcertifierade skolor och förskolor. Hudiksvall har hittills inte haft någon miljöcertifierad verksamhet. Under föregående år deltog ett drygt hundratal personer från skola och förskola i en halvdagsutbildning som inspiration för miljöcertifiering enligt Grön flagg. Det har resulterat i att sex förskolor och två skolor har påbörjat sitt arbete för miljöcertifiering.

Miljöinvesteringsfonden

Syftet med miljöinvesteringsfonden är att främja metoder eller projekt som leder till hållbar utveckling. Målet om ett hållbart samhälle bygger på att de fyra grundprinciperna för hållbarhet efterlevs. Miljöinvesteringsfonden ger Hudiksvalls kommun större möjlighet att göra de långsiktigt hållbara valen eller åtgärderna.

Europeiska trafikantveckan

Hudiksvall deltog för första året i den Europeiska trafikantveckan 16–22 september som en av 98 svenska kommuner. Veckan syftar till att motivera medborgarna att cykla, gå och använda kollektivtrafik i så stor utsträckning som möjligt. Efter genomförd kampanj har Hudiksvall utsetts till topp tio av de städer som rapporterat in sitt arbete till EU.

Hållbara transporter

Två elbilar har införskaffats. En är stationerad på tekniska förvaltningen och den andra ingår i den bokningsbara bilpoolen. Räckvidden är tolv mil. Det ger möjlighet att åka på möte till Ängebo, ladda bilen under mötet för att med god marginal ta sig tillbaka till Hudiksvall. Kommunen ingår även i det regionala projektet Electric Car Region Gävleborg som syftar till att få ut fler elbilar i regionen men även stötta planering av laddinfrastruktur i länet. Skolan har även påbörjat ett arbete för att öka andelen som går och cyklar till skolan.

Energieffektiviseringsstödet

Information om elanvändning har gått ut till alla kommunala arbetsplatser. Ett antal utredningar har genomförts beträffande befintliga ventilationsaggregat och installation av solel. Drifttekniker och förvaltare har vidareutbildats i bland annat ”Drift-

optimering utan investering”. Handlingsplanen reviderades i augusti och arbetet med projektet kommer att intensifieras under resterande projektperiod till och med 2014-12-31.

Energi- och klimatrådgivningen

Under 2013 hade energi- och klimatrådgivningen: 87 telefonsamtal, 26 besök på kontoret och 9 mail med frågor. 38 besök genomfördes hos rådsökande privatpersoner, företag, organisationer och fastighetsägare. Vi deltog i 19 mässor och/eller föreläsningar om energi- och klimat.

Dagvattendamm Djuped

På initiativ från kommunens dagvattengrupp började en drygt 5 000 kvadratmeter stor reningsdamm för dagvatten anläggas i Djuped. Dammen kommer att ta emot dagvatten från stora delar av industriområdet på Öster vilket tidigare orenat belastade Hudiksvallsfjärden. Anläggningen är ett samarbetsprojekt mellan kommunen och de fem stora företagen i området: Ericsson, Stena Recycling, Värmevärden, Huddig och Cargotec HIAB.

Fiske

I enlighet med kommunens fiskevårdsplan har lekbottnar för öring restaurerats i vattendragen Delångersån, Enångersån, Stråsjöbäcken och Åtjärnsbäcken. I Viaån har strömvattenbiotopen restaurerats och fyra dammrester som utgjorde definitiva vandringshinder för fisk har öppnats upp, vilket möjliggör fiskvandring långt upp i vattensystemet.

I samarbete med Sportfiskarna har kommunen anlagt två översvämningssvåtmarker, sk gäddfabriker, vid Tjuvkistan och Gårdsfjärden. Syftet med gäddfabrikerna är att gynna reproduktionen av vårlekande rovfisk längs med kusten.

Arbetet med fiskevårdsplanen för Bjuråker-Norrbo fortgår och ytterligare vattendragsinventeringar har utförts under verksamhetsåret.

Uppföljning av lokala miljömål

Under året har största fokus varit på att arbeta med revidering av de lokala miljömålen. Arbetet har inneburit att inhämta synpunkter från förvaltningar och politiska partier. Med hjälp av det utarbetades ett dokument som kommer att gå på remiss under 2014. Länsstyrelsen Gävleborg har färdigställt sitt miljömålsarbete som utmynnat i ett åtgärdsprogram för att

Förvaltningsberättelse Miljö

uppnå de nationella miljö kvalitetsmålen och preciseringarna. Deras arbete har även inspirerat oss att fokusera på åtgärder istället för att skapa nya lokala miljömål. De befintliga lokala miljömålen gäller fortfarande men arbetet har delvis stannat av då flera av målen har passerat. Som förra året är drygt 40% av miljömålen klara eller beräknas bli klara inom utsatt tidsram. Därutöver är 16% möjliga att nå om ytterligare åtgärder sätts in. De återstående dryga 40% är mål som inte har nåtts inom tidsramen. Flera av de mål som på något sätt berör fysisk planering har

under miljömålsarbetet prioriterats ned med anledning av mycket hög arbetsbelastning.

Det som är särskilt lyckat med miljömålsarbetet är att dagvattenfrågorna har uppmärksammats och de hamnar inte längre mellan olika förvaltningars ansvarsområde. Ett annat gott exempel när det gäller miljömålsarbetet är att andelen inköpt ekologisk mat har ökat från 5% år 2009 till 13% 2013 trots att inga ytterligare pengar för inköp av livsmedel har tillskjutits. Mer arbete krävs dock för att vi ska nå målet som är 25%.

■ Mål som är klara (grön)

- Resetillämpning
- Energirådgivning
- Kommunala uppvärmningsanläggningar
- Frisk luft
- Inventera nedlagda deponier
- Inventera förorenade områden
- Lokalt omhändertagande av dagvatten
- Inventera befintliga dagvattensystem
- Risker med solning
- Reservvattenförsörjning
- Inventera vattenresurser
- Inventera ängsmarker
- Skötselprogram för Håstaäng
- Skötselprogram för kommunalt ägda ängsmarker

■ Mål som kommer att uppfyllas inom tidsramen (grön)

- Radonhalt i inomhusluft
- Bygga radonsäkert och radonskyddat
- Rekommendationer risk med elektromagnetiska fält
- Organiskt avfall

■ Mål som går att nå men ytterligare åtgärder krävs (gul)

- Cykelleder
- Uppvärmning av bostäder
- Kollektivtrafiken
- Redovisa cesiumvärden
- Enskilda avloppsanläggningar
- Tätortsnära skogsområden
- Följa riktvärden för buller i parker, friluftsområden

■ Mål som är omöjliga att nå eller delvis återstår, trots att måläret är passerat (röd)

- Miljöbilar
- Samordnade transporter
- Program energieffektivisering
- Sparsam körning
- Miljökrav vid upphandling
- Företag klassificerar kemikalier
- Kartlägga industriens avlopp
- Områden med låg radiofrekvent strålning
- Tjänligt vatten i dricksvattenbrunnar (radon)
- Reproduktionsområde för fisk
- Fiskevårdsplan
- Långsiktigt skydd för natur- och kulturmiljöer vid sjöar och vattendrag
- Skyddsområden kommunal vattentäkt
- Långsiktigt skydd för natur- och kulturmiljöer vid kusten
- Grunda vegetationsklädda havsvikar
- Bålsön
- Kommunalt ägda skogar
- Buller i bostadsområden
- Grön strukturplan

Årsredogörelse Nämnder

Kommunstyrelsen

Ordförande: Caroline Schmidt
Förvaltningschef: Bengt Friberg

Viktiga händelser

- Miljöinvesteringsfond och social investeringsfond inrättad.
- Arbete med planer: Översiktsplanearbete för Ostkustbanan, Östra hamnen, vindkraft och landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS).
- Översyn av den politiska organisationen. Den psykiska ohälsan har uppmärksamats genom informations- och utbildningsinsatser riktad mot ledare.
- Samtliga tillsvidareanställda har erbjudits heltid med rätt till önskad sysselsättningsgrad.
- Omfattande arbete med byte av IT-plattform.
- Antagande av företagspolicy samt ägardirektiv för kommunens bolag.
- Nya strategier: handelsstrategi 2013-2020 samt bredbandsstrategi.
- Arbete i samband med nedläggning av Ericsson. ”Framtidspaket Hudik”.
- Påbörjat arbete kring utbildningssamverkan Hälsingland.

- Mål- och visionsarbete som går under namnet Glada Hudik-språnget.
- Ungdomsprojekt ENIG inrättat i omfattande samarbete med Arbetsförmedlingen.
- Initiering och utveckling av destination Glada Hudik i samarbete med näringslivet.
- Kommunen övertagit huvudmannskapet för Hudiksvalls Turistbyrå, Fokus Glada Hudik, Mulle Meck, KomTek och NTA.
- Ett antal genomförda evenemang samt öppen scen på Möljen.
- Projekt E-handel har permanentats.
- Genomlysning av Lärande- och kulturnämndens verksamhet.
- Två omfattande internutredningar för överförmyndaren efter polisanmälningar om misstänkt oegentlighet och som en följd utarbetade av nya rutiner.
- PWC genomfört granskning av överförmyndarverksamheten.

Resultat

Kommunstyrelsen och dess förvaltning har inga kvantitetsåtaganden.

Underskottet inom politisk verksamhet avser överförmyndaren, dels åtgärder i samband med misstankar om oegentlighet, dels att gruppen huvudmän som kan betala sin gode mans arvode årligen minskar (2011: 57%, 2012: 53%, 2013: 47%), vilket innebär en ökad kommunal kostnad. Detta är en trend för hela Sverige.

Infrastruktur uppvisar ett mindre överskott inom energi- och klimatrådgivning, konsumentrådgivning samt inom folkhälsoarbetet. Mulle Meck redovisar ett underskott av intäkter beroende på att det fina vädret inneburit färre besökare.

Överskottet inom kultur- och fritidsverksamheten avser anslaget till kulturhuset Glada Hudik samt outnyttjat stöd till kulturell verksamhet.

(miljoner kronor)

Drift	Bokslut	Bokslut	Avvikelse 2013	
	2012	2013	mkr	%
Politisk verksamhet	16,9	17,8	-0,4	-2%
Infrastruktur	13,0	16,2	0,2	1%
Kultur och fritid	8,0	9,3	0,6	6%
Handikappverksamhet	0,2	1,1	0,1	8%
Kollektivtrafik	2,0	0,0		
Centrala stödfunktioner	48,4	47,5	-5,2	-12%
	88,6	91,9	-4,7	-5%
Investeringar	3,9	3,5	1,6	31%

Medarbetare	2010	2011	2012	2013
Antal tillsvidareanställda	50	57	57	63
Antal visstidsanställda	3	5	9	12
Antal årsarbetare	52	56	59	70
Kvinnor/män	37/16	40/19	41/21	53/22
Medelålder	51,5	49,7	49,6	48,4
Total sjukfrånvaro, i % av ordinarie arbetstid	5,7%	4,9%	6,5%	3,7%
varav långtidssjukfrånvaro, > 60 dagar	64,6%	61,0%	73,4%	50,4%

Årsredogörelse Nämnder

Det mindre överskottet inom handikappverksamhet avser handikappkonsulentens verksamhet.

Underskottet inom centrala stödfunktioner avser, dels oförutsedda merkostnader inom IT pga. plattformensbytet – ingen möjlighet att stoppa, dels merkostnader för licenser. Av ekonomiska skäl valdes att belasta kommunstyrelsen med merkostnaden för licenser under 2013.

Ett annat underskott inom centrala stödfunktioner avser facklig verksamhet, men personalavdelningen har parerat detta med återhållsamhet inom avdelningen.

Överskott inom centrala stödfunktioner finns inom inkasso, kommunövergripande försäkringar samt ett anslag för att täcka Fiberstadens underskott.

Överskottet för investeringar avser två projekt som blivit försenade, dels anslag för Delsbo Nästa, dels anslag för E4-skyltar.

Personal

Förvaltningen har 70 årsarbetare varav cirka 75% är kvinnor. En ny tjänst som lokalstrateg har tillsatts. All personal från Hudiksvalls turistbyrå och Mulle Meck har överförts från HNA till kommunstyrelsen. Överförmyndarverksamheten har fått utökade tjänstgöringsgrader.

Medelåldern är 48,4 år, vilket är en minskning med 1,2 år jämfört med året innan. Sjukfrånvaron minskade från 6,5% till 3,7%.

Nio personer har pensionerats eller slutat under året varav en tjänst inte har återbesatts. De många avgångarna motsvarar 17% av alla anställda (inom ekonomiavdelningen motsvarar avgångarna 25% av de anställda). Avgångarna och därpå följande nyrekryteringar har inneburit stora påfrestningar för förvaltningen.

Framtid

Samordningen och ledningen av arbetet med att förverkliga visionen att Hudiksvall ska bli ”Sveriges bästa kommun att leva och verka i” till 2020 kommer att prägla kommunens utvecklingsarbete under de närmaste åren. Det arbete som är nödvändigt för att uppnå visionen går under samlingsnamnet ”Glada Hudik-språnget”. En avgörande faktor för att klara det är att såväl näringslivet som de offentliga aktörerna lyckas med kompetensförsörjningen. Flera samverkansprojekt med det syftet är under genomförande. Som exempel kan nämnas planerna på att skapa ett kommunalförbund för gymnasie- och vuxenutbild-

ning tillsammans med Bollnäs, Söderhamn och Nordanstigs kommuner. Det är nödvändigt att kommunen genom den fysiska planeringen skapar goda förutsättningar för infrastruktur, bostadsbyggande och företagsetablering. Påverkansarbetet för att få ostkustbanan dubbelspårig, slutförandet av planarbetet kring hamnen och framtagandet av en bostadsförsörjningsplan är några exempel på insatser som kommer att ske. Målsättningen att i nära samarbete med andra aktörer skapa ett centrum för innovationer kommer att vara en viktig del i det långsiktiga tillväxtarbetet.

Ekonomiskt står kommunen inför en stor utmaning de närmaste åren genom att antalet äldre ökar. Det kommer att innebära ett omfattande effektiviserings- och anpassningsarbete där kommunledningsförvaltningen dels har en samordningsfunktion och dels internt måste genomföra stora kostnadsanpassningar. Såväl ur hållbarhets- som tillväxtpunkt är det angeläget att den antagna bredbandsstrategin kommer att genomföras. Det är inte minst en viktig del av kommunens landsbygdssatsning som också består av en rad andra aktiviteter där fokus ligger på att mobilisera och stödja den kraft som finns i civilsamhället. För att säkra kvalitén i de tjänster som kommunen levererar måste arbetet med internkontrollen förstärkas och ambitionen ”att bli bäst på att bli bättre” förankras i hela organisationen. Under 2014 och 2015 kommer kommunledningsförvaltningen att samordna genomförandet av vissa förändringar av kommunens organisation.

Årsredogörelse Nämnder

Åtagande

Vision	Övergripande mål	Åtaganden	Bedömning 1-4	Anmärkning
Sveriges bästa kommun att leva och verka i!	Samhällstjänster av högsta kvalitet	Effektivisera administrationen (struktur, ökad kvalitet)	3	Försenat byte av IT-plattform
		Implementera Glada Hudik-språnget	4	
	Blomstrande näringsliv	Underlätta för företag att etablera sig i Hudiksvall och för befintliga företag att växa	4	
		Utveckla snabb och säker infrastruktur	4	
	Attraktiv och hållbar livsmiljö	Utveckla kommunens demokratiarbete	3	Begränsad personalresurs
		Skapa förutsättningar för fler attraktiva boenden och boenden med olika upplåtelseformer	3	Opåverkbara förseningar
		Mobilisera civilsamhället, kommunkoncern för landsbygdsutveckling	4	Stort antal träffar
		Fokusera klimatmålsarbete	4	

Årsredogörelse Nämnder

Lärande- och kulturnämnden

Ordförande: Stefan Bäckström
Förvaltningschef: Ingela Rauhala

Viktiga händelser

- Ny verksamhetschef för kulturen och ny bibliotekschef rekryterades under 2013.
- Arbetet med en ny kulturplan inleddes. Ett ”Kulturseminarium för innanförskap och hälsa” genomfördes 19 september vilket klart påverkat tankar om kulturens betydelse för hälsan.
- Biblioteket firade 100 år och filialbiblioteket i Näs-viken öppnades.
- Projektet öka läsningen har startats upp under året i samarbete med förskolan, biblioteket och förskolans föräldrar.
- Beslut om flytt av Gymnasiesärskolan och Restaurang- och livsmedelsprogrammet till Gymnasieskolan och renoveringen av Läroverket.
- Utredning startar om eventuellt framtida kommunalförbund.

- Ny reform Gymnasiesärskolan.
- En gemensam ingång ENIG startar.
- Hudiksvalls kommun/Hrc – en av fem modellkommuner i Sverige då det gäller rätt stöd till arbete.
- Vuxenutbildningens och studie- och yrkesvägledningens insatser i Framtidspaketet (Ericssons nedläggning).
- Yrkehögskola – störst i Norrland – fem ansökningar beviljades och 9 utbildningar genomförs med 248 studerande.
- De åtta första förstelärarna utsågs under hösten 2013. Lärarna är legitimerade lärare/förskollärare, har minst fyra års vitsordat arbete med undervisning, har visat särskilt god förmåga att förbättra elevers studieresultat och har ett starkt intresse för att utveckla undervisningen.
- Grundsärskolans elever åk 7-9 flyttade inför läsåret 2013/2014 från Västra skolan till Östra skolan åk 7-9. Flytten har gett grundsärskolans elever ökad möjlighet att finnas i ett större sammanhang tillsammans med jämnåriga och utifrån förutsättningar finns möjlighet att integreras i en grundskoleklass.
- Ökad måluppfyllelse tidiga åldrar. De förbättrade resultaten tidiga åldrar ger goda förutsättningar för det fortsatta lärandet och för ökad måluppfyllelse alla årskurser.
- Invigning av Solbågens förskola, en förskola med hög digital kompetens.
- Det systematiska kvalitetsarbetet i förskolan, Qualis. Av 11 externt granskade förskolor har åtta förskolor kvalitetscertifierats.
- Under året genomfördes en stor lönesatsning för förskollärare i 1-5 årsverksamheten.
- Under budgetåret har antalet medarbetare minskat med 50 tjänster med anledning av besparingskrav 2013.

(miljoner kronor)

Drift	Bokslut	Bokslut	Avvikelse 2013	
	2012	2013	mkr	%
Nämnd	1,4	1,1	0,4	25%
Kulturverksamhet	30,2	30,7	0,0	0%
Förskola	174,7	177,3	6,9	4%
Grundskola	339,3	338,7	5,3	2%
Grundsärskola	25,4	24,8	-0,5	-2%
Gymnasieskola	134,3	124,0	1,3	1%
Gymnasiesärskola	25,0	24,5	-1,1	-5%
Vuxenutbildning	18,8	18,2	4,3	19%
Funktionshinder	23,0	29,3	0,0	0%
Arbetsmarknadsinsatser	22,8	21,9	-0,3	-1%
Affärsmässig verksamhet (busskort)	3,1	6,2	0,5	7%
	798,0	796,8	16,8	2%
Investeringar	6,3	3,3	-0,3	-10%

Medarbetare	2010	2011	2012	2013
Antal tillsvidareanställda	1 309	1 299	1 259	1 209
Antal visstidsanställda	106	108	104	119
Antal årsarbetare	1 324	1 319	1 286	1 251
Kvinnor/män	1121/294	1113/294	1090/273	1058/270
Medelålder	49	49	49	49,5
Total sjukfrånvaro, i % av ordinarie arbetstid	5,7%	4,9%	5,0%	6,3%
varav långtidssjukfrånvaro, > 60 dagar	55,9%	49,7%	47,3%	51,4%

Årsredogörelse Nämnder

Resultat

Bokslut 2013 visar på att arbetet med nämndens åtaganden för att höja kvaliteten pågår i samtliga verksamhetsformer. Utvärderingar, resultat och uppföljning kan visa på faktiska resultatförbättringar.

Intern kontroll

Förvaltningen har genomfört en intern kontroll i enlighet med kommunens reglemente. Kontrollen har genomförts inom sju områden. Resultatet av kontrollen visar att rutinen om *Trobet mot ramavtal* och *Ekonomiska rutiner för attesteringar och utbetalningar* har bedömts som *bra*. *Likvärdig betygssättning, arbete för likabehandling och förebygga trakasserier och kränkande behandling och utredning och beslut om åtgärdsprogram* bedöms som *okänt* men behöver förbättras för att stärka barns och elevers rättighet och säkerhet. Rutin för *Bevakningen av skolplikten* och rutin för *Registerutdrag från belastningsregistret* bedöms som *mindre bra*.

Reflektioner över "ekonomirutan"

Lärande och kulturnämndens visar på ett överskott på 2% vilket motsvarar 16,8 mkr. Verksamheten har på kostnadssidan en avvikelse med ca 17 mkr högre kostnader än den budgeterade nivån. Men det positiva resultatet har skapats framförallt genom ökade intäkter på ca 34 mkr. Intäkterna är svåra att beräkna men helt klart är att verksamheterna har varit duktiga på att söka externa bidrag. Flera av bidragen är även kopplade till kvantiteter som kan variera under kort tid och är därför väldigt svårbedömda. En annan faktor är att kvaliteten i verksamheten har ökat vilket innebär att fler väljer både den kommunala förskolan, grundskolan och gymnasiet. Verksamheten har under flera år arbetat hårt med att anpassa kostnaderna till de givna ramar som beslutats politiskt. Med vetskap om att budget 2014 innebär ytterligare reduceringar på 10 miljoner så har verksamheten varit extra försiktiga med att öka kostnaderna.

De största överskotten är positiva och det innebär att förskolan redovisar +6,9 mkr, grundskolan +5,3 mkr och Vuxenutbildningen +4,3 mkr. Sen finns det mindre avvikelser som i summeringen jämnar ut varandra.

Förskola: Denna verksamhet har överskott mot budget med anledning av bland annat överskott på centrala konton (validering av barnskötare, pedagogisk omsorg, PIM-utbildning). Kostnader för barn vid fristående enheter har varit lägre än vad som var bud-

gerat, samtidigt som intäkterna för barn från andra kommuner har varit högre än budget.

Grundskolan: Central budget i förvaltningen budgeteras som grundskoleverksamhet och dessa står för mer än halva överskottet för grundskolan. Faktorer som har bidragit till detta överskott är därutöver tillkommande projektmedel och statsbidrag, samt försiktighet i att öka kostnaderna.

Gymnasieskolan: Verksamheten hamnar i stort sett på budgetramen. Men det har skett genom stora förändringar utifrån att elevantalet fortsätter att minska. Utifrån det präglades verksamhetens arbete av varsel och uppsägning under våren. Under hösten har det varit ett stort intresse för yrkesutbildning lärling för vuxna vilket också bidragit till att nå balans.

Vuxenutbildningen: Vuxenutbildningen är en svårplanerad verksamhet då beslut om statsbidragstilldelning kan ändras. För 2013 innebar det bl.a. extra tilldelning av statsbidrag som meddelades i december. IFTAC yrkeshögskola gav också ett större överskott mot budget utifrån att befintligt avtal om att tillhandahålla utbildningsplatser förlängdes och ett nytt avtal har tecknats.

Personal

Antalet tillsvidareanställda minskat med 50 personer och antalet årsarbetare med 35 personer sedan 2012. Sjukfrånvaron totalt har ökat med 1,3 procentenheter och andelen långtidssjukfrånvaro har ökat med 4,1 procentenheter.

Lärande- och kulturförvaltningen har genomfört stora effektiviseringar med anledning av minskad budget under flera år. Detta görs samtidigt som stora förändringar genomförs i alla skolformer. Exempel på detta är nya reviderade läroplaner, nya kursplaner, nytt betygssystem, ny skollag med ändrade behörighetsregler och krav på legitimation. Nya tydligare krav på förskolechefs- och rektorsuppdrag.

I Arbetskraftbarometern räknas förskollärare, specialpedagoger, gymnasielärare i yrkesämnen och lärare (vissa kategorier) som klara bristyrken 5-10 år framåt.

Samtidigt som vi bli färre som utför arbetsuppgifterna så måste lärare placeras om utifrån den legitimation de erhåller. Att göra dessa åtgärder var och en är krävande men att samtidigt arbeta med alla dessa processer ger effekter i organisationen. Att det dessutom finns svårigheter att rekrytera behöriga lärare underlättar inte situationen. Trots detta slitsamma arbete har verksamheten lyckats förbättra resultaten.

Årsredogörelse Nämnder

Framtid

Krav på legitimation och behörighet

En av förvaltningens största utmaningar under de kommande åren är att möta legitimations- och behörighetskraven utifrån skollagen som skall vara fullt utförd 1 juli 2015.

Förvaltningen behöver köpa in ett dataprogram för att registrera och matcha behörighet. Detta har förse- nats av den stora dataomläggningen som genomförs i kommunen. Det innebär att vi från förvaltningsnivå inte kan se vilka organisatoriska eller ekonomiska effekter lärarlegitimation och behörighet kan ge verksamhetsåret 2015.

Kompetensbehovet ökar
– men är vi tillräckligt attraktiva?

Företag i Hudiksvall signalerar svårigheter att finna arbetskraft med rätt kompetens. Även Hudiksvalls kommun behöver locka kompetenta medarbetare. Utmaningen och möjligheten ligger i samskapandet mellan offentlig verksamhet, näringsliv och utbildningar som möjliggör innovation och attraherar kunskap och kompetens till kommunen. En anda av kreativitet, tolerans och entreprenörskap skapar grunden för inkludering och matchning på arbetsmarknaden och förutsättningar att möta utanförskap. Skolan som nyckelaktör behöver tillsammans med andra medverka till att skapa den anda och kompetens som behövs, stimulera till livslångt lärande och inspirera till yrken och framtidspotential. Hudiksvall skall inte bara locka hit talangfulla människor och företag – Hudiksvall måste utveckla den potential som finns i kommunen.

Den lokala lönebildningen är avgörande för hur Hudiksvalls kommun kan bibehålla och rekrytera lärare. Karriärtjänsterna och den möjlighet vi fått att ge tid för utvecklingsarbete kommer att vara gynnsamt ut konkurrenssynpunkt.

Kommunstyrelsen beslöt i december 2012 att göra en genomlysning av lärande- och kulturförvaltningens verksamhetsområden, med anledning av nya lagkrav, minskande elevgrupper på gymnasiet och kostnad-utvecklingen. Analysen presenterades för kommun- styrelsen och lärande- och kulturnämnden.

Utredningen utgick från standardkostnader och net- tokostnader och materialet jämfördes mot likvärdiga kommuner enligt SKL:

- Barnomsorgen 2012
11,9 miljoner mer än jämförbara kommuner.
- Grundskola 2012
14 miljoner mindre än jämförbara kommuner.
- Gymnasieskola 2012
7,4 miljoner mindre än jämförbara kommuner.

Efter de neddragningar som gjordes under 2013 kan det antas att kostnaderna för ovanstående verksam- heter ytterligare minskat i förhållande till jämförbara kommuner. Underlaget kommer att uppdateras under 2014.

Gemensam gymnasie- och vuxenutbildning
Hälsingland

Ett beslutsunderlag håller för närvarande på att arbe- tas fram där fyra kommuner visat intresse för att samordna sina verksamheter i ett kommunalförbund. Detta görs utifrån att genom samordning kunna erbjuda ungdomar och vuxenstuderande i Hälsing- land ett så brett utbud som möjligt av utbildningar, program och inriktningar.

Strukturer måste utmanas

För att skapa ett samhälle där många människor bidrar, välkomnas och känner sig trygga måste arbe- tet kring mångfald och tolerans prioriteras. Hudik- svalls kommun har satt sig på kartan som en kommun som tar vara på alla människors inneboende förmå- gor. Glada Hudikteatern är ett synligt bevis på detta men även beslutet om att ha en samlad verksamhet mot utbildning och arbetsmarknad (Hrc och Cul). Lärande- och kulturförvaltningen har ett uppdrag av nämnden att delta i projektet COL (Centrum för optimalt lärande). Öka anställningsbarheten och höja kunskapsnivån hos personer med funktionsnedsätt- ning. För Hudiksvalls del innebär projektet att nya arenor utvecklas mot såväl det offentliga som det pri- vata arbetslivet.

I Hudiksvalls kommun saknas i dag en kommun- gemensam strategi kring flyktmottagandet. Utbild- ning och arbete är en stor framgångsfaktor för inklud- ering och hälsa. Detta arbete kräver samverkan mellan nämnder.

Årsredogörelse Nämnder

Långvarig svag konjunkturutveckling följs normalt av stark återhämtning – men det dröjer

Erfarna och utbildade kommer att möta en god arbetsmarknad inom flera yrken, men inom ett antal yrkesområden blir konkurrensen om jobben fortsatt hård. De som saknar gymnasiekompetens får fortsatt svårt att hitta arbete.

Jobben ökar inom många yrken och i samtliga län men inom tillverkningsyrken sker en minskning. De län som får minst av den växande jobbkakan är län som har en stor industrisektor, exempelvis Gävleborg. Starkast tillväxt av jobb sker i storstäderna främst i yrken som är hemmahörande i tjänstesektorn.

Kompetenskrav vid nyrekrytering i både industrin och offentlig tjänstesektor kommer att öka. Utbildningsnivån i Hudiksvall har ökat med 6 procentandelar från 2002 till 2012. Detta innebär att Hudiksvall har en något högre utbildningsnivå än jämförbara kommuner. Framförallt är det kvinnors utbildningsnivå som markant ökat.

För att skapa bättre förutsättning att få ett arbete krävs en ökad information till unga om yrke och framtid. Men även att dimensionera utbildningarna såväl i den reguljära skolan som inom vuxenutbildningen.

Arbetslösa

Inskrivna arbetslösa dec 2013, inom parentes 2012.

- Gävleborgs län, 16-64 år, 12% (12,4%)
- Riket, 8,7% (8,9%)
- Hudiksvall, 10,1% (10,1%)
- Ungdomar Hudiksvall, 18-24 år, 25,4% (26,1%)
riket 17,2.

En likvärdig skola

Skolverkets rapport 2012:374 visar på ökade skillnader mellan skolor och mellan elever. Socioekonomisk och utländsk bakgrund har stor betydelse för resultaten. Elever som är födda i Sverige med utländsk bakgrund har något lägre betygsresultat men skillnaderna har minskat. Betydelsen av att vara utlandsfödd har däremot ökat. En förklaring till denna utveckling är att elevernas genomsnittliga ålder vid invandring har ökat under senare år.

Regeringen föreslår att det skrivs in i skollagen att kommuner ska fördela resurser till förskolor och skolor efter barnens och elevernas olika behov och förutsättningar. Regeringens avsikt är att besluta om en proposition om ändringar i skollagen i mars 2014 och att förändringen träder i kraft den 1 juli 2014.

En annan effekt som också har bäring på ekonomiska och kvalitativa aspekter är att vi kan se att måluppfyllelsen skiljer sig mellan skolorna. Utifrån den analys vi gjort kan vi se att de små skolorna har svårigheter att rekrytera och behålla behöriga lärare i alla ämnen. Svårigheten att få heltidstjänst utifrån sin behörighet på en mindre skolenhet kan göra att lärare söker nya tjänster på större skolenheter. Det medför att de mindre enheterna får täta lärarbyten och eventuellt obehöriga lärare i ett eller flera ämnen.

Kulturen

Under 2013 har både verksamhetschef och bibliotekschef rekryterats. Bibliotekschefen påbörjade sitt arbete i januari 2014. Under 2013 så har förvaltningen arbetat fram ett förslag på hur bidragen inom kulturen skall fördelas. Delar av dessa förslag skall antas av fullmäktige. Förvaltningen har fått uppdrag att arbeta fram en ny kulturplan för Hudiksvalls kommun. Framtagandet av planen sker i dialog med medborgare och politiker i kommunen.

Framtida investeringar

Utifrån de lokalutredningar som genomförts måste arbetet fortsätta med att effektivisera lokalutnyttjandet.

De moduler förvaltningen har för framförallt förskolor kommer det att bli nödvändigt att avveckla då fortsatt bygglov inte kommer att ges. En plan för avveckling men även för nyproduktion av förskolor måste ske och kostnaderna lyftas för framtida investeringar.

En fortsatt nyproduktion av både villor och lägenheter försätter på norra och östra sidan av staden. Lärande- och kulturförvaltningen har i stadsplaneringsyttrandena tydligt deklarerat att förskolor och skolor saknas i den omfattning som behövs inom dessa stadsdelar. Dessutom är de moduler som skall bytas ut i stor utsträckning placerade inom dessa områden.

Investeringsbehovet för kulturens verksamheter har svårt att få plats inom den begränsade budgeten som finns för deras verksamheter. Förvaltningen har lyft nödvändigheten av en ny bokbuss.

En IT-strategi är beslutad i nämnden och en arbetsplan för it är framtagen och omfattar alla skolformer. 1:1 satsningen är fullt ut genomförd för grundskolan 7-9 samt gymnasieskolan under 2014. Alla lärare från år 7 i grundskolan tom gymnasiet skall ha genomfört PIM utbildning.

Årsredogörelse Nämnder

En kommunikationsplattform behöver utvecklas och detta arbete skall påbörjas under 2014. Medel måste avsättas för att klara utbytesplaner för lärardatorer och datorer från förskola till år 6 i grundskolan.

Samtliga verksamhetsformer har visat på klara resultatförbättringar. För att bibehålla/öka verksamhetens resultat krävs några strategiskt viktiga åtgärder:

- Antalet elever som lär sig läsa i årskurs 1 i grundskolan måste fortsätta att öka.
- Entreprenöriellt lärande. Tydliga mål, framgångskriterier och att göra lärandet synligt är nyckelkompetenser för att få engagerade elever.
- Skolans arbete med inkludering måste fortsätta. Vi måste hitta metoder där vi kan ge alla elever det stöd de behöver inom den elevgrupp eleven tillhör.
- Samverkan med arbetslivet måste öka. Psynkprojektet mellan landsting och kommun är betydelsefullt utifrån att alla elever skall ges förutsättningar att kunna få det stöd de behöver för att må bra och ha en fullgod utbildning.
- Utveckla plattformar för att möjliggöra att funktionshindrade kan närma sig utbildning och arbete.
- Rektorer/förskolechefer ska leda och samordna det pedagogiska arbetet och har ansvar för att verksamheten når målen. De ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Verksamheten skall vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Rektor/förskolechef skall ges förutsättningar att verka som pedagogisk ledare.
- Kulturen måste än mer synliggöras. Kulturen har en stor betydelse för hälsa och skall ge ett mervärde för Hudiksvalls kommuninnevånare och besökare. Under 2014 skall en kulturplan tas fram.
- Fortsatt arbete för att utveckla skolbibliotek i samarbete med folkbiblioteken.
- Fortsätta att utveckla kulturgarantin i årskurs 3.

Lokala miljömål och handlingsprogram

Kommunens miljömål är under revidering. Inom förskolan har arbetet med en ökad miljömedvetenhet kommit igång på bredden under 2013. All personal i förskolan har deltagit i ett utbildningstillfälle som Naturskyddsföreningen erbjöd om och kring ”Grön Flagg”. Flera förskolor är på gång med att skriva handlingsplaner för sitt miljöarbete och två förskolor har fått sina handlingsplaner godkända enligt Grön Flagg. Planen är att förskolorna blir miljöcertifierade under 2014 vilket ger en bekräftelse på hög miljömedvetenhet och kvalitet.

Det finns även enheter inom andra skolformer som har deltagit i utbildning och påbörjat arbetet med att ta fram en handlingsplan för Grön flagg men det är inte i lika stor omfattning som inom förskolan.

I grundskolan har några skolor deltagit i ”Gå och cykla till skolan” som för åttonde året i rad arrangeras, numera av projektet ”Trafikkalendern”, tidigare NCFE (Nationellt centrum för främjande av god hälsa hos barn och ungdom). Det finns en projektanställd samordnare på kommunledningskontoret som har stöttat skolorna.

Arbetet med hållbar utveckling kopplat till hälsa och livsstil håller på att utvecklas i grund- och grundskolor och ett flertal aktiviteter pågår under året. Vissa har påbörjats under 2013, exempelvis arbetet med skolvägsplan, trafikantveckan samt Grön flagg och Gå och cykla enligt ovan.

Årsredogörelse Nämnder

Åtagande

Åtagande	Indikator	Resultat	Trend
1. Barns, ungdomars, vårdnads-havares och vuxnas delaktighet och inflytande ska öka	- andel vårdnadshavare som instämmer helt eller till stor del i ” Jag får vara med och påverka hur förskolan arbetar med mitt barns utveckling och lärande” (Enkät, förskola)	62% (55%)	
	- andel barn som tycker att det stämmer eller stämmer mycket bra att de ofta får välja vad de vill göra (Enkät, förskola)	94% (95%)	
	-andel elever som instämmer i ”Lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter”(Nationell enkät, åk 5 och 8)*	Åk 5, 90% (90%) Åk 8, 74% (79%)	
	- andel elever som tycker att de får vara med och påverka innehållet i undervisningen (Brukarenkät, åk 5, 8 och år 3 gy)	Åk 5, 75% (73%) Åk 8, 55% (59%) År 3 gy 53% (42%)	
	- andel elever som tycker att det stämmer helt eller ganska bra att ” Jag får vara med och bestämma vad vi ska göra”. (Brukarenkät, kulturskolan)	82% 205 elever, 27%, har svarat på enkäten	
2. Höja utbildnings-nivån i kommunen för att motverka arbetslösheten och utanförskapet bland unga och vuxna	- andel elever som svarar att de är ”frånvarande från lektionerna” (Hälsosamtal, gy)	Uppgifter lämnas per läsår. Redovisas vid delårsbokslut	
	-andel elever med fullständigt betyg (grundskola)	74,4% (78,2%)	
	- andel elever som är behöriga till något nationellt program	84,4% (85,4%)	
	- andel ej behöriga till något nationellt program på gymnasiet och andel av dessa som saknat åtgärdsprogram	15,6% (53 elever) ej behöriga, av dessa saknar 10 elever åtgärdsprogram	
	- genomsnittligt meritvärde (grundskola)	208,6 (200,1)	
	- grundläggande behörighet till högskola	88,7% (86,2%)	
	- antal UF företag (gy)	50 (44)	
	- antal avbrott, slutat skolan (gy)	23 (26)	
	- antal omval under åk 1 (gy)	24 (15)	
	- antal i% AME- deltagare med slutförda uppdrag	190 (161)	
	- antal deltagare med kommunalt finansierade feriejobb	291 (277)	
- antal utlån media, totalt	291 647 (290 265)		
- antal utlån media, barn	158 472 (153 213)		

Årsredogörelse Nämnder

Åtagande	Indikator	Resultat	Trend
3. Kulturell mångfald och tillgänglighet för alla ska präglade kulturaktiviteter och kulturupplevelse	<ul style="list-style-type: none"> - andel elever i kulturskolan av det totala antalet invånare i åldern 7-16 år - socioekonomisk bakgrund hos de elever som deltar i kulturskolan - antal besök på huvudbiblioteket - antal timmar/vecka som huvudbiblioteket har öppet utöver tiden 08-17 på vardagar (Nationell enkät)* 	<p>597 elever, 17%</p> <p>Ca 38% av eleverna har vårdnadshavare som har grundskola/ folkskola och/eller gymnasieskola som högsta utbildningsnivå</p> <p>121 159 (119 019)</p> <p>8 timmar (8timmar)</p>	
4. Utveckla den språkliga medvetenheten och öka läs- och skrivförmågan bland barn, ungdom och vuxna	<ul style="list-style-type: none"> - Andel elever i förskoleklass <ul style="list-style-type: none"> - som har grammatisk förståelse - som är språkligt medvetna - som läser ihop - andel elever som är fonologiskt medvetna i september i årskurs 1 (Fonolek) - Andel elever som nått målen i LäsEttans delprov 3-5 i maj i åk 1 - betyg och/eller resultat på de nationella proven i åk 3, 6, 9 och år 3 gy*. - totala antal utlån per person 	<p>77%</p> <p>70%</p> <p>35%</p> <p>91%</p> <p>75% (68%)</p> <p>Se tabellbilaga</p> <p>7,91 (7,88)</p>	
5. Öka matematik-kunskaperna bland barn, ungdom och vuxna	<ul style="list-style-type: none"> - betyg och/eller resultat på de nationella proven i åk 3, 6, 9 och år 3 gy* - UiM vårterminen i åk 2, PRIM-gruppen (försöksperiod 2013-2014) 	<p>Se tabellbilaga</p> <p>Klarat kravgräns: geometri 98% taluppfattning 96% tals användning 91% problemlösning 89%</p>	

Årsredogörelse Nämnder

Åtagande	Indikator	Resultat	Trend
6. Alla verksamheter ska stimulera och ta vara på barns/elevs/brukares nyfikenhet, engagemang och lust att lära	<p>- andel vårdnadshavare som instämmer helt eller till stor del i "Förskolan erbjuder en utvecklande verksamhet för mitt barn" (Enkät, förskola)</p> <p>- andel barn som tycker att det stämmer eller stämmer mycket bra att de ofta får visa vad de har lärt sig (Enkät, förskola)</p> <p>- andel elever som instämmer i "Skolarbetet gör mig så nyfiken att jag får lust att lära mig mer", "Jag vet vad jag ska kunna för att nå målen i de olika ämnena" och "Mina lärare förväntar sig att jag ska nå målen i alla ämnen"(Nationell enkät, åk 5 och 8)*</p> <p>- andel elever som instämmer i "Jag känner till kunskapsmålen" samt "Det är stor variation på arbetssätten under lektionerna" (Brukarenkät, gymnasiet)</p>	<p>94% (90%)</p> <p>98% (94%)</p> <p>Skolarbetet gör mig så nyfiken att jag får lust....</p> <p>Åk 5, 74% (69%)</p> <p>Åk 8, 43% (43%)</p> <p>Jag vet vad jag ska.....</p> <p>Åk 5, 84% (84%)</p> <p>Åk 8, 81% (81%)</p> <p>Mina lärare förväntar..</p> <p>Åk 5, 84% (82%)</p> <p>Åk 8, 84% (88%)</p> <p>Jag känner till kun.....</p> <p>År 3 gy 76% (72%)</p> <p>Det är stor variation..</p> <p>Åk3 gy 55% (50%)</p>	
7. Aktivt arbeta med hälso- och livsstilsfrågor bland barn, ungdom och vuxna i syfte att underlätta lärandet och för ökad livskvalitet	<p>- andel vårdnadshavare som instämmer helt eller till stor del i "Förskolan erbjuder bra mat" (Enkät, förskola)</p> <p>- andel elever som "deltar aktivt på lektionerna i idrott och hälsa" (Hälsosamtal åk 4, 7/8 och gy)</p> <p>- Andel elever som svarar att de inte använder tobak och alkohol i Can undersökningen år 2 gy</p>	<p>88% (92%)</p> <p>Uppgifter lämnas per läsår. Redovisas vid delårsboksl.</p> <p>Can, Tobak- 63% (56%)</p> <p>Can, Alkohol- 15% (13.5%)</p>	

Årsredogörelse Nämnder

Åtagande	Indikator	Resultat	Trend
8. Öka antalet miljöcertifierade förskolor/ skolor/enheter	- antal miljöcertifierade förskolor/skolor/enheter	0 (0)	
9. Nolltolerans vad gäller mobbning, trakasserier och kränkande särbehandling ska gälla i alla nämndens verksamheter	<p>- andel vårdnadshavare som instämmer helt eller till stor del i ”Förskolan arbetar aktivt mot okamratligt beteende och mobbning” (Enkät, förskola)</p> <p>- andel elever som ”Vet någon i skolan som blir retad, utstött eller på annat sätt illa behandlad, av andra elever/vuxna ” (Hälsosamtal åk 4, 7/8 och gy)</p> <p>- andel elever som ”Själv blir retad, utstött eller på annat sätt illa behandlad, av andra elever/vuxna”(Hälsosamtal åk 4, 7/8 och gy)</p> <p>- andel elever som känner sig trygga i skolan (Nationell enkät, åk 5, 8, år 3 gy)*</p> <p>- andel elever som tycker att det är en positiv stämning och god sammanhållning på skolan (Brukarenkät, åk 5 och 8, år 3 på gy)</p> <p>- andel enheter som har en aktuell och ändamålsenlig ”Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling” som följs upp varje år</p> <p>- andel enheter som följer de rutiner som gäller enligt skollagen vid misstanke om trakasserier och kränkande behandling</p>	<p>78% (73%) 19% vet ej</p> <p>Uppgifter lämnas per läsår. Redovisas vid delårsboksl.</p> <p>Uppgifter lämnas per läsår. Redovisas vid delårsboksl.</p> <p>Åk 5, 95% (96%) Åk 8, 97% (98%) År 3 gy 96% (94%)</p> <p>Åk 5, 85% (86%) Åk 8, 89% (88%) År 3 gy 80% (83%)</p> <p>Alla verksamheter som omfattas av skollagen har en aktuell och ändamålsenlig plan och följer de rutiner som gäller vid misstanke om trakasserier och kränkande behandling</p>	<p></p> <p></p> <p> </p>

Årsredogörelse Nämnder

Omsorgsnämnden

Ordförande: Per Almborg

Förvaltningschef: Pia Andersson

Viktiga händelser

- Behoven av vård- och serviceinsatser inom Omsorgens olika verksamheter har sammantaget legat på samma nivå som föregående år. Insatserna har fortsatt att öka under året främst vad gäller hemtjänst och kontaktpersoner samt boenden för personer med funktionsnedsättning.
- Beslut har under våren fattats av Omsorgsnämnden kring förfrågningsunderlag avseende LOV (lagen om valfrihetssystem) inom hemtjänsten samt ersättningsnivå med i start 1 september 2012. Under året har vi haft en utförare av hemtjänstinsatser inom LOV, dock bara i några månader.
- Hemsjukvården i ordinärt boende har bedrivits sedan 1 februari 2013. Förändringen innebär en

skatteväxling om 22 öre mellan landstinget och kommunerna fr.o.m. 1 januari 2013 vilken motsvarar ca 18 mkr samt verksamhets- och personalövergång fr.o.m. 1 februari 2013. Verksamheten har fungerat bra men volymökningen har varit stor under året (cirka 20%).

- Under året togs beslut om att avbryta samarbetet med Landstinget och kostnämnden avvecklades. Beslutet innebar också utökning av antalet enheter med tillagningskök. Det gemensamma kostavtalet sträcker sig till den 15 augusti 2014.
- Antalet projekt finansierade med statliga bidrag har fortgått och utökats ytterligare bland annat för att möta framtidens utmaningar inom äldreomsorgen.
- Samtalscirklarna "Mötet" kring bemötande och värdegrund finansierat via EU-medel har pågått för tredje året, där all personal inom omsorgen har deltagit.
- Projektet "Bemanna rätt" har fortgått under året i två omgångar, vår och höst, där enheter från äldreomsorgen och handikappomsorgen deltagit. Projektet syftar till att ge vårdpersonalen kunskap som möjliggör en effektiv uppföljning av personalbemanningen och dess ekonomi.
- Ett byggande av varumärke för Omsorgen har även fortgått vilket handlar om att ta fram en tydlig vision, åtgärder för att höja kvaliteten och bygga upp en organisationskultur som leder till framgång i syfte att öka verksamhetens attraktionskraft både som arbetsgivare och gentemot Omsorgens kunder. De tre ledorden är Tillgängliga, Offensiva och Pålitliga.
- Glada Hudik teatern har under året repeterat och förberett föreställningen Trollkarlen från Oz. Turnén kommer att pågå under hela 2014.
- Studiebesök till Falun har skett under året i syfte att hitta lösningar och hamna rätt i hemtjänsten.
- Fler enheter har infört flextidavtalet under året.

(miljoner kronor)

	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Avvikelse 2013	
			mkr	%
Drift				
Nämnd	1,2	1,3	-0,2	-20%
Äldreomsorg	393,0	422,8	-3,6	-1%
Funktionshinderade	179,3	185,3	6,2	3%
Färdtjänst	7,7	8,1	-0,6	-9%
Rekrytering förskola	-1,6	0,4	-2,1	121%
Kostservice	0,7	0,3	-0,3	
	580,3	618,2	-0,6	0%
Investeringar	3,1	4,5	2,1	

Medarbetare	2010	2011	2012	2013
Antal tillsvidareanställda	1 320	1 447	1 370	1 398
Antal visstidsanställda	69	68	122	160
Antal årsarbetare	1 216	1 326	1 321	1 390
Kvinnor/män	1295/94	1417/98	1390/102	1432/126
Medelålder	47	46,8	47	47,2
Total sjukfrånvaro, i % av ordinarie arbetstid	7,4%	6,9%	6,9%	8,2%
varav långtidssjukfrånvaro, > 60 dagar	52,8%	50,5%	49,7%	52,2%

Årsredogörelse Nämnder

Resultat

Ekonomi

Omsorgsnämnden redovisar för år 2013 ett underskott mot budget om -0,6 mkr. Den negativa avvikelser beror främst på högre kostnader för hemtjänst, jämfört med budget. Hemsjukvården har också kostat mer än budgeterat. Förvaltningen fick 900 000 kr mindre i skatteväxling och verksamheten har ökat med ca 20 procent. Kosten har på grund av en långdragen livsmedelsupphandling fått ökade livsmedelskostnader.

Fortfarande finns det vissa ekonomiska obalanser inom omsorgsförvaltningens verksamheter vilka främst rör hemtjänst samt handikappomsorgens verksamhet för personlig assistans. Inom hemtjänsten så har det blivit varit svårt att parera organisation och bemanning utifrån temporära och geografiska svängningar av antalet hemtjänststimmar mellan de olika hemtjänstgrupperna. Vad gäller personlig assistans så finns merkostnader för nattbemanning pga arbetsmiljökrav vilka inte täcks av intäkterna från försäkringskassan.

Nettokostnaden har under året ökat med 37,8 mkr (+6,5%) och uppgick för år 2013 till 618,2 mkr. Kostnaderna har sammantaget ökat med 44,3 mkr (+5,7%) medan intäkterna har ökat med +6,5 mkr (+3,2%). Intäktsökning förklaras av fler personlig-assistansärenden i kommunens regi och därmed högre intäkter från Försäkringskassan, samt att intäkterna på kostenheten har varit högre under året. Kostnaderna har samtidigt ökat motsvarande för båda verksamheter. Statliga prestationsmedel har också betalats ut.

Personalkostnaderna har under året ökat med 41,3 mkr (+7,4%). Den största ökningen av lönekostnaderna har sin orsak i övertagande av hemsjukvården samt sjukskrivningar i början av året. Jämfört med föregående år så har sjuklönerna haft en kraftig ökningstakt, 29,1% exkl. arbetsgivaravgifter.

Kvantitet

Behoven av vård- och serviceinsatser inom Omsorgens olika verksamheter har sammantaget legat på samma nivå som föregående år, men där äldreomsorgens insatser har gått upp något (hemtjänsten) och insatserna inom verksamheten för funktionshindrade ökat på boendeplatser och kontaktpersoner samt minskat något på ledsagar- och avlösarservice.

Äldreomsorgen har under året sammantaget haft 589 boendeplatser i drift, medan hemtjänsten upp-

gått till 208 681 timmar vilket är en ökning med drygt 8 800 timmar mot föregående år.

Inom verksamheten för personer med funktionshinder så har behoven av insatser ökat under året med fler boendeplatser, fler kontaktpersoner samt fler personlig-assistansärenden. Antalet timmar för ledsagar- och avlösarservice har minskat. Jämfört med åtagandet har det dock varit färre insatser.

Kvalitet

Det kvalitativa åtagandet omfattar: kommunens omsorgsgarantier, respektfullt och värdigt bemötande, personalens kompetensnivå, aktiviteter för personer med psykiska funktionsnedsättningar samt utvecklande och anpassande av boendeformer bedöms ha klarats till stor del.

Personal

Sjukskrivningarna har ökat under 2013. Främst under första halvan av året. Under den senare delen har det skett en nedgång. Förvaltningen fortsätter insatserna för att höja medarbetarnas hälsa. Timanställda och mertid har ökat som en följd av ökad sjukfrånvaro.

Framtid

Omvärldsförändringar med ny och större generation presumtiva brukare, nya aktörer på marknaden, rekrytering av personal parallellt som verksamheternas kvalitet ställs allt mer i fokus samt fortsatta krav på ekonomisk effektivitet är några av de faktorer som omsorgsnämndens verksamheter har att hantera.

Två nya boenden med vardera sex platser inom handikappomsorgen har öppnats under 2013, varav ett av boendena ersatte boendet Kristallen 3 och ett är utökning av platser. Flytt av Forsa Rehab till Fredens Kulle verkställdes och därmed frigjordes utrymme för 16 nya platser vid Forsagården under 2014.

Under 2014 kommer vi att få en ny utförare av hemtjänstinsatser (LOV). Utmaningen kvarstår att hamna i balans med hemtjänstens ekonomi.

Ett av de områden där framtida kostnadsutveckling bedöms som mest osäker, enligt Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), är omsorgen om funktionshindrade. Kommunernas kostnader för funktionshindrade ökar mer än genomsnittet för övriga kommunala verksamheter, vilket orsakas av ökat antal personer med LSS-insatser (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). Till viss del har behoven inom äldreomsorgen dämpats då fler personer över 65 år istället får insatser enligt LSS.

Årsredogörelse Nämnder

Åtagande

Bedömning: 1: Inte alls 2: I liten omfattning 3: Till stor del 4: Helt

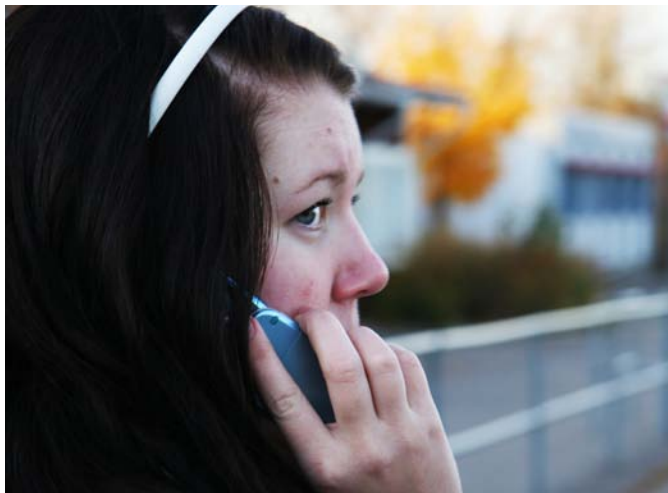
Åtagande		Redovisning av bedömningen	Åtgärder
Omsorgsgarantier:			
Inflytande och delaktighet	3	Arbetet med att utveckla genomförandeplaner pågår, och garantin uppfylls inte helt ännu.	I de nya värdighetsgarantierna är tiden förkortad till 2 veckor innan genomförandeplanen ska vara klar
Duschning	3	Uppfylls nästan helt. Enstaka tillfällen har rapporterats när det inte uppfyllts.	I enlighet med nya värdighetsgarantierna fortsätta att arbeta med inflytande och delaktighet. Samt att dusch utförs av kontaktmannen
Utevistelse	3	Uppfylls till stor del, men det finns en del brister.	Utveckla planering och struktur i verksamheten, samt motivation hos kunden.
Samvaro och social gemenskap	3	Uppfylls till stor del, men det finns en del förbättringsområden särskilt inom ordinärt boende, men även inom särskilt boende finns en del att förbättra. Det visar också de kvalitetsundersökningar som gjorts.	Det förebyggande arbetet fortsätter och utvecklas med volontärverksamhet och träffpunkter. Hudiksvall Hela Livet fortsätter med att utveckla sin verksamhet. I de nya värdighetsgarantierna får också alla med två

Årsredogörelse Nämnder

Åtagande		Redovisning av bedömningen	Åtgärder
Vård vid livets slut	3	Här är ett av de områden som man arbetar väldigt bra med, men det finns saker att förbättra. Det utvecklingsarbetet måste ske tillsammans med landstinget.	Fortsätta arbetet med resultaten av Palliativa registret och utveckla samarbetet med landstinget då vissa delar här ligger inom landstingets ansvarsområde
Kost	4 3	Servera näringsriktig kost uppfylls helt. Det andra att det ska vara jämt fördelat över dygnet är inte helt uppfyllt på alla enheter.	Kommundietisten fortsätter sitt arbete med information och planering på enheterna, främst med måltidsplanering utifrån att få en jämn fördelning över dygnet och minskad tid för nattfasta

Åtagande		Redovisning av bedömningen	Åtgärder
Övriga åtaganden:			
Respektfullt och värdigt bemötande	3	Alla i förvaltningen har genomgått en bemötandeutbildning i samtalscirkel. Kundundersökningar visar att vi är högt rankade på det här området.	Omsorgen om personer med funktionsnedsättning och kosten har tagit fram kvalitetsmål. Äldreomsorgen, handläggarenheten, rekryteringen och stöd och utveckling är snart klara utifrån nämndens målformuleringar Alla har rutin för klagomålshantering. Frågan om bemötande hålls hela tiden levande med det kvalitetsarbete som pågår för att ge en positiv bild av verksamheten.
Höja personalens kompetensnivå	3	Kompetens hos vikarier har höjts med hjälp av rekryteringsstrategin och rekryteringsenheten.	Ett arbete pågår med att höja kompetensen med hjälp av statliga kompetensutvecklingsmedel. Det är också viktigt att kunna konkurrera om de utbildade och här är lönen en viktig del.

Årsredogörelse Nämnder

- Kvinnobad har införts på alla badhus och varit uppskattat.
- Samarbetet mellan nämnden och föreningarna i det Idrottspolitiska rådet och de gemensamma föreningsträffarna har varit väldigt uppskattat.
- De fem största föreningarna som erhållit bidrag för sin barn och ungdomsverksamhet är Strands IF, Hudik/Björkbergs Innebandyklubb, Delsbo IF, Hudiksvalls Gymnastik förening och Hudiksvalls Rid o Ponnyklubb.
- Ett samarbete har inletts under hösten med IOGT-NTO om fritidsgårdsverksamhet för ungdomar över 18 år på Brandgaraget.

Social- och fritidsnämnden

Ordförande: Gunnar Canslätt

Förvaltningschef: Ulrika Wenn

Viktiga händelser

Övergripande

- I undersökningen Insikt fick företag bedöma hur bra kommunen är på information, tillgänglighet, bemötande, kompetens, rättsäkerhet och effektivitet. Nämndens tillsynsenhet som handlägger serveringstillstånd var ett av områdena som mättes och hamnade så bra som på 24:e plats av 189 deltagande kommuner.
- Värdegrundsarbetet har kopplats till kommunens vision och som metod sker arbetet utifrån LEAN.
- Flyktingmottagandet för 2013 uppgick till 97 personer varav 13 ensamkommande barn.
- Familjerådgivningen är åter i kommunal regi från december 2013.
- Fritidsverksamhet

Individ- och familjeomsorg

- Antal inkomna ärenden avseende barn, ungdomar och vuxna har fortsatt öka under 2013.
- Kvinnofridsrådgivningen har erbjudit enskilda samtal och gruppsamtal till kvinnor som utsatts för våld. Barn som upplevt våld har erbjudits stöd.
- Socialtjänsten och Polisen har under året gemensamt träffat ungdomar under 15 år som begått brott och deras vårdnadshavare. Syftet med samtalet har varit att identifiera de ungdomar som är i riskzon för ett fortsatt normbrytande beteende.
- Socialtjänsten och skolan har gemensamt genomfört föräldrastödsprogrammet ”Effekt”. Modellen syftar till att stärka föräldrarnas restriktiva hållning till att köpa ut alkohol till sina ungdomar.
- Polis och socialtjänst har besökt alla elever i årskurs 1 på Bromangymnasiet och informerat om risker med cannabis. En stor farhåga är ökningen av internetdroger och dess konsekvenser.
- Revidering av drogpolitiska programmet har påbörjats.
- Antalet unika hushåll som beviljats försörjningsstöd har för andra året i rad minskat, år 2011 var det 1 314 hushåll, 2012 var det 1 276 hushåll och 2013 blev det totalt 1 246 unika hushåll.

(miljoner kronor)

	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Avvikelse 2013	
			mkr	%
Drift				
Nämnd	1,0	1,0	0,0	0%
Tillstånd och tillsyn	0,1	0,2	0,1	33%
Fritidsverksamhet	34,2	34,7	0,9	3%
Individ- och familjeomsorg	132,0	129,9	-2,2	-2%
OSA-verksamhet	2,6	3,1	1,8	37%
	169,9	168,9	0,6	0%
Investeringar	1,0	0,6	0,0	0%

	2010	2011	2012	2013
Medarbetare				
Antal tillsvidareanställda	110	109	117	121
Antal visstidsanställda	18	25	13	18
Antal årsarbetare	124	127,7	125	135
Kvinnor/män	101/27	104/30	102/28	109/28
Medelålder	47	47,3	46	45,3
Total sjukfrånvaro, 1 % av ordinarie arbetstid	4,1%	4,9%	3,7%	4,9%
varav långtidssjukfrånvaro, > 60 dagar	62,0%	65,1%	51,2%	70,5%

Årsredogörelse Nämnder

- Den nya organisation inom försörjningsstöd har varit en mycket bra förändring med ett bra resultat. Resultatet har uppmärksammats av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) dels som en av landets bästa kommuner med en mycket låg andel långvarigt bidragsberoende (mer än 3 år) och dels avseende snabb handläggning (från ansökan till beslut).
- ”Glada Hudik-modellen” innebär att ”växla upp” försörjningsstödet med hjälp av bidrag från Arbetsförmedlingen, t ex anställningsstöd, som ger personen möjlighet att bli anställd på ett socialt arbetskooperativ eller inom en ideell förening. Villkoret är att personen är långvarigt beroende av försörjningsstöd och är långtidsarbetslös med möjlighet till stöd från Arbetsförmedlingen.
- ENIG - en gemensam verksamhet har startat. Målgruppen för denna verksamhet är ungdomar 18-25 år som har behov av insatser från både kommunen och arbetsförmedlingen.
- Fortsatt ökning av bostadsärenden. Under 2013 har Socialtjänsten beviljat 93 andrahandskontrakt och 266 hyresgarantier. Dessutom har Socialtjänsten tre jourlägenheter.

Resultat

- Nämnden har under 2013 redovisat en nettokostnad om 168,9 mkr och redovisar ett överskott på 600 tkr. Den sociala verksamheten redovisar ett underskott på -300 tkr och fritiden redovisar ett överskott på 900 tkr.
- Kostnaderna för vård- och behandlingsinsatser inom verksamheten har minskat under 2013 (33,4 mkr) jämfört med 2012 (36,4 mkr). I förhållande till budget redovisas ett underskott eftersom verksamheten haft fler placeringar än åtagandet.
- Försörjningsstöd redovisar ett överskott mot budget med 3,9 mkr, vilket var betydligt bättre än tidigare lämnad prognos. Behovet har minskat under 2013, totalt utbetalades 41,1 mkr till 1246 hushåll (jmf åtagandet 1200 hushåll). Det är en minskning med 1,7 mkr jämfört med 2012.
- Offentligt skyddat arbete (OSA), redovisar ett överskott med 1,7 Mkr vilket beror på färre platser än budget och åtagandet.
- Fritidens överskott beror på att personalbemanningen varit lägre än budgeterat på grund av sjukdom.

Personal

Social- och fritidsförvaltningen har samma antal tjänster som tidigare år men har ökat bemanningen tillfälligt på grund av ökad ärendemängd. I statistiken anges att antal årsarbetare har ökat med 10 årsarbetare, från 2012 till 2013. Det beror på att ordinarie personal varit ledig/sjuk och en vikarie anställts. I dessa fall räknas både den ordinarie och vikarien och redovisas som två årsarbetare. Den totala sjukfrånvaron har ökat under 2013 jämfört med 2012 (1,2%). Det är framförallt långtidssjukskrivningarna över 60 dagar som har ökat med 2,3 årsarbetare.

Framtid

- Hur ska kommunen kunna bidra till att hantera den stora flyktingströmmen som kommer till landet. Om inte antalet flyktingar utökas i avtalet om mottagandet, så ökar dock flyktingarna i kommunen genom Migrationsverkets utökning av anläggningsboenden för asylsökande.
- Ökat behov att ta emot fler ensamkommande barn och skapa ett till boende med 10 platser i kommunen.
- Utveckling av SSPF-modellen i Hudiksvall i samverkan med skola, socialtjänst, polis och fritid.
- Fortsatt utveckling av familjehemsvården genom att mäta familjehemsplacerade barns och dess föräldrars upplevelse av vården samt familjehemmens upplevelse av stödet från verksamheten. Ytterligare mätning som ses över är att mäta barns upplevelse och delaktighet under utredningstiden.
- Informationsinsats till alla samverkansparter gällande anmälningsskyldigheten om barn och ungdomar som far illa.
- Mål att bli licensierad i IHF – Intensiv hemmabaserad familjebehandling.
- Fortsatt implementering och arbete med LEAN för att korta ner olika processer tex handläggningstider.
- Underlätta för den enskilde att göra något åt orsken till sitt behov av försörjningsstöd, att utveckla metoder i samverkan med övriga myndigheter och organisationer som öppnar fler dörrar till egen försörjning och därmed ett skäligt liv både för barn och vuxna.
- En behovsanalys har sammanställts om hur idrotten kan utvecklas i centrala Hudiksvall.
- Stora svårigheter med rekrytering av socionomer, framförallt socionomer med erfarenhet.

Årsredogörelse Nämnder

Åtagande

Bedömning: 1: Inte alls 2: I liten omfattning 3: Till stor del 4: Helt

Åtagande		Redovisning av bedömningen	Genomförda och planerade åtgärder
Kommuninnevånarna som nyttjar fritidsanläggningarna ska vara nöjda med utbud, öppettider och service	3	Föreningarna önskar fler tider i fullstora hallar och nya anläggningar t ex till fotboll, innebandy, gymnastik, kampsporter och ishall.	Kvinnobad på alla badhus en dag/vecka. Uppskattat på alla bad. Ändrade regler för LOK-stödet mottogs positivt av alla föreningar. Träffar med föreningarna
Hög rättsäkerhet skall genomsyra verksamhetens arbete	4	Nämndens ansökningar om LVU och LVM har i samtliga fall fastställts av förvaltningsdomstolen. Försörjningsstöd har under året fattat 13 713 beslut varav 27 överklagats till domstol. Samtliga överklaganden har gett kommunen rätt.	Fortsatt utbildning i socialrätt, handläggning och dokumentation. Genomgång av eventuella tillsyner och rättsfall.
Allmänheten skall bemötas respektfullt	4	Verksamheten träffar/har kontakt med många individer per månad. Av dessa är det knappt 1% som klagat på bemötandet.	Regelbunden diskussion utifrån klagomål. Fortsatt arbete med värdegrundsfrågor.
Verksamheten skall utformas så att allmänheten lätt och snabbt får beslut och information genom öppettider och telefonservice	4	Verksamheten har en bra tillgänglighet dock kan viss telefonservice förbättras samt återkopplingar.	Förbättra informationen och delaktigheten. Kortat ner handläggningstider. Erbjuder tider utanför kontorstid.

Årsredogörelse Nämnder

Byggnadsnämnden

Ordförande: Ann Berg
Plan- och bygglovschef: Lennart Westberg

Viktiga händelser

- Ombyggnad av Läroverket, nybyggnad av en förskola med sex avdelningar i Idenor, nybyggnad av två flerbostadshus med 24 lägenheter i kvarteret Snusfabriken samt ytterligare ett kontorshus i Östra Hamnen är några av de större ärendena som beviljats bygglov under 2013.
- Rivningslov beviljades för Frälsningsarméns gamla hus vid Kungsgatan, som ersätts med en nybyggnad av ett flerbostadshus med 12 lägenheter.
- En detaljplan som fick mycket medial uppmärksamhet är det uppdrag om att pröva möjlighöret av ett externhandelscentra utanför centrala Hudiksvall, i området Medskog.
- Den första etappen av planläggningen av Hudiksvalls hamnområde antogs under året "Fördjupning av översiktsplanen, Östra Hamnen".

- Den riksomfattande undersökningen Insikt, om medborgarnas nöjdhet gav ett mycket gott resultat för bygglovshandläggningen som dels fick bäst resultat av de myndighetsutövande förvaltningarna i Hudiksvall, men även fick en toppplacering i rankingen av rikets myndighetsutövare.

Resultat

- Nämndens åtaganden får anses vara uppfyllda.
- Verksamheten har bedrivits inom den ekonomiska ramen.
- Nämndens resultat blev 93 tkr plus.
- Uppföljningen av den interna kontrollen visar att resultatet är bra och att inga särskilda åtgärder behöver vidtas.

Personal

- Under året återbesattes en tjänst som planarkitekt och en ny tjänst som bygglovhandläggare inrättades.

Framtid

- Efterfrågan på detaljplaner och bygglov ligger på en hög nivå och det kommer troligtvis inte att minska.
- Stor ärendemängd tillsammans med ett flertal utökade arbetsuppgifter samt lagstadgat krav på längsta handläggningstid kommer att fortsätta ställa höga krav på verksamheten och dess utveckling.
- Flera stora översiktsplanuppdrag pågår. Arbeten med fördjupad översiktsplan (FÖP) för Hudiksvalls hamnområde fortsätter.
- Arbetet med att ta fram ett tematiskt tillägg till översiktsplanen för områden som kan bebyggas inom strandskydd (LIS-områden) fortskrider och planen förväntas antas under våren 2014. Även arbetet med tematiskt tillägg för vindkraft förväntas antas under 2014. Arbetet med en översiktsplan för järnvägen OKB pågår och förväntas ställas ut under 2014.

(miljoner kronor)

	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Avvikelse 2013	
			mkr	%
Drift				
Nämnd	0,6	0,5	0,1	15%
Plan- och bygglov	4,4	5,2	0,0	1%
	5,0	5,7	0,1	2%
Investeringar	0,2	0,0	0,1	100%

Medarbetare	2010	2011	2012	2013
Antal tillsvidareanställda	9	11	11	12
Antal visstidsanställda	-	-	-	-
Antal årsarbetare	9	11	11	12
Kvinnor/män	4/5	4/7	4/7	6/6
Medelålder	56	52,3	51	50,1
Total sjukfrånvaro, i % av ordinarie arbetstid	1,0%	0,3%	0,4%	1,2%
varav långtidssjukfrånvaro, > 60 dagar	0,0%	0%	0%	0%

Årsredogörelse Nämnder

Åtagande

Bedömning: 1: Inte alls 2: I liten omfattning 3: Till stor del 4: Helt

Åtagande		Redivisning av bedömningen samt eventuella åtgärder
Nämnden ska vid handläggning och beslut i ärenden, i möjligaste mån, ta tillvara synpunkter från sakägare, övriga berörda samt kommunmedborgare.	4	Bedömningen görs efter de svar som lämnas i enkät som skickas ut med alla beslut samt uppföljning i den interna kontrollen.
Nämnden ska genom skapande av en effektiv organisation arbeta för en snabb, väl genomarbetad och opartisk handläggning av ärenden.	4	Bedömningen görs efter de svar som lämnas i enkät som skickas ut med alla beslut samt uppföljning i den interna kontrollen.
Vid behandling av ärenden inom nämndens arbetsområde, ska Plan- och bygglagens intentioner vara ledande. Utvecklingsplanens tankesätt är också vägledande vid beslut.	4	Bedömningen görs efter de svar som lämnas i enkät som skickas ut med alla beslut samt uppföljning i den interna kontrollen.

Årsredogörelse Nämnder

Norrhälsinglands miljö- och räddningsnämnd

Ordförande: Jan-Erik Jonsson
Avdelningschef räddning: Lennart Juhlin
Avdelningschef miljö: Margareta Eiserman

Räddningstjänstens viktiga händelser

- Analys har gjorts på vårt behov av besluts- och ledningsstöd vilket gör att vi under 2014 kan gå vidare för att få ett effektivt hjälpmedel vid större händelser.
- Samarbete har skett med skogsbolag vid hyggesbränningar för att höja vår kompetens vid framtida skogsbränder.
- Realistiska övningar har kunna genomförts med cafs-släcksystem som under hösten gett utdelning vid ett par svåra bränder. Vid övningarna provades även släckgranater med gott resultat. Flertalet räddningsfordon har därefter utrustats med släckgranater.
- Nya grepp har tagit vid säkerhetsutbildning av 6-årsgrupper. Teaterföreställningar med säkerhetsinslag genomfördes i vår vagnhallen och var mycket uppskattat.
- Fib-bil (första insatsbefäl) har införts i Jättendal efter att försöket i Dellenbygden utvärderats med gott resultat.

- Krishanteringsrådet träffades på Iggesunds bruk och förutom att få information om nya sodahuset och Holmens energiförsörjning behandlades medias roll vid extraordinära händelser.
- Säkerhetshöjande åtgärder som vidtagits under året kan nämnas staket efter ostkustbanan genom Hudiksvall samt anskaffande av ett större elverk som klarar elförsörjningen av ett särskilt boende.
- Stormarna Ivar och Sven drog med full kraft in över våra kommuner och ställde verksamheterna inför stora utmaningar. Ett fantastiskt arbete utfördes av kommunal personal och en del värdefulla erfarenheter har dragits av efterföljande analys.

Miljökontorets viktiga händelser

- Åtgärdstakten för avloppsinventeringen fördubblades. Hela 420 avlopp inspekterades. Ca hälften behöver åtgärdas för att uppfylla miljöbalkens krav.
- Miljökontoret arrangerade tillsammans med räddningstjänst och VA i Hudiksvall, en uppskattad intern dricksvattensäkerhetsdag för berörd personal från både Hudiksvalls och Nordanstigs kommuner samt polisen och Mitt-Sverige Vatten.
- Efterbehandlingsprocessen för Iggesunds Hårdkrom startade.
- Miljökontoret arrangerade i egen regi en bassängbadsutbildning för länets tillsynsmyndigheter och bassänginnehavare.
- Problematiken med skrattnåsar i Sågtakten löstes till slut genom konstruktivt samarbete mellan miljökontoret, länsstyrelsen och framförallt de boende själva.
- Tillsyn av avfallstransporter på väg genomfördes i samarbete med polismyndigheten.
- Årets tillsynsprojekt var buller på krogar, allegikost på skolor och förskolor, märkningskontroll av apoteksvaror, lysrör mm på solarier, märkning och hygien på pizzerior, kontroll av stickande och skärande tatuerings- resp fotvårdsverksamheter samt kontroll av buller, ventilation, städning och kosttillskott vid gymanläggningar.

(miljoner kronor)

Drift	Bokslut	Bokslut	Avvikelse 2013	
	2012	2013	mkr	%
Nämnd	0,5	0,4	0,1	13%
Miljö- och hälsoskydd	3,3	3,6	0,3	8%
Räddningstjänst	28,0	27,0	0,7	3%
	31,7	31,0	1,1	3%
Investeringar	3,9	0,9	0,1	9%

Medarbetare	2010	2011	2012	2013
Antal tillsvidareanställda	40	43	41	42
Antal visstidsanställda	5	3	3	3
Antal årsarbetare	44	46	43	45
Kvinnor/män	8/37	11/35	9/35	11/34
Medelålder	50	48,7	48	48,8
Total sjukfrånvaro, i % av ordinarie arbetstid	1,6%	1,8%	1,7%	3,8%
varav långtidssjukfrånvaro, > 60 dagar	30,5%	25,6%	25,8%	60,9%

Årsredogörelse Nämnder

Räddningstjänstens resultat

Utryckningar har skett till 536 nödlägen och 38 sjukvårdslarm, totalt har 4 476 timmar använts. Volymen larm är likvärdigt med tidigare år men antal timmar har ökat med 600 i förhållande till 2012. Juli var en extrem månad med 17 trafikolyckor, 19 markbränder och 7 bygdebränder. Automatlarm är fortfarande den vanligaste utryckningsorsaken med 111 utryckningar 2013. Trafikolyckor har minskat och var totalt 67 stycken. 52 bygdebränder inträffade och 40 brand ej i byggnad. Tyvärr inträffade 2 dödsbränder. 7 personer omkom vid olyckor, 10 fick svårare skador och 61 lättare skador vilket är minskning från tidigare år och hänger ihop med volymen trafikolyckor. Enligt riksstatistik har vi förhållandevis få bygdebränder.

Utbildning av kommunal personal fortgår som tidigare år med HLR (hjärt- och lungräddning) och barn-HLR vid 63 tillfällen totalt 625 personal. Risk- och brandskyddsutbildning vid 51 tillfällen totalt 369 personal samt 217 anställda i Nordanstig. Utbildning/information mot skolelever har skett enligt åtagande, 547 stycken 6-åringar, 52 stycken 5:e klassare samt 478 stycken 7:e klassare.

Extern utbildning har genomfört med HLR-, systematiskt brandskyddsarbete-, anläggningskötare-, heta arbeten- samt brandskyddskontrollantutbildning. 620 utbildade. Totalt har räddningstjänsten utbildad 2 950 personer.

Tillsyn enligt LSO har skett på 90 objekt och enligt LBE på 18 objekt. 2 anläggningar har haft allvarliga brister som åtgärdats. 22 fastighetsägare har beviljats egenotning vilket gör att det totalt är 170 personer som sotar själv. Utförda tillsyner följer tillsynsplanen.

Ekonomiska resultatet är i år positivt, plus 200 tkr. Intäkterna har varit bättre än förväntat bl.a. beroende på veckoutbildningar till en friskola samt debitering av utförda tjänster. Utbildningsverksamheten på deltidstyrkorna har varit låg vilket syns i resultatet. Fip bilarna (första insatsperson) ökar kostnaden med ca 80 tkr per styrka. Ledningsstöd i form av datorer, rakel etc är kostnadsdrivande.

På kapitalbudget har anskaffats 3 fip-bilar, personmottagare, hydraulsax, lyftkuddar, navigations-, radio-utrustning samt livflotte.

Miljökontorets resultat

Miljökontoret har handlagt totalt 2 562 ärenden. Av dessa var 1 507 inkommande. För nämndens räkning har kontoret fattat 1 122 delegationsbeslut. Den plan-

erade tillsynen har genomförts enligt plan. Därmed har de kvantitativa åtagandena uppfyllts.

Att personalen gör ett gott arbete med hög kvalitet och vänligt bemötande gav kommunens medverkan i öppna jämförelser; Insikt 2013 gott besked om.

Utfallet för miljökontoret blev ett överskott på 373 tkr, inklusive nämndens överskott på 67 tkr. En långtidssjukskrivning och högre intäkter än budgeterat för miljöskyddet bidrog till detta. Men främst bidrog att den planerade uppgraderingen av handläggarstödet miljöreda till den nya programversionen Vision måste framflyttas till 2014 för att inte störa den stora IT-plattformförändring som Hudiksvalls kommun förbereder.

Internkontrollen omfattar utfall av överklagade beslut. 6 beslut överklagades under året. Ett upphävdes enligt klagandes önskemål, ett återförvisades för ny handläggning, två är ännu inte avgjorda.

Räddningstjänstens personal

Rekrytering har skett av 11 nya deltidsbrandmän som kommer att utbildas i februari 2014. Trots denna rekrytering saknas fortfarande personal varför rekrytering sker ständigt med 1-2 utbildningstillfällen per år. Fyra deltidspersonal har slutat under året. 2 personal har utbildats i räddningsledare A.

Medarbetarenkäten pekar på att vi ska arbeta vidare med värdegrundsfrågor, konflikthantering samt organisation av stationsarbetet. Detta startades under hösten och fortsätter 2014.

Miljökontorets personal

Personalförsörjningen på inspektörssidan har varit god under året. En föräldraledighet kunde överlappas med vikarie utan glapp. 2012 års avloppsinventerare ville återkomma vilket innebar direkt igångsättning. Kortare och längre sjukskrivningar drabbade en redan hårt belastad administration.

Kontoret har ägnat verksamhetsdagar åt värderingsarbete och stress i arbetet, två områden som kan förbättras enligt medarbetarenkäten. Det har mynnat ut till en verksamhetsidé med definierad värdegrund samt handlingsplan för.

Räddningstjänstens framtid

Förändring och anpassning av utryckningsstyrkorna pågår, för närvarande är det möjlighet till rekrytering som är styrande. Alternativ som vi jobbar med är utbildning av andra personalgrupper som rör sig i

Årsredogörelse Nämnder

samhället, införande av fip-bilar på styrkorna, utveckling av effektivare släckmedel samt lednings- och beslutsstöd.

Räddningstjänsterna i Hälsingland utvecklar tillsammans med MSB lednings- och beslutsstöd. Stödet ska vid händelser användas för att få information från fältet till ledningscentral samt vid större händelser ska flera räddningscentraler kunna arbeta med samma olycka. Till vardagsbruk kommer vi att få videokonferens mellan samtliga stationer vilket underlättar samarbetet och minskar bilåkande.

Vi är inne i en början på generationsskifte både på heltid och deltidspersonal. På heltidssidan kommer halva styrkan att bytas på 5 år, utbildning av nya befäl pågår samtidigt som vi har flera vikarier på ingång.

På deltidssidan kommer 20% att gå i pension på en 5 års period. Någon reserv finns inte och rekrytering pågår kontinuerligt.

Förebyggande arbetet är långsiktigt och vi behåller samma focus med färre bränder, anlagd brand i skolmiljö samt stöd till den enskilde.

Säkerhetsarbetet kommer att vara inriktat på konsekvenser av extrema vädervariationer samt vilka åtgärder som ska vidtas för att trygga kommunernas service gentemot medborgarna.

Miljökontorets framtid

Införandet av handläggarsstödet Vision samtidigt som en ny IT-plattform för kommunen införs kan väntas bli administrativt mycket tidskrävande. Ärendemängden är oerhört stor för en så pass liten verksamhet personellt. Flödet av inkommande och utgående handlingar i dessa måste flyta utan störningar för att säkerställa en effektiv och rättssäker myndighetsutövning. En utökning av det administrativa stödet från och med 2014 har möjliggjorts genom omfördelning i budgetarbetet.

Hav- och vattenmyndigheten har i en utredning föreslagit nya föreskrifter för enskilda små avlopp i syfte att effektivare komma åt bristfälliga anläggningar och styra upp prövningen. De förslag som presenteras innebär alla utökade insatser för kontoret.

Årsredogörelse Nämnder

Åtagande

Bedömning: 1: Inte alls 2: I liten omfattning 3: Till stor del 4: Helt		
Åtagande		Kommentera och redovisa ev. åtgärder samt ange hur man har kommit fram till bedömningen, vilka indikatorer som har använts samt ange hur förvaltningen mäter dessa
Utarbeta mätbara kvalitetsmål och indikatorer anpassat till kommunernas långsiktiga mål och resp fullmäktiges mål	4	Nämnden har aktivt processat och beslutat om åtaganden enligt den nya målformuleringsmodellen
Medverka i samhällsplanering	4	Delta i olika grupper där brand och säkerhetsfrågor är aktuella. Lämna yttranden på planer och bygglov
Skapa förutsättningar för ägare/innehavare att själva förebygga bränder och andra olyckor	3	Uppsökande verksamhet, kurser, information, kampanjer, annonser etc. Mätning av volymen utbildade. SKL ”öppna jämförelser”
Livräddande och skadebegränsande åtgärder	3	Personalbrister på deltidstyrkor vissa perioder. Ändra larmplaner. Ny teknik. Annonsering, praktikplatser. Utbildning av andra personalkategorier Årlig statistik till MSB
Samordna kommunernas arbete inför och vid extraordinär händelse	4	Riskinventering, planer samt årliga utbildningar. Årliga rapporter till MSB samt tillsynsbesök från Länsstyrelsen
Hindra och förebygga olyckor med brandfarliga och explosiva varor	4	Tillsynsbesök och tillståndsgivning Utryckningsstatistik
Livsmedel och dricksvatten som hanteras och saluhålls ska ha god hygienisk kvalitet och vara säkra att förtära	3	Grunden för måluppfyllelse bygger på kunskap och rutiner hos den som tillhandahåller livsmedel och dricksvatten
Genom tillsyn verka för hållbar utveckling genom ökad förtåelse hos verksamhetsutövare och allmänhet för dess påverkan på miljön	4	Rådgivning och information utgör en viktig del i tillsynsuppdraget. Vårt bemötande är av stor vikt för att öka förståelsen för och viljan till hållbart agerande hos verksamhetsutövare och enskilda.
Motverka försurning av tidigare kalkade sjöar och vattendrag	4	Kalkningen har skett enligt plan. Men behov av fortsatt kalkning över tid kommer kvarstå

Årsredogörelse Nämnder

Tekniska nämnden

Ordförande: Håkan Rönström
Förvaltningschef: Jan Kroppegård

Viktiga händelser

- Rätt fart i staden i Hudiksvall genomfördes för vissa delar av kommunen bland annat centrala Hudiksvall.
- Strandpromenaden färdigställdes och blev ett mycket uppskattat inslag i Västra hamnen.
- Flera markförsäljningar i Varvetområdet genomfördes och verksamheter etablerade sig där.
- Stora framsteg gjordes med Länsstyrelsen angående Storhamn på Agön och förutsättningarna för att göra en välkomnande entrépunkt till reservatet ökade drastiskt.
- Holmens plantskola i Friggesund utökar sin verksamhet och växer sig starkare i samhället. Marken till området arrenderas i första läget.
- Installationen av fasadbelysning på de grå sjöbodarna i Västra hamnen blev ett uppmärksammat inslag i samband med årets lyskväll.

- En ”förhandsutgåva” av cykelplanen genererade bland annat till en ny gång- och cykelväg längs Simbadsvägen i Iggesund och en längs Kålhagsgatan i Hudiksvall samt till Fors industriområde.
- Kommunens del av Saltviksvägen upprustades liksom även gång- och cykelvägen vid Lillfjärden. Ny beläggning lades på bland annat Forsavägen, Köpmangatan i Delsbo och Malnvägen.
- Dagvattendamm i Djuped påbörjades och är ett gemensamt projekt med näringsliv och boenden i området.
- Projektet Delsbo nästa startade vilket bland annat syftar till att fånga upp nya turistströmmar genom kommunen.
- Projektet med Tunbylänken fortsatte men stötte på patrull med mycket berg och administrativa misstag och beslut i samband med upphandlingar.
- Ny vattentäkt i Hallbo togs i drift i slutet av året och producerar dricksvatten för området Hudiksvall i norr till Enånger i söder.
- Året inleddes med att transportera bort snön från december 2012 då det kom 118 mm snö i smält form, samt den snö som kom januari och februari till en kostnad av 8,3 mkr (normalnederbörd 180 mm). Tillkom extra mycket snöskador denna vinter p.g.a. lite tjäle vid första snöfallet. I september överskred vi budget. Olyckligtvis kom det ytterligare 51 mm i december under ett dygn och budgeten överskreds slutligen med 4,7 mkr.
- Ny reception i Guldsmeden färdigställdes av Fastighets AB Gylis och bemannas av tekniska förvaltningen.
- Renovering av delar av de stenmurar som inramar Lillfjärden genomfördes.
- Förankring och modernisering av alla kommunens fotbollsmål genomfördes under våren för att öka säkerheten.

(miljoner kronor)

	Bokslut	Bokslut	Avvikelse 2013	
	2012	2013	mkr	%
Drift				
Nämnd	0,8	0,8	0,3	27%
Gata, park, mark, mätning	63,9	69,0	-4,8	-7%
Fritidsanläggningar	1,6	1,7	-0,1	-6%
VA, avfall, skogsverksamhet	-13,1	-9,9	7,1	-254%
Fastighet och städ	-10,6	-5,3	0,7	-15%
OSA-verksamhet	2,5	3,4	-0,5	-17%
Bostadsanpassning	6,8	6,6	2,5	27%
Transport, växel, post	4,5	5,9	0,1	2%
	56,4	72,2	5,3	7%
Investeringar	142,7	118,7	42,7	26%
varav VA/renhållning	27,8	21,3	13,7	39%

Medarbetare	2010	2011	2012	2013
Antal tillsvidareanställda	231	230	224	238
Antal visstidsanställda	18	18	22	22
Antal årsarbetare	236	236	234	250
Kvinnor/män	113/136	115/133	113/133	118/142
Medelålder	50	50,9	51	51,4
Total sjukfrånvaro, i % av ordinarie arbetstid	3,9%	4,2%	5,5%	3,8%
varav långtidssjukfrånvaro, > 60 dagar	51,5%	54,8%	55,6%	46,0%

Årsredogörelse Nämnder

- Försäljningen av delar av kommunens skogsinnehav påbörjades.
- Två svåra oväder i december drabbade kommunen, det första förde med sig stora mängder snö vilket påverkade framkomligheten under kort tid samt stormen Ivar.
- Ny förskola i Idenor upphandlades och byggandet påbörjades.
- Beslut och upphandling om en genomgående renovering av Läroverket gjordes.
- Antal ärenden till teknisk kundtjänst har ökat något vilket kan härledas till det rådande vädret under delar av året.
- Översiktsplanarbetet för Västra hamnen, där bland annat Kattvikskajen ingår, tog fart och tekniska förvaltningen bidrar med tekniska uppgifter och kalkyler. Den fördjupade översiktsplanen för Västra hamnen antogs.
- Beslut om och installation av solceller för elproduktion på Håstaäng.
- Projektet med att identifiera alla sopkärl via en tagg startades.
- Beslut om att bygga ut vattennätet till Långby i Näsvisen för att ersätta sämre egna alternativ.
- Större ledningsarbeten på VA-nätet genomfördes bland annat vid Radhusgatan i Iggesund och Kabelvägen i Hudiksvall.

Resultat

Förvaltningen ger totalt ett överskott på ca 5 mkr vilket består i överskott från de avgiftsfinansierade verksamheterna. De skattefinansierade går i stort plus minus noll. Vinterväghållningen och delar av sommarunderhållet på gatunätet går med ett större underskott på ca 6 mkr, men kompenseras inom förvaltningen med lägre kostnader för uppvärmning och bostadsanpassning samt goda resultat för teknisk service och mark och mätning.

Personal

Flera lyckade rekryteringar under året, både externa och interna, ger goda förutsättningar att utveckla verksamheten i takt med ökade pensionsavgångar. Det är dock stora svårigheter att hitta och även villkorsmässigt nå intressanta kandidater. Antalet anställda har ökat. Mest har avfall ökat i om med återbesättning av vakanser och resurser för taggningsprojektet. Även transport ökar i och med ökat antal körningar. Sjukfrånvaron har sjunkit till 3,8% (män 2,5%, kvin-

nor 5,4%) från 5,5% 2012. Andelen långtidssjuka har sjunkit från 55,6% till 46%.

Framtiden

Samtidigt som mycket stora investeringar och utvecklingsprojekt initieras kvarstår faktumet att de ekonomiska ramarna minskar för varje år. Tekniska nämndens ram beräknas minska med ca 6 mkr (10%) inkluderat uppräknings från 2013 fram till 2016. Om man tar hänsyn att kostnaderna ökar med ca 1,5% mer än uppräknings via den kommunala indexmetoden medför det att ca 17% av budgeten är borta till 2016!

En utredning gjord av Ramböll, ett teknikonsultbolag, visar på stora underhållsskulder på gatunätet och indikerar på behov av att fyrdubbla budgeten för att inte öka på skulden och tudubbla den för att komma ikapp inom en femårsperiod. Dagens nivå är ca 3 mkr för vägar och gång- och cykelvägar.

Detta faktum, tillsammans med behovet av tillkommande driftkostnader för nya åtaganden som genereras av investeringar, är den stora utmaningen för framtiden. Medborgarnas förväntningar och krav på service och standard ökar medan resurserna minskar. Årligen de 10 senaste åren genomförs i och med indexmetoden årliga effektiviseringar på ca 1,5-2,5% per år.

För att klara de ekonomiska förutsättningarna i framtiden, samtidigt som kraven från medborgare, fullmäktige och myndigheter ökar, måste nämnden fokusera på vissa uppgifter och delvis avveckla andra.

Årsredogörelse Nämnder

Åtagande

Bedömning: 1: Inte alls 2: I liten omfattning 3: Till stor del 4:Helt			
Åtagande		Redovisning av bedömningen	Åtgärder
Utifrån tilldelade medel säkerställa att arbetsmiljökraven uppfylls samt motverka kapitalförstöring av kommunens fastigheter.	2	Ett under lång tid eftersatt underhåll gör att pengarna går till akuta skador och löpande underhållet åsidosätts.	Nytt statusbedömningsprogram har införskaffats för att underlätta bedömningen av totala behovet på kort och lång sikt.
Fastigheter som inte är nödvändiga för kommunal verksamhet ska om möjligt försäljas.	3	Det finns i dagsläget inte många bebyggda fastigheter som inte innehåller kommunal verksamhet.	Fortsätta arbetet med att avyttra fastigheter.
Samtliga kunder ska vara nöjda med beställd städning	3	I de städronder som utförs 1 gång/år och arbetsställe kan det fortfarande förekomma synpunkter. 2013 introducerade samtliga förskolor en egenkontrollpärm där tydliga rutiner finns för kvalitetsmätning av städning. För skolor finns inte dessa rutiner framtagna.	Under 2014 initiera och påbörja ett samarbete med skolor för framtagning av motsvarande egenkontrollpärm.
Öka återvinningen ur det avfall som uppstår.	3	Ändrade öppettider genomförda för att öka servicegraden	Uppföljning av öppettider.
Omhänderta det avfall som inte kan nyttiggöras på ett sådant sätt att människor och miljö skyddas, både på kort och på lång sikt.	4	Avfall som inte går att nyttiggöras lämnas till godkänd Deponi i Söderhamn. Farligt avfall lämnas till godkänd anläggning för destruktion.	
Producera och leverera dricksvatten enligt myndigheternas riktlinjer och krav utan avbrott till abonnenterna.	3	Enstaka avvikelser förekommer, dock inga av allvarlig karaktär.	
Samla upp och rena abonnenternas avloppsvatten enligt myndigheternas riktlinjer och krav.	3	Nästan en 4, små avvikelser förekommer.	
Upprätthålla en farled in till Hudiksvalls hamn.	4		

Årsredogörelse Nämnder

Bedömning:	1: Inte alls	2: I liten omfattning	3: Till stor del	4:Helt
------------	--------------	-----------------------	------------------	--------

Gator, vägar, torg, parker och andra allmänna platser ska underhållas så att det inte uppkommer skada för tredje man eller dennes egendom, samt att inom ramen för tilldelade medel så långt som möjligt motverka kapitalförstöring av de allmänna anläggningarna.	1	Redovisning visar på eftersatta delar till ett värde av 80 Mkr. För att inte öka på de eftersatta delarna behövs att vi fyrdubblar dagens insatser och för att komma ikapp på 5 år behövs en tiodubbling.	
Bedriva miljöcertifierat skogsbruk (FSC-standard) enligt gällande skogsbruksplan.	4	LRF KONSULT har efter revision godkänt vår FSC-standard för innevarande år.	
Aktivt arbeta för en minskad energiförbrukning och för en utfasning av fossila bränslen för uppvärmning och transporter.	3	Alla verksamhetsbilar i kommunen är ännu inte ersatta med miljöbilar. Ett fåtal mindre anläggningar (2 st) har kvar oljeuppvärmning.	Varje förvaltning bör själva ta initiativ till utbyte av sina fordon till miljöbilar. Konverteringsplan för utfasning av fossila bränslen för uppvärmning finns.

Årsredogörelse Nämnder

Svågadalsnämnden

Ordförande: Anette Svensson

Platschef: Fredrik Röjd

Viktiga händelser

Under år 2013 har Svågadalsnämnden och dess förvaltning arbetat intensivt för att utveckla verksamheterna samt att utveckla hela Svågadalen.

Generationsöverskridande mötesplatser och aktiviteter

En rad aktiviteter anpassade för människor ur flera generationer har genomförts i Svågagården samt i Svågadalen i stort. Dessa aktiviteter har genomförts i nära samarbete mellan det lokala föreningslivet, nämnden samt dess förvaltning.

Matematiklyftet

Svågadalens skola har under året, som en av totalt 33 utvalda skolor i riket, deltagit i och slutfört sitt deltagande i pilotomgången av det statliga Matematiklyftet. Ett högprioriterat projekt som syftar till att öka svenska elevers matematikkunskaper samt att höja deras studieresultat. Svågadalens skolas deltagande i projektet har varit lyckat och uppskattat.

Omställningsarbete

På Svågadalsnämndens initiativ arrangerades under året en slags omställnings-weekend benämnda ”Svågadagarna”. En lång rad lokala och nationella aktörer var involverade i detta arrangemang.

Landsbygdsservice

Svågadalsnämnden har genom sin förvaltning haft ett nära samarbete med bl.a. Länsstyrelsen i Gävleborg i olika frågor som handlat om att utveckla bl.a. den kommersiella servicen i Svågadalen.

Under året slutfördes även det landsbygdsserviceprojekt som Svågadalsnämnden på uppdrag av kommunstyrelsen deltog i, och där Entreprenörsskolan i Leksand, i samarbete med Tillväxtverket, stod som projektägare. Vid slutrapporteringen framgick det att nämnden t.o.m. lagt ned mer arbetstid på detta än vad kommunen ursprungligen åtagit sig, vilket naturligtvis har gynnat Svågadalen.

Små skolor i utveckling

Svågadalens skola har tillsammans med ett dussintal andra småskolor i landet antagits till att delta i det av Hela Sverige skall leva arrangerade projektet små skolor i utveckling. Projektet syftar till att bryta traditionella mönster och att möjliggöra fortsatt hög kvalitet vid små skolor i landet. Projektet finansieras i huvudsak av Jordbruksverket och stöts även av ett antal stora organisationer i riket. Projektet kommer preliminärt att fortsätta även under hela år 2014.

Postortsnamn

Svågadalsnämnden har tidigare ansökt om att ändra postortsnamn från nuvarande Bjuråker till Svågadalen för det område som formellt betecknas Bjuråkers valdistrikt nummer 2. Denna ansökan fick även stöd från den viktiga instansen Institutet för språk och folkminnen. Vid halvårsskiftet år 2013 avlog dock Posten AB denna ansökan, varpå nämnden beslutade om att upprätta en förnyad ansökan i frågan.

(miljoner kronor)

Drift	Bokslut	Bokslut	Avvikelse 2013	
	2012	2013	mkr	%
Nämnd	0,3	0,4	0,0	0%
Landsbygdsutveckling	0,8	0,7	0,0	0%
Kultur och fritid	0,2	0,2	0,0	0%
Förskola	2,4	1,7	0,4	0%
Grundskola	5,3	5,5	-0,1	0%
Äldreomsorg	2,8	3,7	-0,8	0%
	11,7	12,1	-0,5	0%
Investeringar	0,1	0,1	-0,1	

Medarbetare	2010	2011	2012	2013
Antal tillsvidareanställda	12	14	15	14
Antal visstidsanställda	2	2	1	1
Antal årsarbetare	13	15,1	16	14
Kvinnor/män	14/0	14/2	14/2	12/2
Medelålder	47	44,9	47	48
Total sjukfrånvaro, i % av ordinarie arbetstid	6,6%	5,8%	5,4%	4,1%
varav långtidssjukfrånvaro, > 60 dagar	38,1%	17,8%	29,5%	0,0%

Årsredogörelse Nämnder

Föreningsstöd

Svågadalsnämnden har på flera olika sätt under året stöttat olika föreningars verksamhet inom Svågadalen på ett framgångsrikt sätt – framförallt har Svågadalsnämnden genom sin förvaltning även engagerat sig i arbetet med destinationsutvecklingen.

Resultat

Det ekonomiska resultatet blev negativt, med ett minus på strax under 500 tkr. Hela underskottet kan härledas till äldreomsorgsdelen av förvaltningen, och som i sin tur beror på en starkt ökad efterfrågan inom äldreomsorgen. Det totala underskottet för förvaltningen kunde begränsas till ovan nämnda summa tacka vare besparingar inom övriga delar av förvaltningen.

Internkontrollen har i huvudsak varit god under året, även om vi avser att förbättra den ytterligare under år 2014.

Verksamheten inom förvaltningen har drivits i enlighet med de riktlinjer som gäller i respektive fackförvaltning i Hudiksvalls kommun. Svågadalsförvaltningen har under året haft ett nära samarbete med de övriga förvaltningarna inom kommunen.

Personal

En del förändringar har genomförts inom förvaltningen. Under året har en del förändringar inom förvaltningen genomförts. Bl.a. har receptionisttjänsten i enlighet med tidigare nämndsbeslut dragits ned från heltid till halvtid. Det ekonomiska utfallet av denna neddragning kommer dock att falla ut först i januari 2014.

Sjukskrivningstalet inom Svågadalsförvaltningen fortsätter att sjunka, precis som det har gjort sedan år 2010. Minskningen från år 2010 är 2,5 procentenheter, och sedan år 2012 med 1,3 procentenheter. Vi hoppas kunna bevara denna trend även framöver.

Framtid

Det finns både i nämnd och bland befolkningen i Svågadalen ett stort intresse av att utveckla Svågadalen. Vi arbetar aktivt för att locka till inflyttning till vårt område.

I den närmsta framtiden ser vi framför oss en relativt omfattande generationsväxling inom Bjuråkers valdistrikt nummer 2. På kort sikt kommer detta troligen dock att kräva en succesiv utökning inom området äldreomsorg.

Troliga nya arbetstillfällen inom närområdet – samt den omedelbara närheten till Ljusdals centralort – gör dock att vi ser positivt på den framtida befolkningsutvecklingen, vilket naturligtvis kommer att leda till en ökad efterfrågan på de tjänster som Svågadalsförvaltningen kan erbjuda.

Årsredogörelse Nämnder

Åtagande

Bedömning: 1: Inte alls 2: I liten omfattning 3: Till stor del 4:Helt		
Åtagande		Kommentera och redovisa ev. åtgärder samt ange hur man har kommit fram till bedömningen, vilka indikatorer som har använts samt ange hur förvaltningen mäter dessa
Inom Äldreomsorgen: Fortsätta att arbeta på sådant sätt att Svågagården även framgent är en god mötesplats över generationsgränserna.	3	Vi har arbetat aktivt för att skapa arenor för möten mellan yngre och äldre samt att erbjuda aktiviteter för allmänheten. Detta har gjorts genom att stötta olika typer av arrangemang och aktiviteter samt genom att stötta den ideella sektorn inom vårt område på olika sätt.
Respektfullt och värdigt bemötande följs upp genom synpunkter och klagomålshantering samt Lex Sarah.	4	Vi har arbetat aktivt med värdegrundsfrågor och anmäler olika tillbud; även sådana förorsakade av extern part.
Personalens kompetensnivå skall höjas under året.	2	Pga. mycket hög arbetsbelastning inom äldreomsorgen har vi endast haft begränsade möjligheter till kompetensutveckling under detta år.
Inom skola och förskola:		
Kvaliteten uttrycks i form av kvalitetsindikatorer. Dessa har sin grund i de nationella styrdokumenterna för skolan. I den årliga kvalitetsredovisningen redovisas indikatorerna i form av offentlig statistik, egna uppföljningar och liknande dokumentation.	4	Vi har upprättat de dokument som vi förväntades upprätta under året, och vi har rapporterat in bl.a. statistikunderlag till lärande- och kulturförvaltningen.
Skolan skall verka för att en god betygssättning utförs under vår- och höstterminen avseende grundskoleelever i årskurs 6.	4	Betygssättningsprocessen har varit väl fungerande och genomtänkt. Betyg satta av behörig/legitimerad personal.
Övrigt:		
Säkerställa avtalstrohet.	4	Vi följer ingångna avtal i de fall sådana finnes.
Arbeta för att minska Hudiksvalls kommuns fossilberoende rörande energifrågor.	2	Nämnden har inlett ett arbete som syftar att på sikt drastiskt minska förvaltningens beroende av fossila bränslen. Dock har vi mycket mer att göra inom detta område.

Årsredogörelse De kommunala företagen

FASTIGHETS AB GLYSIS

Org nr 556197-3669

Styrelseordförande: Håkan Rönström

VD: Kjell Svensson

Ändamål

Bolagets verksamhetsinriktning är att äga och förvalta fast och lös egendom. Bolaget ska förvalta och förädla fastigheten Guldsmeden 8 i syfte att stärka de kommersiella hyresgästernas lönsamhet och attraktionskraft samt tillhandahålla ändamålsenliga och ytteffektiva lösningar på offentliga och andra verksamheters behov av lokaler.

Viktiga händelser

- Omsorgsförvaltningen lokaler fick under året en välbehövlig ”ansiktslyftning”.
- Under året avslutades projektet med att måla om alla fastighetens fönster utvändigt.
- Allt innanför den gamla kommunentrén har rivits ut och byggts upp på nytt. Entrén invigdes i februari 2013.

- En stor investering har varit 3 stycken nya värmepumpar och utbytet av samlingsbrunnarna (energi-brunnar).
- En butik, Herr-City, lämnade fastigheten och utvecklade verksamheten. Efter lokalbyten för annat företag pågår nu en ombyggnad för att ge H&M önskad ökad affärsytta.

Resultat

Årets resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till 4,9 miljoner kronor och blir därmed något sämre än budget (5,1 miljoner kronor), men bättre än prognos vid delårsbokslutet (4,7 miljoner kronor). Framst beror detta på att hela bolagets kostnad för ombyggnaden av kommunentrén belastat årets resultat, trots att en del av ombyggnaden kommer att belasta kommunen i form av förhöjd hyra under några år framåt. Bytet av samlingsbrunnarna påverkar också resultatet.

Personal

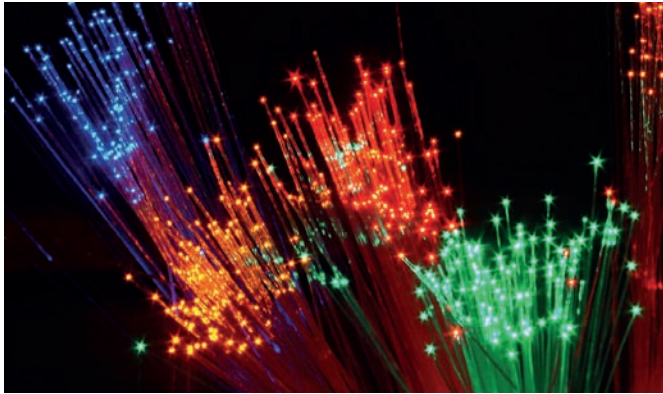
Inga personalförändringar har skett under året och inga förändringar planeras för 2014. Sjukfrånvaron är obetydlig.

Framtid

Under 2014 kommer en stor del av Social- och fritidsförvaltningens lokaler att underhållas. En översyn och upprustning av samtliga trapphus kommer att ske under den närmaste tiden. Den största insatsen är yttertakets som dels kommer att förses med ytterligare säkerhetsutrustning i form av gångbryggor och vajersystem. Taket kommer därefter att målas. Bedömningen är att fastigheten är hållen i ett skick som gör den väl rustad för att möta framtidens utmaningar.

Ekonomi (tusen kronor)	2013	2012		2013	2012
Omsättning	20 890	21 283	Medelantalet anställda	4	5
Rörelseresultat	5 305	5 009	Kvinnor/män	0/4	0/5
Årets resultat	3 883	3 182	Kommunalt ägande	100%	100%
Balansomslutning	93 965	94 923			
Eget kapital	39 714	39 831			
Obeskattade reserver	24 282	24 348			
Låneskuld	15 500	17 000			
Soliditet	62%	61%			

Årsredogörelse De kommunala företagen

fiber
staden
Hudiksvall

Org nr 556696-1305
Styrelseordförande: Björn Eriksson
VD: Bia Larsson

Ändamål

Fiberstaden AB är ett av Hudiksvalls (80%) och Nordanstigs (20%) kommuner samägt bolag. Bolaget ansvarar för utbyggnad av fiber i de båda ägarkommunerna. Bolaget fungerar som ISP och kommunikationsoperatör för Internettjänst och IP-telefoni i Nordanstigs stadsnät. Vidare ansvarar bolaget för IT-drift och support i de båda ägarkommunerna.

Viktiga händelser

- Fiberstaden fortsatte utbyggnaden i Hudiksvalls stadsnät, av fiber till orter som saknar fast bredband och anslöt Silja och Vintergatan, som tillsammans gav 63 anslutningar. Via förtätningar har 53 privata och 17 företag anslutits. 4 647 kunder är anslutna till

stadsnätet, där det finns 8 internet- och IP-telefoni-leverantörer samt 4 TV-leverantörer.

- I Nordanstigs stadsnät har 36 privata och 3 företag anslutits. På uppdrag av Nordanstigs bostäder har 120 lägenheter anslutits till stadsnätet. 1 125 kunder är anslutna till stadsnätet där det finns 5 internet- och IP-telefonileverantörer samt 4 TV-leverantörer.

Resultat

Bolaget redovisade en vinst efter finansnetto om 119 261 kronor. I resultatet ingår ersättning från Hudiksvalls kommun på 2 028 000 kronor för underskott med anledning av projekt Gunilla.

Personal

26 anställda, varav fem kvinnor. Sjukfrånvaron minskade till 1,5% jämfört med 1,9% 2012 och 4,7% 2011.

Framtid

- Avtalet med Zitius som kommunikationsoperatör avslutas den 28 april 2014. Fiberstaden planerar att vara ansvarig för driften av stadsnätet. Stadsnätet är ett öppet stadsnät, där internetleverantörer är välkommen att sälja sina tjänster.
- Under 2014 fortsätter utbyggnaden i Hudiksvalls kommun med förtätningar i redan anslutna områden, vilket är viktigt för att stärka den långsiktiga ekonomiska situationen för fibernätet.
- Nordanstigs kommun planerar för fortsatt utbyggnad av fiber till hemmet, vilket är viktigt för Fiberstaden för att få en volymräkning av anslutna kunder.
- Hudiksvalls och Nordanstigs kommuner har beslutat att starta ett projekt som ska etablera gemensamma arbetssätt, bl.a. med en gemensam modell för IT-förvaltning. IT-plattformens byte sker också 2014.

Ekonomi (tusen kronor)	2013	2012
Omsättning	29 123	33 032
Rörelseresultat	83	-33
Årets resultat	119	52
Balansomslutning	9 842	11 408
Eget kapital	2 624	2 505
Obeskattade reserver	620	620
Låneskuld	-	-
Soliditet	32%	26%

	2013	2012
Medeltal anställda	26	26
Kvinnor/män	5/21	5/21
Total sjukfrånvaro, i % av ordinarie arbetstid	1,5%	1,9%
Kommunalt ägande	80%	80%

Årsredogörelse De kommunala företagen

Org nr 556241-6494
Styrelseordförande: Håkan Rönström
VD: Thord Sällström

Ändamål

Bolaget är ett helägt dotterbolag till Hudiksvalls Näringslivs AB, som i sin tur är helägt av Hudiksvalls kommun. Bolaget äger och förvaltar industrifastigheter i Hudiksvalls kommun

Viktiga händelser

- Ett nytt treårigt hyresavtal har tecknats med Fobe AB. Detta har inneburit en ökning av hyresnivån med 200 tkr/år.
- Ombyggnad samt uppfräschning av John Déeres lokaler i Delsbo resulterade i nya hyresavtal med tre års löptid.
- Uppsnyggning av Forsså Industriområde i Näsviken har bemötts positivt av hyresgästerna samt boende i Näsviken.

Resultat

Årets resultat landar på -382 tkr vilket kan jämföras med det prognosticerade resultatet på -1 280 tkr. Orsaken till detta är att Nonin Medical sade upp sitt hyreskontrakt i förtid och engångsbetalade hyror för resterande hyrestid. Detta har inneburit att ytterligare 939 tkr har redovisats som hyresintäkt för 2013. Resultatet har belastats av stora konsultkostnader med anledning av förhandlingar om ett nytt hyresavtal med Senseair AB.

Personal

Forsså Gruppen har två anställda. Personalstyrkan är oförändrad jämfört med föregående år.

Framtid

- Nonin Medical avslutade sitt hyresförhållande som hyresgäst i Fiberhuset december 2013. De hyrde 980 m² i fastigheten till en hyra motsvarande 720 tkr.
- Fr.o.m 1 mars 2014 kommer Fiberstaden att hyra 143 m² i Fiberhuset.
- Under 2014 kommer ett stort arbete att läggas på att öka uthyrningen av Fiberhuset.
- Förhandlingar pågår med Senseair i Delsbo om att nå en uppgörelse för ombyggnad.

Ekonomi (tusen kronor)

	2013	2012		2013	2012
Omsättning	7 563	8 395	Medelantalet anställda	2	2
Rörelseresultat	359	1 474	Kvinnor/män	0/2	0/2
Årets resultat	-383	648	Kommunalt ägande	100%	100%
Balansomslutning	32 119	33 252			
Eget kapital	6 011	6 394			
Obeskattade reserver	-	-			
Låneskuld	23 820	24 260			
Soliditet	19%	19%			

Årsredogörelse De kommunala företagen

GLYSISVALLEN AB

Org nr 556315-5125
Styrelseordförande: Matts Persson
VD: Stefan Skalman

Ändamål

Bolaget ska aktivt verka för att uppfylla de behov som föreningar samt idrotts- och fritidsintresserad allmänhet har. Uppdraget är också att genom arrangemang och aktiviteter, gärna i samarbete med andra organisationer, föreningar och kommunens turist- och kultursatsningar, utöka områdets aktiviteter och nyttjandegrad.

För att möjliggöra framtida utveckling och expansion arbeta i ett nära samarbete mellan parterna i bolaget.

Viktiga händelser

- Utredningar om framtidsplaner för fotbollsytor har gjorts. Det pågår diskussioner i olika former för hur

detta behov kan mötas inom Glysisvallens område, eller om det finns andra alternativ.

- Kommunen har diskussioner om nya/utvecklade idrottshallar som även inkluderar bolaget.
- Bolaget har fått en markanvisning för den fd tennistältstomten, men inga beslut är fattade.
- Ishallen har under året fortsatt att vara centrum för många stora arrangemang, (Samlarmässa, Marknaden, Hudik Cup, etc).

Resultat

Bolaget har ett positivt resultat på 202 735 kronor efter finansiella poster. Planerade underhållsåtgärder har genomförts. En av åtgärderna har varit att byta elmotorer i ett av ventilationsaggregaten, vilket gett lägre elförbrukning men även bättre effekt.

Under året har de antal timmar som konstgräsplanen hyrts ut minskat något till 1 242 timmar.

Det totala nyttjandet av ishallen har också gått ner något till ett nyttjande på 75 procent av beräknad tillgänglig tid. För 2012 var motsvarande 78 procent.

Personal

Personalstyrkan har under slutet av året minskats med en halvtidstjänst på kontorssidan.

Framtid

- Det planerade läktarbygget för konstgräsplanen har stannat upp i väntan på en ny detaljplan. Planen är nu fastställd och nybyggnationen planeras till att starta maj 2014.
- Samverkan med kommunen i planerna för utvecklingen av idrottsanläggningar är mycket angelägna.
- Planerna för konkretiserande av eventuellt sporthall på före detta tennistälttomten behöver få klarare riktlinjer.

Ekonomi (tusen kronor)

	2013	2012
Omsättning	10 843	11 449
Rörelseresultat	580	848
Årets resultat	203	239
Balansomslutning	23 634	19 169
Eget kapital	6 721	6 606
Obeskattade reserver	581	581
Låneskuld	11 000	11 000
Soliditet	30%	37%

	2013	2012
Medelantalet anställda	8	8
Kvinnor/män	1/7	1/7
Kommunalt ägande	50%	50%

Årsredogörelse De kommunala företagen

Hudiksvalls bostäder

Org nr 556507-8267

Styrelseordförande: Jörgen Bengtsson

VD: Nils-Erik Blomdahl

Ändamål

Bolaget ska förvärva, sälja, äga, bygga, förvalta och upplåta lägenheter och tomträtter med bostäder, affärs- och kontorslägenheter samt kollektiva anordningar. Bolaget ska även bedriva liknande byggnads-, förvaltnings- och driftuppdrag för annan uppdragsgivares räkning. Ändamålet för bolagets verksamhet är att främja i första hand kommunens försörjning med bostäder och kommersiella lokaler.

Bolaget har idag inga uppdrag för annan uppdragsgivare.

Vakansgraden är sedan våren 2012 historiskt låg inom hela beståndet. Den som önskar bostad hos Hudiksvallsbostäder kan dock i de flesta fall erbjudas en lägenhet inom tre månader men det gäller inte i de centrala delarna av staden. Bolaget ägs till 100 procent av Hudiksvalls kommun.

Viktiga händelser

- Resultatet av förhandlingarna om hyror för år 2014 blev en höjning med 1,7 procent inom intervallet 1,5 – 1,9 procent från och med januari.
- Hyresbortfallet var 2,3 miljoner kronor, vilket motsvarar i genomsnitt 37 lediga lägenheter per månad.
- Ägaren fick 504 000 kronor i utdelning.
- Årets större renoverings- och underhållsprojekt har varit på Råffelmansvägen och i kvarteret Kronboden i Hudiksvall.

Resultat

- Den 31 december ägde och förvaltade AB Hudiksvallsbostäder 4 378 lägenheter och 167 lokaler.
- Bostadsyta: 283 242 m² och lokalyta: 19 075 m².
- Resultatet efter finansiella poster uppgår till 3,9 miljoner kronor och det redovisade resultatet är 6,4 miljoner kronor. Både det egna kapitalet och soliditeten har ökat under de senaste åren. Bolagets fastighetsinnehav finansieras till större delen av upplåning.

Personal

- Antalet anställda var 85 personer, varav 29 kvinnor.
- Fördelningen mellan kollektivanställda och tjänstemän var 61 respektive 24 anställda.
- Bolagets satsningar på friskvård fortsätter. Personalen har möjlighet att på arbetstid en timme i veckan delta i olika aktiviteter.

Framtid

Nyproduktion av hyresrätter inom centrala Hudiksvall behövs. Hudiksvallsbostäder har precis påbörjat 13 nya lägenheter där Frälsningsarmens hus tidigare funnits på Kungsgatan. Vi har även beviljats bygglov för 24 lägenheter i två ”Kombohus” bland annat lämpade för studenter på tomtmarken som kallas Snusfabriken i Hudiksvall.

I Hudiksvall bevakas alla intressanta områden för nyproduktion och ett önskemål är inlämnat om ett nytt planförslag för området nedanför Köpmanberget.

Ekonomi (tusen kronor)

	2013	2012
Omsättning	271 179	265 045
Rörelseresultat	19 991	27 938
Årets resultat	6 450	6 194
Balansomslutning	757 561	756 523
Eget kapital	121 730	115 784
Obeskattade reserver	14 175	18 706
Låneskuld	555 339	550 483
Soliditet	18%	17%

	2013	2012
Medelantalet anställda	84	81
Kvinnor/män	28/56	29/52
Total sjukfrånvaro, i % av ordinarie arbetstid	6,0%	3,0%
- varav långtidssjukfrånvaro, 60 dagar eller mer	54,0%	25,0%
Kommunalt ägande	100%	100%

Årsredogörelse De kommunala företagen

hna
Hudiksvalls Näringslivs AB

Org nr 556187-6284

Styrelseordförande: Håkan Rönström

VD: Mattias Durnik

Ändamål

Hudiksvalls Näringslivs AB (HNA) är ett helägt dotterbolag till Hudiksvalls kommun. Bolaget är även moderbolag till Forsså Gruppen AB. Bolaget har en aktiv roll i utvecklingen av näringslivet i kommunen.

Viktiga händelser

Ny VD tillträdde i mitten av januari 2013 och fokus under våren har varit att etablera en verksamhetsplan och justera den budget för 2013 som beslutades hösten 2012.

Ett viktigt strategiskt arbete under året har varit att förbereda HNA för att kunna utföra arbetsuppgifter i enlighet med verksamhetsplanen. Det har bland annat inneburit rekrytering av en projekt- och marknadsföringsassistent samt upphandling av tjänster för marknadsföring och information. Dessutom har HNA projektägarskap för samverkansprojektet inom

rekrytering och medflyttarservice, vilket bland annat innebär att HNA under en tvåårsperiod anställer en projektledare. Samverkansprojektet var HNA:s enda externa projekt 2013 och det genomförs i samverkan med Företagsutbildarna, Hälsinglands Sparbank och Hudiksvalls kommun.

Andra viktiga händelser är bland annat lanseringen av Företagarbrevet, en helt ny webbplats, nya söktjänster för kommersiella lokaler och näringslivsregister samt lansering av ett nytt nyföretagarevenemang. Dessutom har HNA genomfört företagsbesök, rådgivningsarbete – själva och via samarbetspartner - arbetat med företagsetableringar samt aktivt deltagit i näringslivsutvecklingsarbete inom kommunen, i samverkansgrupperingar såsom Framtidspaket Hudik och KNS (deltagit i framtagandet av Affärsplan Blomstrande Näringsliv) och klusterutveckling med Hudiksvalls Hydraulikkuster.

Resultat

Utfallet för helåret 2013 är 71 991 kronor, vilket ligger väl i linje om än något lägre än den prognostiserade resultat på 133 000 kr som presenterades vid halvårsbokslutet.

Verksamheten har uppfyllt alla de mål som finns i verksamhetsplanen för 2013. HNA har utöver verksamhetsplanens mål hunnit genomföra mer arbete framför allt inom utveckling av organisation och administration men även inom de operativa verksamhetsområdena. Bland annat har HNA hunnit förbättra sin avtalstrohet i en betydligt högre grad än vad som var förväntat. Enligt Inköp Gävleborg har HNA numera en mycket god avtalstrohet och blev till och med uppmärksammad av Inköp Gävleborg som en förebild när det gäller förbättringsarbete och användande av offentliga upphandlingar. När det gäller operativ verksamhet har HNA arbetat med att paketera etableringserbjudanden inom fyra områden istället för som planerat ett område. Dock är arbetet

Ekonomi (tusen kronor)

	2013	2012		2013	2012
Omsättning	6 599	11 130	Medelantalet anställda	4,0	13,5
Rörelseresultat	38	434	Kvinnor/män	2/2	9,5/4
Årets resultat	72	477	Kommunalt ägande	100%	100%
Balansomslutning	4 543	4 731			
Eget kapital	1 824	1 752			
Obeskattade reserver	-	-			
Låneskuld	-	-			
Soliditet	40%	37%			

Årsredogörelse De kommunala företagen

inte slutfört utan fortsätter under 2014. Slutligen har HNA hunnit leverera mer vad gäller marknadsföring och information än vad som planerades.

HNA har dessutom hunnit genomföra en CRM-nulägesanalys tidigare än planerat, vilket möjliggör för HNA att under 2014 ha ett fungerande informationshanteringssystem på plats i verksamheten.

Personal

HNA har under 2013 påbörjat och delvis genomfört ett förändringsarbete när det gäller såväl interna processer, arbetssätt som tjänsteutveckling. Det har ställt höga krav på personalen men VD:s bedömning är att förändringen har upplevts som positiv och personalen visar ett stort engagemang i arbetet. Personalens välbefinnande och engagemang är helt avgörande för att HNA ska kunna utvecklas till ett professionellt och effektivt näringslivsbolag. HNA har genomfört utvecklingssamtal som kopplats till individuella utvecklingsplaner, personalen har genomgått kompe-

tenshöjande kurser eller utbildning och extern konsult har utrett de fysiska arbetsplatsförhållandena med förslag på förbättringar av arbetsplatsmiljö för respektive individ.

Under 2013 slutade HNA:s assistent. En projektledare och en marknadsförings- och projektassistent har rekryterats.

Framtid

HNA ska fortsätta att utvecklas under kommande verksamhetsår primärt med syfte att leverera tjänster av högsta kvalitet inom bolagets verksamhetsområden. Ett viktigt arbete för att nå dit är att skapa en än mer effektiv organisation. Nytt ägardirektiv och ny företagspolicy kommer att påverka verksamheten. Omvärldsfaktorer spelar en avgörande roll för näringslivsutvecklingen i Hudiksvalls kommun och kommer liksom 2013 även under 2014 påverka HNA:s verksamhet och möjlighet att uppfylla övergripande verksamhetsmål.

Årsredogörelse De kommunala företagen

Hälsinglands Museum

Org nr 887500-7638

Styrelseordförande: Ann-Margret Knapp

Chef: Gunilla Stenberg

Ändamål

Hälsinglands museum har ett övergripande omvärldsperspektiv och belyser i allt sitt arbete människans historiska, samhälleliga och existentiella frågor. Museet arbetar sedan många år generationsöverskridande och tvärvetenskapligt i en modell som är både humanistisk och social. Genom det regionalpolitiska valet att likställa museiinstitutionerna i norra och södra länsdelen skapas också större möjligheter för samhällelig tillväxt eftersom kultur och kulturinstitutioner bidrar till skapandet av samhällelig och ekonomisk nytta. Stiftelsen drivs tillsammans med landstinget och kommunens andel är 60 procent.

Viktiga händelser

Textilutställningen ”De brutna mönstren” invigdes i slutet av oktober. Produktionstiden har pågått under mer än två år. Utställningens tre rum visar en sammanvävd historia med globala, regionala och lokala inslag, men reser också existentiella frågor runt födelse, kropp, identitet, död. Genom färdigställandet av textilutställningen och det textila magasinet har museet nått målsättningen att skapa ett textilt besöksmål.

Samarbetet med den lettiska fotografen Inta Ruka har pågått under flera år. Årets arbete har resulterat dels i en uppmärksam utställning, dels i en bokutgivning, ”Way of Life – People from Hälsingland”. Samarbetet har också upprättat en värdefull relation till Lettland och Riga och under våren 2014 kommer utställningen att visas i Riga.

I utställningar som PK, och under tidigare år ibland annat Omänskligt, och i anslutande pedagogik har museet aktivt arbetat med mångfald och tolerans. Under året har det pedagogiska arbetet också inkluderat kultur- och samhällsinformation genom återkommande träffar varje vecka med deltagarna i SFI.

Sedan flera år deltar och driver Hälsinglands museum äldreprojektet ”Hudiksvall hela livet”. Arbetet har under 2013 fortsatt med fortlöpande programverksamhet i föreläsningar, samtal och bildvisningar, både i och utanför museet. Det unika i projektet är tillgängligheten och att det helt utgår från äldres villkor och behov. Verksamheten är väl etablerad och under året har också fokus lagts på undersökningar hur vårdpersonalen själva ska kunna bli kulturarbetare i sina ordinarie roller inom äldreomsorgen.

Ekonomi (tusen kronor)

	2013	2012		2013	2012
Omsättning	12 527	10 060	Medelantalet anställda	12	14
Rörelseresultat	205	-54	Kvinnor/män	7/5	9/5
Årets resultat	281	35	Total sjukfrånvaro,		
Balansomslutning	9 629	9 908	i % av ordinarie arbetstid	0,7%	1,3%
Eget kapital	2 708	2 428	- varav långtidssjukfrånvaro,		
Obeskattade reserver	-	-	60 dagar eller mer	0,0%	67,3%
Låneskuld	-	-	Kommunalt ägande	60%	60%
Soliditet	28%	25%			

Årsredogörelse De kommunala företagen

Sammanfattningsvis blev 2013 ett expansivt och intensivt år för Hälsinglands museum. Ett flertal mycket uppmärksammade utställningar samt den nya fasta textilutställningen, en intensiv pedagogisk verksamhet och breda samarbeten gjorde att besöks-siffran ökade till 45 800 och till att museet befäste sin roll som en värdefull kulturell mötesplats i regionen.

Resultat

Driftbidrag från kommunen och landstinget svarar för drygt 60% av intäkterna. För att driva utvecklingsprojekt krävs ytterligare finansiering. Projekt-intäkterna 2013 uppgick till ca 2,5 miljoner kronor.

Årets resultat är positivt, 281 000 kronor, och det samlade egna kapitalet har ökat till ca 2,7 miljoner kronor. Museet har ingen låneskuld. Pensionsplaceringarna motsvarar ca 90% av pensionsskulden och likviditeten är tillfredsställande.

Under 2013 slutfördes sista etappen i den textila satsningen. Årets investering blev totalt 1,7 miljoner kronor varav mer än hälften finansierats via bidrag.

Personal

Antalet tillsvidareanställda är färre än i fjol. Museet valde att under 2013 avvakta med att tillsätta vakanta tjänster men planerar rekrytering året som kommer.

Framtid

Hälsinglands museum nya regionala roll har under det gångna året varit utvecklande för verksamheten. Museet ser nu framemot kulturplanarbetet i Hudiksvalls kommun och planens nya möjligheter till samverkan och utveckling.

Räkenskaper

Resultaträkning

Miljoner kronor

	Not	Kommunen		Koncernen	
		2013	2012	2013	2012
Verksamhetens intäkter	1,3	535,8	530,1	803,4	796,8
Verksamhetens kostnader	2,3,4	-2 243,6	-2 182,0	-2 456,6	-2 386,6
Avskrivningar och nedskrivningar	5	-68,6	-64,7	-97,6	-92,1
Verksamhetens nettokostnader		-1 776,4	-1 716,6	-1 750,7	-1 681,9
Skatteintäkter	6	1 429,2	1 376,3	1 429,2	1 376,3
Generella statsbidrag och utjämning	6	420,3	392,8	420,3	392,8
Finansiella intäkter	7	24,9	12,9	19,8	7,9
Finansiella kostnader	3,7	-15,0	-8,5	-31,7	-27,6
		1 859,5	1 773,5	1 837,6	1 749,4
Skatt på årets resultat				-0,2	-4,4
Årets resultat	8	83,1	56,9	86,8	63,2

Kassaflödesanalys

	Not	Kommunen		Koncernen	
		2013	2012	2013	2012
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		83,1	56,9	86,8	63,2
Justering för ej likviditetspåverkande poster	9	79,9	70,8	106,2	98,7
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		163,0	127,8	193,0	161,9
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar	16	6,3	16,1	7,0	14,2
Ökning (-)/minskning (+) förråd och varulager	15			0,2	0,0
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder	23	15,1	9,4	10,9	20,9
Kassaflöde från den löpande verksamheten		184,4	153,3	211,1	197,0
Investeringsverksamheten					
Investering i materiella anläggningstillgångar	10,11,12	-132,8	-161,2	-169,5	-209,8
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	10,11	2,7	12,6	2,7	13,9
Investering i finansiella anläggningstillgångar	13	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	13	0,0	0,7	0,0	0,7
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-130,1	-147,9	-166,9	-195,2
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån	22	82,0	49,5	107,0	74,5
Amortering av långfristiga skulder	22	-62,3	-18,4	-84,8	-43,3
Anslutningsavgifter VA	22	1,1	3,9	1,1	3,9
Ack upplösning anslutningsavgifter VA	22	-1,3	-1,5	-1,3	-1,5
Investeringsbidrag	22	11,9	9,6	11,9	9,6
Ack upplösning av investeringsbidrag	22	-1,2	-0,6	-1,2	-0,6
Ökning av långfristiga fordringar	14	-0,4	-12,4		-12,4
Minskning av långfristiga fordringar	14	0,1	0,1	0,5	1,1
Ökning av kortfristiga placeringar	17	-16,3	-6,9	-16,3	-6,9
Minskning av kortfristiga placeringar	17	6,9		6,9	
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		20,5	23,2	23,9	24,4
Årets kassaflöde		74,8	28,6	68,1	26,2
Likvida medel vid årets början	18	100,7	72,2	138,8	112,6
Likvida medel vid årets slut	18	175,5	100,7	206,9	138,8
		74,8	28,6	68,1	26,2

Räkenskaper

Balansräkning

Miljoner kronor

		Kommunen		Koncernen	
		2013	2012	2013	2012
Tillgångar	Not				
Anläggningstillgångar					
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>					
Byggnader och mark	10	1 221,9	1 173,5	2 046,2	1 955,5
Maskiner och inventarier	11	57,2	53,0	74,2	70,1
Pågående nyanläggningar	12	13,2	2,0	17,7	41,1
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>					
Aktier, andelar och bostadsrätter	13	62,1	60,2	17,3	15,4
Långfristiga fordringar	14	17,8	17,6	21,8	22,4
Summa anläggningstillgångar		1 372,1	1 306,3	2 177,2	2 104,4
Omsättningstillgångar					
Varulager mm	15			0,8	1,1
Kortfristiga fordringar	16	172,3	178,6	179,5	186,4
Kortfristiga placeringar	17	516,7	507,3	516,7	507,3
Kassa och bank	18	175,5	100,7	206,9	138,8
Summa omsättningstillgångar		864,5	786,6	903,9	833,6
Summa tillgångar		2 236,6	2 093,0	3 081,1	2 938,0
Eget kapital och skulder					
Eget kapital					
Balanserat resultat	8	1 434,6	1 375,8	1 579,4	1 514,4
Årets resultat	8	83,1	56,9	86,8	63,2
Summa eget kapital		1 517,7	1 432,7	1 666,2	1 577,6
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner	19	97,4	84,1	107,2	93,4
Uppskjuten skatteskuld	20			15,7	18,7
Övriga avsättningar	21	9,0	9,0	9,0	9,0
Summa avsättningar		106,4	93,1	132,0	121,1
Skulder					
Långfristiga skulder	22	225,7	195,5	805,0	772,3
Kortfristiga skulder	23	386,7	371,7	477,9	467,0
Summa skulder		612,5	567,1	1 283,0	1 239,3
Summa eget kapital och skulder		2 236,6	2 093,0	3 081,1	2 938,0
Ställda säkerheter	24		0,0	159,3	176,3
Ansvarsförbindelser	25	1 749,8	1 666,3	1 171,6	1 118,2

Räkenskaper

Noter

Miljoner kronor

	Kommunen		Koncernen	
	2013	2012	2013	2012
Not 1 Verksamhetens intäkter				
Driftredovisningens intäkter (se driftredov nämnder)	866,2	859,8	866,2	859,8
avgår interna intäkter	-330,4	-329,8	-330,4	-329,8
Summa kommunens intäkter	535,8	530,1	535,8	530,1
Koncernföretagens intäkter			342,5	344,0
avgår koncerninterna intäkter			-74,8	-77,3
			803,4	796,8
Not 2 Verksamhetens kostnader				
Driftredovisningens kostnader (se driftred nämnd)	-2 574,0	-2 511,7	-2 574,0	-2 511,7
avgår interna kostnader	330,4	329,8	330,4	329,8
Summa kommunens kostnader	-2 243,6	-2 182,0	-2 243,6	-2 182,0
Koncernföretagens kostnader			-287,8	-281,9
avgår koncerninterna kostnader			74,8	77,3
			-2 456,6	-2 386,6
Not 3 Jämförelsestörande poster				
Verksamhetens intäkter				
Afa försäkring återbetalning för 2007 och 2008	-34,7	-36,2	-34,7	-36,2
Finansiella kostnader				
Pensionskundökn p g a	7,2		7,2	
förändrad diskonteringsränta	-27,5	-36,2	-27,5	-36,2
Not 4 Pensionskostnader				
Avser kommunen				
Pensioner (betalda)	-56,2	-51,8	-56,2	-51,8
ingår bland nämndernas kostnader	2,2	2,2	2,2	2,2
Individuell del	-59,5	-56,7	-59,5	-56,7
Förändring av pensionsskuld	-4,0	-9,2	-4,0	-9,2
Ränta på pensionsskuld (se not 7)	-9,3	-2,8	-9,3	-2,8
Koncernföretagens kostnader			-3,1	-3,0
	-126,9	-118,2	-130,0	-121,2
Not 5 Avskrivningar och nedskrivningar				
Byggnader och mark	-53,2	-50,6	-77,5	-73,2
Maskiner och inventarier	-15,3	-14,1	-20,1	-18,9
Summa årets avskrivningar	-68,6	-64,7	-97,6	-92,1
varav internleasing	-3,2	-2,5	-3,2	-2,5
Not 6 Skatteintäkter, generella statsbidrag /utjämning				
Skatteintäkter (kommunen)				
Preliminär skatteinbetalning	1 437,3	1 359,4	1 437,3	1 359,4
Preliminär slutavräkning innevarande år	-9,0	16,6	-9,0	16,6
Slutavräkningsdifferens föregående år	0,9	0,3	0,9	0,3
	1 429,2	1 376,3	1 429,2	1 376,3

Fortsättning på följande sida

Räkenskaper

Noter

Miljoner kronor

	Kommunen		Koncernen	
	2013	2012	2013	2012
Generella statsbidrag och utjämning (kommunen)				
Inkomstutjämning	297,2	279,7	297,2	279,7
Strukturbidrag	10,7	10,7	10,7	10,7
Kommunal fastighetsavgift	68,8	69,3	68,8	69,3
Kostnadsutjämning	-16,8	-20,3	-16,8	-20,3
Regleringsbidrag	16,7	18,1	16,7	18,1
Mellankommunal utjämning	0,5	1,4	0,5	1,4
Regleringsavgift				
Utjämningsbidrag LSS	43,1	33,9	43,1	33,9
Tillfälligt konjunkturstöd				
	420,3	392,8	420,3	392,8
Summa skatteintäkter, generella statsbidrag/utjämning	1 849,5	1 769,1	1 849,5	1 769,1
Not 7 Finansiella intäkter och kostnader				
Finansiella intäkter				
Utdelning på aktier (koncernföretag)	4,5	4,7		
Ränteintäkter långfristig utlåning				
Ränteintäkter	18,6 *)	5,8 *)	19,4 *)	6,8 *)
Utdelning på aktier och andelar	0,2 *)	1,1 *)	0,2 *)	1,1 *)
Räntebidrag	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga finansiella intäkter	1,7	1,3	0,2	0,0
	24,9	12,9	19,8	7,9
Finansiella kostnader				
Räntekostnader	-5,4	-5,4	-22,1	-24,5
Ränta på pensionskulda	-9,3 **)	-2,8	-9,3	-2,8
Övriga finansiella kostnader	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
	-15,0	-8,5	-31,7	-27,6
Summa finansnetto	10,0	4,4	-11,9	-19,7

*) I beloppen ingår avkastning på pensionsmedel med totalt 10,3 mkr (2012 3,9 mkr) samt avkastning på försäljningsmedel med 5,8 mkr (2012 2,0 mkr).

***) 2013 ingår effekter på pensionskulden p g a sänkning av diskonteringsräntan enl RIPS07 med 7,2 mkr.

Not 8 Eget kapital och årets resultat

Eget kapital				
Ingående eget kapital enl fastställd balansräkning	1 432,7	1 375,0	1 577,5	1 513,6
Uppskrivning av andelar i kommuninvest	1,9	0,8	1,9	0,8
Årets resultat	83,1	56,9	86,8	63,2
Utgående balans	1 517,7	1 432,7	1 666,2	1 577,6
varav vatten och avlopp	23,5	20,3	23,5	20,3
varav renhållning	15,2	12,9	15,2	12,9
varav avsatt till social investeringsfond	20,0	10,0	10,0	10,0
varav avsatt till miljöfond	10,0	5,0	5,0	5,0
varav avsatt till näringslivsfond	10,0			
Avstämning mot kommunallagens balanskrav				
Årets resultat enligt resultaträkningen	83,1	56,9	83,1	56,9
Reavinster	-18,4	-11,2	-18,4	-11,2
Sänkning diskonteringsränta RIPS07	7,2		7,2	
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	71,9	45,7	71,9	45,7
Avsättn inom eget kapital till social investeringsfond	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
Avsättn inom eget kapital till miljöfond	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
Avsättn inom eget kapital till näringslivsfond	-10,0		-10,0	
Balanskravsresultat	46,9	30,7	46,9	30,7

Fortsättning på följande sida

Räkenskaper

Noter

Miljoner kronor

	Kommunen		Koncernen	
	2013	2012	2013	2012
<p>I det egna kapitalet ingår Tekniska förvaltningens affärsmässiga verksamhet med 38,7 mkr (2012 33,3 mkr) uppdelat på vatten och avlopp med 23,5 mkr (2012 20,3 mkr) och renhållning med 15,2 mkr (2012 12,9 mkr). Inom linjen redovisas vatten- och avloppsverksamhetens del i det egna kapitalet som en skuld till abonnenterna samt avsättning till investeringsfond. (Se separat redovisning för VA och renhållning.)</p> <p>I bokslutet 2013 avsätts 15 mkr inom eget kapital till social investeringsfond med 10 mkr och 5 mkr till miljöfond enligt beslut av kommunfullmäktige § 172/2012. Kommunfullmäktige har för avsikt att i samband med fastställande av årsredovisning besluta om inrättande av en Näringslivsfond. I bokslutet 2013 avsätts 10 mkr inom eget kapital till näringslivsfond.</p>				
Not 9 Justering för ej likviditetspåverkande poster				
Justering för av- och nedskrivningar	68,6	64,7	97,6	92,1
Justering för nedskrivning finansiella tillgångar	0,2	0,2	0,2	0,2
Justering för pensionsavsättning	4,0	9,2	4,6	9,4
Justering för ränta pensionsskuld	9,3	2,8	9,3	2,8
Justering avsättning deponi	0,0	0,0	0,0	0,0
Realisationsvinst (-)/realisationsförlust (+)	-2,2	-6,0	-2,2	-6,0
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	0,0	0,1	-3,2	0,3
	79,9	70,8	106,2	98,7
Not 10 Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Anskaffningsvärde	2 611,0	2 511,0	3 871,4	3 707,4
Ackumulerade avskrivningar	-1 389,2	-1 337,4	-1 792,3	-1 721,2
Ackumulerade nedskrivningar			-30,6	-30,7
Bokfört värde	1 221,9	1 173,5	2 048,4	1 955,5
Avskrivningstider	10-50 år	10-50 år	15-67 år	15-67 år
Redovisat värde vid årets början	1 173,5	1 089,7	1 955,7	1 889,2
Investeringar	102,3	140,3	168,8	146,7
Redovisat värde av avyttringar och uttrangerade anläggningstillgångar	-0,7	-5,9	-0,7	-7,3
Nedskrivningar		-0,6		-0,6
Återförda nedskrivningar				
Avskrivningar	-53,2	-50,0	-77,5	-72,6
Överföring från eller till annat slag av tillgång				
Övriga förändringar				
Redovisat värde vid årets slut	1 221,9	1 173,5	2 046,2	1 955,5
varav				
Markreserv	54,7	53,4	54,7	53,4
Publika fastigheter	126,2	111,2	126,2	111,2
Verksamhetsfastigheter	790,2	782,2	790,2	782,2
Affärsverksamhetsfastigheter	138,2	123,6	138,2	123,6
Fastigheter för annan verksamhet	112,5	4,2	838,0	786,2
Övriga anläggningar		98,8	98,8	98,8
Not 11 Maskiner och inventarier				
Anskaffningsvärde	216,5	197,3	296,9	274,5
Ackumulerade avskrivningar	-159,3	-144,3	-222,7	-204,5
Ackumulerade nedskrivningar				
Bokfört värde	57,2	53,0	74,2	70,1
Avskrivningstider	2-15 år	2-15 år	3-15 år	3-15 år
Fortsättning på följande sida				

Räkenskaper

Noter

Miljoner kronor

	Kommunen		Koncernen	
	2013	2012	2013	2012
Redovisat värde vid årets början	53,0	47,3	69,9	65,9
Investeringar	19,5	20,3	24,5	23,6
Redovisat värde av avyttringar och utrangerade anläggningsföremål	0,0	-0,6	0,0	-0,6
Avskrivningar	-15,3	-14,1	-20,1	-18,9
Överföring från eller till annat slag av tillgång				
Övriga förändringar				
Redovisat värde vid årets slut	57,2	53,0	74,2	70,1
varav				
Maskiner	10,2	9,5	10,2	10,4
Fordon	18,6	17,1	18,6	17,1
Inventarier	28,3	26,3	44,7	41,8
Byggnadsinventarier			0,6	0,8
Not 12 Pågående nyanläggningar				
Redovisat värde vid årets början	2,0	1,4	41,1	1,7
Årets förändring	11,2	0,6	-23,4	39,4
Redovisat värde vid årets slut	13,2	2,0	17,7	41,1
Not 13 Aktier, andelar och bostadsrätter				
Andelar i koncernföretag	Antal aktier			
AB Hudiksvallsbostäder	20 000	20,0	20,0	
Fastighets AB Glysis	3 000	25,0	25,0	
Fiberstaden AB	1 000	1,0	1,0	
Glysisvallen AB	500	0,5	0,5	
Hudiksvalls Näringslivs AB	200	1,0	1,0	
Aktier och andelar		6,4	4,5	9,0
Förlagslån		6,9	6,9	6,9
Bostadsrätter		1,4	1,4	1,4
		62,1	60,2	17,3
				15,4
Not 14 Långfristiga fordringar				
Utlämnade lån	17,8	17,6	17,8	17,6
Uppskjuten skattefordran			2,1	2,2
Andra långfristiga fordringar			2,0	2,5
		17,8	17,6	21,8
				22,4
Ränte- och amorteringsfria lån som endast redovisas inom linjen		18,6	18,6	18,6
Nya lån har betalats ut under året med 0,4 mkr (2012 12,4 mkr). Amorteringar har inkommit med 0,1 mkr (2012 0,1 mkr). Under året har lån på totalt 0,2 mkr (0,2 mkr) skrivits ned.				
Not 15 Varulager mm				
Råvaror och förnödenheter			0,7	0,9
Färdiga varor och handelsvaror			0,1	0,1
			0,8	1,1
Not 16 Kortfristiga fordringar				
Statsbidrag	38,4	35,1	38,4	35,1
Kundfordringar	34,8	31,1	31,7	29,3
Övriga fordringar	26,5	17,3	35,2	23,6
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	72,6	95,1	74,2	98,5
	172,3	178,6	179,5	186,4

Räkenskaper

Noter

Miljoner kronor

	Kommunen		Koncernen		
	2013	2012	2013	2012	
Not 17 Kortfristiga placeringar					
Värdepapper Ålandsbanken					
Värdepapper Garantum	0,0	6,9	0,0	6,9	
Värdepapper Carneige	5,0	5,0	5,0	5,0	
Kapitalförvaltning (aktier, obligationer mm)	511,7 *)	495,4 *)	511,7 *)	495,4 *)	
	516,7	507,3	516,7	507,3	
*) Pensionsmedel samt försäljningsmedel som förvaltas av externa kapitalförvaltare enligt av kommunfullmäktige 2010-06-21 § 82 och kommunstyrelsen 2010-06-03 § 86 fastställda anvisningar och regler, se nedan.					
Pensionsmedel (kommunen)					
Svenska aktiefonder	Bokfört värde	42,3	37,2	42,3	37,2
	Marknadsvärde	60,0	44,3	60,0	44,3
Globala aktiefonder	Bokfört värde	73,7	76,7	73,7	76,7
	Marknadsvärde	98,0	86,0	98,0	86,0
Svenska räntefonder	Bokfört värde	100,9	154,8	100,9	154,8
	Marknadsvärde	104,7	162,1	104,7	162,1
Globala räntefonder	Bokfört värde	23,3	31,4	23,3	31,4
	Marknadsvärde	28,3	37,5	28,3	37,5
Absolutavkastande fonder	Bokfört värde	70,2		70,2	
	Marknadsvärde	70,5		70,5	
Summa bokfört värde		310,4	300,1	310,4	300,1
Summa marknadsvärde		361,5	329,9	361,5	329,9
Försäljningsmedel (kommunen)					
Svenska aktiefonder	Bokfört värde	27,9	24,6	27,9	24,6
	Marknadsvärde	37,3	27,6	37,3	27,6
Globala aktiefonder	Bokfört värde	49,1	51,6	49,1	51,6
	Marknadsvärde	64,0	56,5	64,0	56,5
Svenska räntefonder	Bokfört värde	63,2	97,8	63,2	97,8
	Marknadsvärde	66,1	102,0	66,1	102,0
Globala räntefonder	Bokfört värde	16,1	21,3	16,1	21,3
	Marknadsvärde	19,6	25,5	19,6	25,5
Absolutavkastande fonder	Bokfört värde	44,9		44,9	
	Marknadsvärde	45,2		45,2	
Summa bokfört värde		201,3	195,3	201,3	195,3
Summa marknadsvärde		232,1	211,5	232,1	211,5
Total extern kapitalförvaltning bokfört värde		511,7	495,4	511,7	495,4
Total extern kapitalförvaltning marknadsvärde		593,7	541,4	593,7	541,4

Not 18 Kassa och bank

Plusgiro, bank	175,5	100,7	206,9	138,8
----------------	--------------	--------------	--------------	--------------

En checkräkningskredit på 100 mkr (100 mkr) finns att tillgå för hela koncernen. Krediten har inte utnyttjats under 2013. Koncernföretagens andel i koncernkontot redovisas som kassa och bank.

Not 19 Pensioner: avsättningar och ansvarsförbindelser

Avsättningar för pensioner				
Ingående balans	84,1	72,2	93,4	81,2
Pensionsutbetalningar	-5,1	-4,6	-5,1	-4,6
Nyintjänad pension	7,3	12,3	7,3	12,3
Ränte- och basbeloppuppräknig	2,0	2,8	2,0	2,8
Sänkning av diskonteringsränta	7,2		7,2	0,0
Övrigt	-0,7	-0,9	-0,7	-0,9
Förändring av löneskatt	2,6	2,3	2,6	2,3
Förändring koncernföretagen			0,5	0,3
Utgående balans	97,4	84,1	107,2	93,4
Aktualiseringsgrad *)	93%	92%	93%	92%

*) Andel av anställdas personalakter som är uppdat med tidigare pensionsgrundande anställningar.

Räkenskaper

Noter

Miljoner kronor

	Kommunen		Koncernen	
	2013	2012	2013	2012
Ansvarsförbindelser (kommunen)				
Ingående balans	965,2	966,7	965,2	966,7
Pensionsutbetalningar	-38,2	-37,4	-38,2	-37,4
Ränte- och basbeloppuppräknig	24,5	38,4	24,5	38,4
Sänkning diskonteringsränta	61,3		61,3	0,0
Aktualisering	0,6		0,6	0,0
Övrigt	-2,5	-2,2	-2,5	-2,2
Förändring av löneskatt	11,1	-0,3	11,1	-0,3
Utgående balans	1 022,1	965,2	1 022,1	965,2
Aktualiseringsgrad *)	93%	92%	93%	92%
Avsättningar för pensioner (kommunen)				
Arbetstagare	31,0	27,2		
Pensionstagare	47,3	40,5		
varav visstidspensioner	0,4	0,7		
varav särskild ålderspension	2,8	3,4		
Löneskatt	19,0	16,4		
	97,4	84,1		
Ansvarsförbindelser (kommunen)				
Intjänad pension före 1997-12-31	1 022,1	965,2	1 022,1	965,2
varav löneskatt	199,6	188,4	199,6	188,4
	1 022,1	965,2	1 022,1	965,2
Summa avsättningar och ansvarsförbindelser	1 119,5	1 049,3	1 129,3	1 058,6
Antal visstidsförordnanden				
Politiker	2	2	2	2
Tjänstemän	1	1	1	1
Pensionsmedel (kommunen)				
Finansiella placeringar (bokfört värde)	310,4	300,1	310,4	300,1
Finansiella placeringar (marknadsvärde)	361,5	329,9	361,5	329,9
Marknadsvärde minus bokfört värde (orealiserad avkastning)	51,2	29,8	51,2	29,8
Realiserad avkastning	10,3	3,9	10,3	3,9
Realiserad o orealiserad avkastning/bokfört värde	20%	11%	20%	11%
Totala förpliktelser	1 119,5	1 049,3	1 129,3	1 058,6
Finansiella placeringar (marknadsvärde)	-361,5	-329,9	-361,5	-329,9
Totala förpliktelser minus finansiella placeringar (marknadsvärde)	758,0	719,4	767,8	728,7
Andel av totala förpliktelser som är finansierad	32%	31%	32%	31%
Not 20 Uppskjuten skatteskuld				
Redovisat värde vid årets början			18,7	18,5
Årets förändring			-3,0	0,2
Utgående värde			15,7	18,7

Räkenskaper

Noter

Miljoner kronor

	Kommunen		Koncernen	
	2013	2012	2013	2012
Not 21 Övriga avsättningar				
Avsatt för återställande av deponi*)				
Redovisat värde vid årets början	9,0	9,0	9,0	9,0
Nya avsättningar			0,0	0,0
Utgående avsättning	9,0	9,0	9,0	9,0
*) Avsättningen avser återställande av deponi, Ulvberget. Återställande påbörjades 2005 och beräknas pågå t o m 2025.				
Not 22 Långfristiga skulder				
Ingående låneskuld	195,5	153,0	772,3	729,7
Under året omlagda/nya lån	82,0	49,5	107,0	74,5
Amortering exklusive omläggning	-62,3	-18,4	-84,8	-43,3
Anslutningsavgifter VA	1,1	3,9	1,1	3,9
Ack upplösning anslutningsavgifter VA	-1,3	-1,5	-1,3	-1,5
Investeringsbidrag	11,9	9,6	11,9	9,6
Ack upplösning av investeringsbidrag	-1,2	-0,6	-1,2	-0,6
Utgående låneskuld	225,7	195,5	805,0	772,3
varav				
affärsmässig verksamhet	134,7	113,0	134,7	113,0
skattefinansierad verksamhet	58,5	60,5	58,5	60,5
anslutningsavgifter VA	11,0	11,2	11,0	11,2
investeringsbidrag	21,5	10,8	21,5	10,8
koncernföretagen			579,3	576,8
Låneskuldens struktur				
Förfallotidpunkt inom 5 år efter balansdagen	100,0%	100,0%	96,0%	97,0%
Förfallotidpunkt senare än 5 år efter balansdagen			4,0%	3,0%
varav andel med rörlig ränta	0,0%	3,4%	28,8%	31,9%
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år				
Anslutningsavgifter	11,0	11,2	11,0	11,2
återstående antal år (vägt snitt)	9	20	9	20
Investeringsbidrag	21,5	10,8	21,5	10,8
återstående antal år (vägt snitt)	18	23	18	23
Summa förutbetalda intäkter	32,6	22,0	32,6	22,0
Not 23 Kortfristiga skulder				
Skulder till kreditinstitut	8,0	3,2	29,3	24,0
Leverantörsskulder	88,5	107,1	109,5	125,8
Aktuella skatteskulder			0,0	1,2
Övriga skulder	28,9	31,8	34,8	34,0
varav källskatt	22,4	23,2	23,3	23,4
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	261,4	229,6	304,4	281,9
varav semester- o övertidsskuld inkl arbetsg.avgiff	97,5	95,4	103,3	101,2
	386,7	371,7	477,9	467,0

Räkenskaper

Noter

Miljoner kronor

	Kommunen		Koncernen	
	2013	2012	2013	2012
Not 24 Ställda säkerheter				
Fastighetsinteckningar	0,0	0,0	159,3	176,3
Not 25 Ansvarförbindelser				
Borgensåtaganden				
AB Hudiksvallsbostäder	537,5	506,5		
Övriga koncernföretag	41,6	42,3		
Externa bolag/bostadsrättsföreningar (bostäder)	138,7	140,8	138,7	140,8
Övriga externa bolag/föreningar	6,7	9,1	6,7	9,1
Kommunalt förlustansvar för egna hem (40% av låneskulden)	1,8	2,0	1,8	2,0
Kommunala ansvarförbindelser för statligt kreditgaranterade lån avseende egna hem (40% av låneskulden)	0,2	0,2	0,2	0,2
Pensionsåtagande kommunen (se not 19)	1 022,1	965,2	1 022,1	965,2
Övriga ansvarförbindelser			0,8	0,8
	1 748,5	1 666,3	1 170,3	1 118,2

Solidarisk borgen

Hudiksvalls kommun har i september 2006 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 274 kommuner som per 2013-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingått likalydande borgensförbindelser

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Hudiksvalls kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2013-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 269 402 mkr och totala tillgångar till 271 338 mkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 653 mkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 656 mkr.

Kommunstyrelsens ledamöter

.....
Caroline Schmidt, ordf, C

.....
Jonas Holm, 1:e vice ordf, M

.....
Mikael Löthstam, 2:e vice ordf, S

.....
Stefan Bäckström, C

.....
Susanne Östh, S

.....
Håkan Rönström, M

.....
Olle Borgström, S

.....
Birgitta Medin, M

.....
Majvor Westberg-Jönsson, S

.....
Ann Berg, FP

.....
Uno Jonsson, S

.....
Kent Sjöberg, KD

.....
Siw Karlsson, S

.....
Kåge Wallner, MP

.....
Daniel Pettersson, V

Räkenskaper

Driftredovisning nämnder

Miljoner kronor

		2013	2013	2013	2012
Nämnd		Budget	Bokslut	Budget- avvikelse	Bokslut
Byggnadsnämnd	Intäkter	2,8	2,4	-0,4	2,7
	Kostnader	-8,6	-8,1	0,5	-7,8
	Netto	-5,8	-5,7	0,1	-5,0
Kommunstyrelse	Intäkter	23,4	28,3	4,9	26,6
	Kostnader	-113,9	-123,7	-9,8	-113,8
	Netto	-90,5	-95,3	-4,9	-87,2
Lärande- och kulturnämnd	Intäkter	115,7	143,5	27,9	137,5
	Kostnader	-929,2	-940,3	-11,1	-935,5
	Netto	-813,6	-796,8	16,8	-798,0
Norrhälsinge miljö/räddningsnämnd	Intäkter	16,0	16,8	0,7	16,3
	Kostnader	-48,1	-47,8	0,4	-48,0
	Netto	-32,1	-31,0	1,1	-31,7
Omsorgsnämnd	Intäkter	204,7	206,5	1,8	200,0
	Kostnader	-822,3	-824,7	-2,4	-780,4
	Netto	-617,6	-618,2	-0,6	-580,3
Revision	Kostnader	-1,5	-1,3	0,1	-1,4
	Netto	-1,5	-1,3	0,1	-1,4
Social- och fritidsnämnd	Intäkter	29,8	36,5	6,8	31,2
	Kostnader	-199,2	-205,4	-6,2	-201,1
	Netto	-169,4	-168,9	0,6	-169,9
Svågadalsnämnd	Intäkter	0,4	0,4	0,0	0,5
	Kostnader	-12,1	-12,5	-0,5	-12,2
	Netto	-11,7	-12,1	-0,5	-11,7
Teknisk nämnd	Intäkter	357,2	394,3	37,1	402,3
	Kostnader	-434,7	-466,5	-31,8	-458,8
	Netto	-77,4	-72,2	5,3	-56,5
Summa nämnder	Intäkter	750,0	828,8	78,7	817,3
	Kostnader	-2 569,6	-2 630,2	-60,7	-2 558,9
	Netto	-1 819,5	-1 801,5	18,1	-1 741,6
Oförutsett	Kostnader	1,4	0,0	-1,4	-3,1
	Netto	1,4	0,0	-1,4	-3,1
Interna kapitalkostnader	Kostnader	106,2	104,3	-1,9	98,6
	Netto	106,2	104,3	-1,9	98,6
Interna personalomkostnadspålägg	Intäkter		34,7	34,7	36,2
	Kostnader	68,9	70,7	1,8	67,9
	Netto	68,9	105,4	36,5	104,0
Pensioner	Kostnader	-112,9	-117,7	-4,8	-115,4
	Netto	-112,9	-117,7	-4,8	-115,4
Förlust/vinst vid försäljning av anläggningstillgångar mm	Intäkter	0,0	2,7	2,7	6,4
	Kostnader	-0,2	-1,1	-0,9	-0,8
	Netto	-0,2	1,6	1,8	5,6
Total driftredovisning	Intäkter	750,0	866,2	116,2	859,8
	Kostnader	-2 506,1	-2 574,0	-67,9	-2 511,7
	Netto	-1 756,1	-1 707,8	48,3	-1 651,9

Räkenskaper

Driftredovisning verksamheter

Miljoner kronor

		2013	2013	2013	2012
Verksamhet		Budget	Bokslut	Budget- avvikelse	Bokslut
Pedagogisk verksamhet	Intäkter	97,7	126,6	28,9	119,7
	Kostnader	-826,6	-841,0	-14,4	-843,3
varav	Netto	-728,9	-714,5	14,5	-723,5
Förskola	Intäkter	23,1	25,7	2,6	25,1
	Kostnader	-207,5	-204,8	2,7	-200,6
	Netto	-184,3	-179,1	5,3	-175,5
Grundskola	Intäkter	16,7	21,5	4,8	23,8
	Kostnader	-365,7	-365,3	0,4	-368,4
	Netto	-349,1	-343,9	5,2	-344,6
Grundsärskola	Intäkter	1,6	2,2	0,6	2,3
	Kostnader	-25,9	-27,1	-1,2	-27,6
	Netto	-24,3	-24,8	-0,5	-25,4
Gymnasieskola	Intäkter	28,6	39,5	10,9	36,8
	Kostnader	-154,0	-163,5	-9,5	-171,1
	Netto	-125,3	-124,0	1,3	-134,3
Gymnasiesärskola	Intäkter	1,5	1,9	0,4	1,8
	Kostnader	-24,9	-26,4	-1,5	-26,7
	Netto	-23,4	-24,5	-1,1	-25,0
Vuxenutbildning	Intäkter	26,2	35,8	9,6	29,9
	Kostnader	-48,7	-54,0	-5,3	-48,7
	Netto	-22,5	-18,2	4,3	-18,8
Vård och omsorg	Intäkter	96,9	101,9	4,9	96,7
	Kostnader	-884,8	-888,2	-3,4	-841,5
varav	Netto	-787,9	-786,3	1,6	-744,8
Äldreomsorg	Intäkter	23,8	30,1	6,3	30,5
	Kostnader	-454,7	-462,9	-8,2	-433,1
	Netto	-430,9	-432,8	-1,9	-402,5
Funktionshindrade	Intäkter	69,4	61,7	-7,7	60,0
	Kostnader	-298,7	-285,4	13,3	-270,2
	Netto	-229,3	-223,6	5,7	-210,2
Individ- och familjeomsorg	Intäkter	3,7	10,0	6,4	6,2
	Kostnader	-131,4	-139,9	-8,6	-138,2
	Netto	-127,7	-129,9	-2,2	-132,0
Infrastruktur, skydd mm	Intäkter	31,1	48,3	17,2	51,5
	Kostnader	-148,7	-169,5	-20,8	-164,9
	Netto	-117,6	-121,1	-3,5	-113,4
Fritid och kultur	Intäkter	9,4	9,4	-0,1	11,2
	Kostnader	-86,8	-85,4	1,4	-85,4
	Netto	-77,3	-76,0	1,4	-74,2
Arbetsmarknadsåtgärder, insatser för flyktingar	Intäkter	31,9	32,9	0,9	31,8
	Kostnader	-61,3	-61,3	0,0	-59,7
	Netto	-29,4	-28,4	1,0	-27,9
Affärsverksamhet	Intäkter	97,7	104,9	7,2	105,5
	Kostnader	-101,6	-101,2	0,4	-97,5
	Netto	-3,8	3,7	7,5	8,0

Fortsättning på följande sida

Räkenskaper

Driftredovisning verksamheter

Miljoner kronor

		2013	2013	2013	2012
Verksamhet				Budget-	
Fortsättning från föregående sida		Budget	Bokslut	avvikelse	Bokslut
Politisk verksamhet	Intäkter	1,4	2,4	0,9	2,1
	Kostnader	-25,4	-26,1	-0,7	-24,8
	Netto	-24,0	-23,7	0,3	-22,7
Verksamhetslokaler	Intäkter	223,2	231,5	8,4	237,8
	Kostnader	-218,7	-226,3	-7,6	-227,2
	Netto	4,5	5,3	0,7	10,6
Centrala stödfunktioner	Intäkter	160,6	170,9	10,4	161,0
	Kostnader	-215,7	-231,4	-15,7	-214,7
	Netto	-55,1	-60,4	-5,3	-53,6
Summa verksamheter	Intäkter	750,0	828,8	78,7	817,3
	Kostnader	-2 569,6	-2 630,2	-60,7	-2 558,9
	Netto	-1 819,5	-1 801,5	18,1	-1 741,6

Räkenskaper

Investeringsredovisning

Miljoner kronor

		2013	2013	2013	2012
Nämnd		Budget	Bokslut	Budget- avvikelse	Bokslut
Byggnadsnämnd	Brutto	-0,1	0,0	0,1	-0,2
	Investeringsbidrag				
	Netto	-0,1	0,0	0,1	-0,2
Kommunstyrelse	Brutto	-5,1	-3,5	1,6	-3,9
	Investeringsbidrag				
	Netto	-5,1	-3,5	1,6	-3,9
Lärande- och kulturnämnd	Brutto	-3,0	-3,3	-0,3	-6,3
	Investeringsbidrag				
	Netto	-3,0	-3,3	-0,3	-6,3
Norrhälsinge miljö/räddningsnämnd	Brutto	-1,0	-0,9	0,1	-4,0
	Investeringsbidrag			0,0	0,1
	Netto	-1,0	-0,9	0,1	-3,9
Omsorgsnämnd	Brutto	-6,6	-4,5	2,1	-3,1
	Investeringsbidrag				
	Netto	-6,6	-4,5	2,1	-3,1
Social- och frifridsnämnd	Brutto	-0,6	-0,6	0,0	-1,0
	Investeringsbidrag				
	Netto	-0,6	-0,6	0,0	-1,0
Svågadalsnämnd	Brutto	0,0	-0,1	-0,1	-0,1
	Investeringsbidrag				
	Netto		-0,1	-0,1	-0,1
Teknisk nämnd	Brutto	-161,4	-119,9	41,5	-143,0
	Investeringsbidrag		1,2	1,2	0,3
	Netto	-161,4	-118,8	42,6	-142,7
Summa investeringar	Brutto	-177,8	-132,8	45,0	-161,6
	Investeringsbidrag	0,0	1,2	1,2	0,4
	Netto	-177,8	-131,6	46,2	-161,2

Fleråriga större projekt

	Ack budget t o m 2013	Budget 2014-2017	Total budget	Investerat t o m 2013
Struktumställning skolor inkl utrustning	130,0	39,0	169,0	133,4
Struktumställning förskolor inkl utrustning	33,0	6,5	39,5	38,0
Stadsnätsutbyggnad	113,0	17,0	130,0	117,7

Räkenskaper

Redovisning av affärsmässig verksamhet - vatten och avlopp

Miljoner kronor

I Lagen om allmänna vattentjänster finns bland annat bestämmelser om att verksamheten ska redovisas skild från övriga verksamheter med egen resultat- och balansräkning.

Viktiga händelser

Ny vattentäkt i Hallbo togs i drift i slutet av året och producerar dricksvatten för området Hudiksvall i norr till Enånger i söder.

Resultat

Efter periodisering av anslutningsavgifter uppgår årets resultat till 3,5 miljoner kronor.

Framtid

Energieffektiviseringsarbete pågår och kommer att fortsätta. En framtida arbetsuppgift är haneringen av slammet och hur man kan lösa frågan på ett hållbart sätt.

På dricksvattensidan står säkerhetstänkandet i fokus med satsningar på driftsäkerhet och beredskap för det oförutsedda.

En höjning av renoveringstakten på ledningsnätet till målet 1% kommande år bidrar till ett bättre och hållbarare ledningsnät

Nyckeltal (miljoner kronor)

	2013	2012
Omsättning	52,1	51,1
Nettoinvesteringar	19,2	25,8
Res efter finansiella poster	3,1	5,1
Balansomslutning	156,5	127,1
Antal anställda	23	23

	2013	2012
Resultaträkning		
Verksamhetens intäkter	52,1	51,1
Verksamhetens kostnader	-42,2	-39,6
Rörelseresultat före avskrivningar	9,9	11,5
Avskrivning	-4,7	-4,2
Rörelseresultat efter avskrivning	5,2	7,3
Finansiella intäkter	0,5	0,6
Finansiella kostnader	-2,6	-2,7
Resultat före dispositioner	3,2	5,1
Bokslutsdispositioner		
Årets avsättning till investeringsfond	0,0	-1,0
Återföring av Investeringsfond	0,3	
Årets resultat	3,5	4,1
Balansräkning		
Tillgångar		
Anläggningsstillgångar	111,3	96,7
Omsättningsstillgångar	45,2	30,3
Summa tillgångar	156,5	127,1
Eget kapital och skulder		
Eget kapital		
Balanserat resultat	0,0	0,0
Årets resultat	0,0	0,0
Långfristiga skulder		
Förmedlade lån	122,0	95,5
Förutbetalda anslutningsavgifter	11,0	11,2
Investeringsfond	15,6	15,9
Kortfristiga skulder		
Skuld till abonnenterna	7,9	4,5
Summa eget kapital och skulder	156,5	127,1

Räkenskaper

Redovisning av affärsmässig verksamhet - renhållning

Miljoner kronor

Renhållningsverksamheten är en taxefinansierad verksamhet och bör redovisas skild från övriga verksamheter med egen resultat- och balansräkning.

Viktiga händelser

Projektet med att identifiera alla sopkärl via tagg startades. Positionering av slambrunnar påbörjades. Öppettiderna på Ulvberget anpassades för att ge ökad tillgänglighet.

Resultat

Årets resultat uppgår till 2,3 miljoner kronor.

Framtid

Tidigast 2016 torde det bli aktuellt med matavfallsinsamling för gasproduktion och tillverkning av fordonsgas. Matavfallsinsamling ställer stora krav på

organisation och framförallt information.

Planering för införande av matavfallsinsamling bör påbörjas redan under senare delen av 2014 och ett flertal beslut måste fattas.

Ny renhållningsordning med tillhörande avfallsplan och föreskrifter beräknas antas under 2014.

Nyckeltal (miljoner kronor)

	2013	2012
Omsättning	43	42,1
Nettoinvesteringar	2,0	2,0
Res efter finansiella poster	2,3	1,7
Balansomslutning	42,9	41,3
Antal anställda	18	13

	2013	2012
Resultaträkning		
Verksamhetens intäkter	43,0	42,1
Verksamhetens kostnader	-39,2	-38,8
Rörelseresultat före avskrivningar	3,8	3,3
Avskrivning	-1,2	-1,0
Rörelseresultat efter avskrivning	2,6	2,3
Finansiella intäkter	0,2	0,2
Finansiella kostnader	-0,5	-0,7
Resultat före dispositioner	2,3	1,8
Bokslutsdispositioner		
Årets avsättning till återställning av deponi		
Årets resultat	2,3	1,8
Balansräkning		
Tillgångar		
Anläggningsstillgångar	29,7	29,0
Omsättningsstillgångar	13,2	12,3
Summa tillgångar	42,9	41,3
Eget kapital och skulder		
Eget kapital		
Balanserat resultat	12,9	11,2
Årets resultat	2,3	1,8
	15,3	12,9
Avsättningar		
Återställning av deponi *)	9,0	9,0
Långfristiga skulder	18,7	19,3
Summa eget kapital och skulder	42,9	41,3

*) Sluttäckning av Ulvbergets avfallsanläggning.

Räkenskaper

Redovisningsprinciper

Redovisningen har skett enligt god redovisningssed och i överensstämmelse med kommunal redovisningslag. Redovisningen bygger också på rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

Byte av redovisningsprincip

Avsatta pensionsmedel och försäljningsmedel har fr o m 2012-12-31 omklassificerats från finansiella anläggningstillgångar till omsättningstillgångar (kortfristiga placeringar) enligt RKR 20. Delar av likvida medel har också klassificerats om till kortfristiga placeringar.

Materiella anläggningstillgångar

Upptas på balansräkningen det år de anskaffas till anskaffningskostnad. Som materiella anläggningstillgångar räknas tillgångar som anskaffas för stadigvarande bruk med en nyttjandeperiod som överstiger tre år och har ett värde som överstiger ett prisbasbelopp.

Investeringsbidrag tas från och med 2011 upp som en förutbetalad intäkt och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Anslutningsavgifter återförs från och med 2011 med 1/10 under första året och resterande del under anläggningens nyttjandeperiod. Anslutningsavgifter 2007-2010 återförs under en tioårsperiod.

Avskrivningar

Sker linjärt och baseras på uppskattningar om anläggningarnas ekonomiska livslängd. Underlag för avskrivning är anskaffningsvärdet. Avskrivningstiden varierar mellan 5 till 50 år och påbörjas det år investeringen är utförd. Anskaffningsåret tillämpas halv årsavskrivning med hänsyn till att investeringarna genomförs vid olika tidpunkter under året. Avskrivningstiderna har setts över med tillämpning från och med 2011.

Exploateringsfastigheter

Redovisas bland anläggningstillgångarna som mark.

Avsättningar

för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Nuvärdesberäkning av framtida återställandekostnader har ej gjorts.

Koncernkonto/koncernkredit

Kommunens och koncernföretagens andel i koncernkontot redovisas som kassa och bank medan de i företagens egna bokslut redovisas som kortfristiga fordringar. Koncernföretagens nyttjade del av koncernkrediten redovisas som skuld till kreditinstitut under kortfristiga skulder.

Leasingavtal

Kommunens och koncernföretagens finansiella leasingavtal är av obetydligt värde och löper inte på längre tid än 3 år. Avtalen klassificeras därför som operationella och specificeras inte.

Internräntan

För 2013 är 2,9% och beräknas på anläggningstillgångarnas ingående bokförda värden.

Omsättningstillgångar

Avsatta pensionsmedel och försäljningsmedel hos kommunen omklassificerades 2012-12-31 till omsättningstillgångar (kortfristiga placeringar). Värdepappersportföljerna har på balansdagen upptagits till det lägsta av marknadsvärdet och anskaffningsvärdet. Övriga kortfristiga placeringar redovisas till det lägsta av marknadsvärde och anskaffningsvärde.

Personalomkostnadspålägg (PO)

motsvarande arbetsgivaravgifter, avtalsenliga avgifter, avtalspension med mera belastar kommunens verksamheter med följande procentpåslag på bokförda löner:

• Uppdragstagare	31,42%
• Anställda med kommunal kompletteringspension	38,46%
• Anställda som vid årets ingång inte fyllt 26 år	21,29%
• Anställda födda 1938-194	15,18%
• Övrig	31,63%

Semesterlöneskuld och overtidsskuld

Redovisas inklusive personalomkostnadspålägg som en kortfristig skuld.

Räkenskaper

Redovisningsprinciper

Särredovisning VA och renhållning

Vatten- och avloppsverksamhetens och renhållningsverksamhetens resultat ingår i kommunens egna kapital men särredovisas med separat resultat- och balansräkning.

Transparensdirektivet

ställer krav på öppen och separat redovisning av icke upphandlad affärsmässig verksamhet för att motverka konkurrensproblem. Kommunens affärsmässiga delar av verksamheten uppnår inte det angivna gränsvärdet.

Sammanställd redovisning

I den sammanställda redovisningen har kommunens verksamheter konsoliderats med kommunens dotterbolag (ägarandel): AB Hudiksvallsbostäder (100%), Fastighets AB Glysis (100%), Fiberstaden AB (80%), Forsså Gruppen AB (100%), Glysisvallen AB (50%), Hudiksvalls Näringslivs AB (100%) och Stiftelsen Hälsinglands Museum (60%). Inga förändringar av kommunkoncernens sammansättning har skett under året. De kommunala uppdragsföretagen ingår inte i den sammanställda redovisningen då kommunens röstandelar understiger 20%.

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. I stort föreligger enhetliga redovisningsprinciper mellan kommunen och koncernföretagen.

I vissa stycken grundas den sammanställda redovisningen på preliminära bokslut från koncernföretagen. Eventuella avvikelser bedöms dock ha marginell påverkan och erforderliga korrigeringar görs i kommande redovisning.

Förvärvsmetoden

innebär att det egna kapital som dotterbolagen hade när de förvärvades ska elimineras. Eftersom kommunens dotterbolag har bildats av kommunen bestod deras egna kapital vid förvärvstillfället av kommunens aktieinnehav. Den sammanställda redovisningen är därför reducerad med kommunens innehav av aktier i egna företag och motsvarande belopp på eget kapital i respektive företag. Endast eget kapital som intjänats i respektive företag efter bildandet ingår därför i koncernens egna kapital.

Proportionell konsolidering

Intäkter och kostnader samt tillgångar och skulder har upptagits till så stor del som motsvarar kommunens ägarandel av respektive företag så kallad proportionell konsolidering. Därefter har interna mellanhavanden eliminerats med ägd andel.

Obeskattade reserver

Uppdelas i en del som redovisas som uppskjuten skatteskuld under avsättningar och en resterande del som redovisas under eget kapital.

Kvantiteter

Kvantiteter 2012-2017

Inkl Svågadalnsnämnden

	Utfall 2012	Atagande 2013	Utfall 2013	Prognos 2014	Prognos 2015	Prognos 2016	Prognos 2017
Pedagogisk verksamhet							
Förskola - barn	1 842	1 857	1 840	1 898	1 868	1 829	1 803
Fritidsverksamhet - barn	1 230	1 226	1 294	1 328	1 337	1 329	1 329
Förskoleklass - elever	410	414	427	396	394	402	384
Grundskola 1-9 - elever	3 455	3 499	3 534	3 582	3 620	3 661	3 691
- varav elever från andra kommuner	44	44	47	46	43	42	44
Elever från Hudiksvall till andra kommuner	30	23	33	30	25	24	24
Obligatorisk särskola - elever	73	68	62	66	62	59	56
- varav elever från andra kommuner	5	4	3	3	2	1	1
- varav integrerade särskoleelever	9	7	5	5	7	7	7
Gymnasieskola - elever på Broman	1 443	1 358	1 359	1 302	1 220	1 159	1 132
- varav från andra kommuner	322	318	324	334	295	268	261
Elever från Hudiksvall i andra kommuner	283	278	267	267	231	224	223
Gymnasiesärskola - elever	66	59	57	51	49	45	39
- varav från andra kommuner	5	6	5	5	5	5	4
<u>Hudiksvalls ResursCentrum (HRC)</u>							
LSS Daglig verksamhet, platser	139	144	153	155	162	168	173
Staffansgården	-	21	23	21	21	21	21
SoL, beslut	30	15	6	15	15	15	15
Försörjningsstödstagare, platser	208	250	132	200	200	200	200
Äldre- och handikappomsorg							
<u>Äldreomsorg</u>							
Platser i särskilt boende	510	518	512	466	466	466	466
Korttidsplatser	57	57	56	55	55	55	55
Platser i demensboende	-	-	-	52	52	52	52
Platser i specialboende	15	15	15	18	18	18	18
Sörforsa Rehab, platser	6	6	6	6	6	6	6
Hemtjänsttimmar (exkl kringtid)	204 774	211 000	213 224	216 000	221 000	226 000	231 000
<u>Funktionshindrade inkl socialpsykiatri</u>							
Säbo SOL LSS, platser	98	108	107	111	117	117	117
Specialboenden, även externa platser	29	29	28	29	29	29	29
Korttidsboende barn/vuxna, platser	26	26	26	26	26	26	26
Korttidstillsyn för barn över 12 år, platser	9	15	13	15	15	15	15
LSS Daglig verksamhet (exkl HRC), platser	29	8	8	8	8	8	8
Ledsagarservice LSS timmar/år	5 320	9 000	3 422	8 000	8 000	8 000	8 000
Kontaktpersoner SOL och LSS	158	165	168	180	180	180	180
Avlösarservice i hemmet tim/år	4 477	7 000	2 530	7 000	7 000	7 000	7 000
Boendestöd SOL tim/år (exkl kringtid)	25 835	30 000	25 561	30 000	31 000	32 000	33 000
Personliga assistenter, brukare	97	100	100	100	100	100	100
Frivillig psykiatri "Träffen", platser		17	17	17	17	17	17

Revision

Verksamhet

Kommunen har åtta revisorer som under år 2013 genomfört en granskande och främjande revision inom ramen för god revisionssed. Revisorernas uppgift är att ta tillvara kommuninnevånarnas intressen och vara kontrollorgan till kommunfullmäktige. Revisorerna granskar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som görs inom nämnderna är tillräcklig. Revisionens arbete innefattar årlig granskning av all verksamhet som bedrivs inom styrelsens och nämndernas verksamhetsområden. Granskningar sker i den omfattning som följer av god revisionssed med utgångspunkt från upprättad riskanalys. Revisorernas arbete syftar även till att ge förbättringsförslag till kommunen med anledning av genomförda granskningar.

Revisorerna ska bedöma om resultaten i delårsrapporten och i årsboks slutet är förenliga med de mål fullmäktige beslutat om i budgeten och planen för ekonomin under perioden.

Viktiga händelser

Revisorerna har under verksamhetsåret:

- följt nämndernas och styrelsens verksamhet,
- vid studiebesök tagit del av den operativa verksamheten bl.a. Flyktingenheten,
- sammanträffat med styrelse, fullmäktiges presidium, förvaltningschefer samt tjänstemän inom olika områden,
- följt den fastställda revisionsplanen,
- deltagit i olika utbildningar bl.a. en God sedutbildning tillsammans med alla Hälsingekommuner.

Redovisning har skett av genomförd granskning i rapporter och revisionsberättelsen. Bland genomförda granskningsprojekt under revisionsåret 2013 kan nämnas:

- översiktlig granskning av nämnders och styrelsens ansvarsutövande,
- granskning av finansverksamheten
- granskning av mål- och budgetprocess
- ledning, styrning och uppföljning av Norrhälsinglands miljö- och räddningsnämnd
- översiktlig granskning av den interna kontrollen
- uppföljning av investeringsgranskningen
- uppföljning av den Kulturpolitiska viljeinriktningen
- granskning av delårsboks slut och årsboks slut

Resultat

Revisionens budget för verksamhetsåret är 1 475 tkr. Årets kostnader uppgår till 1 331 tkr. Avvikelsen mot budget uppgår till +144 tkr.

Framtid

Revisionen följer förändringar som kommer att ske under 2014 och hur detta kommer att påverka kommunen. Fokus för 2014 för revisionen blir att granska hur styrelse, nämnder och bolag arbetar med intern kontroll, koncernnytta och kommunens fortsatta arbete för att få att verksamhet och ekonomi ska harmonisera.

Till kommunfullmäktige i Hudiksvalls kommun

Revisionsberättelse 2013

Hudiksvalls
kommun

Trädgårdsgatan 4, 824 80 Hudiksvall
Tfn 0650-190 00 • www.hudiksvall.se